

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

BIULETYN

informacyjny

Uniwersytet Rolniczy zainauguował LXXII rok akademicki

s. 13

Prof. Werner Praznik doktorem honoris causa Uniwersytetu Rolniczego

s. 23

10.2024 nr 4 (144) ISSN 1899-7775

Uroczysta inauguracja LXXII roku akademickiego na Uniwersytecie Rolniczym; fot. Jacek Okarmus

Prof. Werner Praznik – doktor honoris causa Uniwersytetu Rolniczego; fot. Piotr Dul

Redakcja:

Jacek Okarmus – redaktor naczelny
Izabella Majewska – rzecznik prasowy

Adres Redakcji:

Biuro Promocji i Rekrutacji
Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie
al. Mickiewicza 21
31-120 Kraków
tel. (+48) 12 662 43 96
e-mail: jacek.okarmus@urk.edu.pl

Wydawca:

Uniwersytet Rolniczy
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Wydano za zgodą Rektora URK

Layout:

Paulina Czuryłowska

Fotografia na s. 1 okładki:

Zalew Zakrzówek; fot. wellstockagency

Redakcja zastrzega sobie prawo
do dokonywania skrótów i zmian
redakcyjnych w nadesłanych tekstach.

ISSN: 1899-7775

Nakład: 500 egz.

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Rolniczego
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
dostępny jest w wersji elektronicznej
na stronie internetowej uczelni:
urk.edu.pl.

Skład i łamanie:

Jacek Okarmus

Druk:

Print Profit sp. z o.o.
ul. Koźmin 27
59-900 Zgorzelec

z życia Uczelni

Podsumowanie kadencji 2020–2024 i przekazanie władzy na URK.....	4
Uniwersytet Rolniczy ma ósmy wydział!	11
Uniwersytet Rolniczy zainaugurował LXXII rok akademicki.....	13
Przemówienie inauguracyjne JM dr. hab. inż. Sylwestra Tabora, prof. URK – rektora Uniwersytetu Rolniczego	16
Prof. Werner Praznik doktorem honoris causa Uniwersytetu Rolniczego.....	23
Nominacje profesorskie.....	26
Wspomnienie o zmarłych	33
Informacja z przebiegu obrad Senatu URK.....	36

nasze sukcesy

Nasze sukcesy	41
---------------------	----

nauka i współpraca międzynarodowa

Staż naukowy w Ołomuńcu	45
Relacja ze stażu w Oeiras	46
Staż naukowy w Narodowym Centrum Jakości i Bezpieczeństwa Mięsa w Nankinie..	48
Relacja ze stażu naukowego na Uniwersytecie w Banja Luce.....	49
Staż naukowy na Czeskim Uniwersytecie Rolniczym w Pradze	50
BIP Erasmus+ w fińskiej Karelii.....	51
Studenci WBiO w morawskiej Lednicy	53
Warsztaty w ramach Erasmus+: „Blue Europe. Sustainable water management in schools”	54

konferencje

Na Forum Ekonomicznym w Karpaczu o AI, bezpieczeństwie i rolnictwie	55
---	----

nie tylko nauka

II Gminno-Uniwersyteckie Dożynki w Prusach	57
Na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie odbyło się Święto Winobrania	58
Małopolska Noc Naukowców na URK.....	59
Święto Jeźdźców, Myśliwych i Leśników „HUBERTUS 2024” za nami.....	61
II Festiwal Dyni.....	62
Agro-Krak URK 2024 znów przyciągnął tłumy	63

edukacja

„Jakość Wiedzy, Siła z NatURY”. Dzień Jakości Kształcenia na URK	64
Kolejne szkoły partnerami URK	66

polemika

70 lat Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt URK – w odpowiedzi na „Reminiscencje”	67
--	----

absolwenci

60-lecie ukończenia studiów na Wydziałach: Rolniczym, Zootechnicznym i Melioracji Wodnych WSR w Krakowie	68
---	----

sport i rekreacja

Na rowerach wokół Wielkich Jezior Mazurskich	69
--	----

Podsumowanie kadencji 2020–2024 i przekazanie władzy na URK

Kraków, 30 sierpnia 2024 r.

30 sierpnia 2024 r. w sali Senackiej Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie odbyło się uroczyste spotkanie, podczas którego **rektor – dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK**, podsumował pracę prorektorów w kończącej się kadencji, a następnie oficjalnie przedstawił nowy skład władz Uniwersytetu.

Rektor podziękował ustępującym prorektorom: **prof. dr hab. inż. Agnieszce Filipiak-Florkiewicz** i **prof. dr hab. inż. Andrzejowi Lepiarczykowi** za ich pracę, która w jego ocenie miała istotny wpływ na wzmocnienie pozycji Uniwersytetu Rolniczego. Ich obowiązki przejęli: **prof. dr hab. inż. Ewa Błońska** – prorektor ds. ogólnych i **prof. dr hab. inż. Marcina Rapacza**, który będzie pełnił funkcję prorektora ds. nauki.

Dotychczasowy prorektor ds. współpracy z zagranicą – **prof. dr hab. inż. Andrzej Sechman** został mianowany pierwszym zastępcą rektora i objął stanowisko prorektora ds. współpracy, a **dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK**, pozostaje na stanowisku prorektora ds. kształcenia.

Poniżej prezentujemy biogramy prorektorów (życiorys rektora – prof. Sylwestra Tabora przedstawiliśmy w poprzednim numerze „Biuletynu”).

PROF. DR HAB. INŻ. ANDRZEJ SECHMAN – PROREKTOR DS. WSPÓŁPRACY

Andrzej Sechman urodził się 19 listopada 1960 r. w Krakowie. W 1979 r. ukończył IV LO im. T. Kościuszki w Krakowie (klasa biologiczno-chemiczna). Studia wyższe na Wydziale Zootechnicznym Akademii Rolniczej w Krakowie ukończył w 1984 r., uzyskując tytuł magistra inżyniera zootechniki na podstawie pracy *Wpływ podawania serotoniny na poziom estradiolu w gruczołach skorupowym u kur rasy White leghorn* napisanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Janusza Rząsy. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych uzyskał w 1990 r. uchwałą Rady Wydziału Zootechnicznego Akademii Rolniczej w Krakowie, broniąc rozprawę doktorską pt. *Hormony tarczycowe w pęcherzykach jajnika u kur*, której promotorem był prof. dr hab. Józef Niezgodą. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie fizjologii i endokrynologii zwierząt otrzymał we wrześniu 2003 r. na podstawie dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej *Jajnik – tkanka docelowa dla hormonów tarczycy u kury* (Ze-

Rektor URK dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK dziękuje pani prof. Agnieszce Filipiak-Florkiewicz za cztery lata pracy jako prorektor ds. nauki

szyty Naukowe AR w Krakowie Rozprawy, z. 292, 2003). Tytuł naukowy profesora nauk rolniczych nadał mu Prezydent RP w październiku 2012 r.

Andrzej Sechman pracę w Katedrze Fizjologii Zwierząt AR w Krakowie (obecnie Katedra Fizjologii i Endokrynologii Zwierząt URK) rozpoczął w styczniu 1984 r., tuż po uzyskaniu absolutorium, a jeszcze przed obroną pracy magisterskiej. Początkowo zatrudniony został przez ówczesnego kierownika katedry – prof. dr. hab. Stanisława Bobka w pionie pracowników naukowo-technicznych, pracując kolejno na stanowiskach: robotnika, stażysty, starszego technika i specjalisty, a następnie w 1987 r., po ukończeniu Studium Pody-

Prof. dr hab. inż. Andrzej Sechman – prorektor ds. ogólnych

plomowego z Matematyki na Wydziale Matematyki i Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, został przeniesiony do grupy pracowników naukowo-dydaktycznych i pracował kolejno na stanowiskach: asystenta, adiunkta (od 2002 r.), profesora nadzwyczajnego UR (od 2009 r.), profesora nadzwyczajnego (od 2012 r.), a następnie profesora zwyczajnego (od 2017 r.).

W latach 1992–1993, podczas 12-miesięcznego pobytu w Japonii na stypendium

naukowym JSPS w Department of Animal Physiology, Graduate School of Bioagricultural Sciences of Nagoya University, prowadził zaawansowane badania naukowe dotyczące białek przenoszących wapń w komórkach oraz poznał kilka metod inżynierii genetycznej, które przyczyniły się do dalszego rozwoju jego kariery naukowej. Odbył również staże naukowe na Université Paris-Sud (Francja), w Zakładzie Patologii Doświadczalnej Zwierząt PAN w Poznaniu, w Klinice Endokrynologii Akademii Medycznej w Poznaniu, które ukształtowały jego zainteresowania badawcze, umożliwiły poszerzenie warsztatu badawczego i zaowocowały współpracą naukową, której plonem są publikacje w renomowanych czasopismach naukowych.

Od 2014 r. jest kierownikiem Katedry Fizjologii i Endokrynologii Zwierząt URK. W latach 2012–2020 pełnił funkcję prodziekana ds. dydaktycznych i studenckich Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt, a w latach 2020–2024 prorektora ds. współpracy z zagranicą URK.

Obecnie prof. Andrzej Sechman prowadzi badania naukowe w ramach dyscypliny zootechnika i rybactwo (75%) i weterynaria (25%). Jego działalność naukową można ująć w kilka głównych grup tematycznych:

- rola hormonów tarczycy w regulacji czynności jajnika ptaków domowych – badania z tego zakresu, w których zastosowano nowoczesne metody biologii molekularnej, pozwoliły na znaczne pogłębienie wiedzy światowej dotyczącej udziału jodotyronin w regulacji procesów rozrodczych u ptaków;
- udział jodotyronin (szczególnie odwrotnej trijodotyroniny) w regulacji procesów metabolicznych u ptaków i ssaków;
- zaburzenia w funkcjonowaniu układu rozrodczego i tarczycy ptaków wywoływane przez związki endokrynnie czynne występujące w środowisku (dioksyny, polichlorowane bifenyle, nitrofenole).

Oprócz głównych nurtów badań prof. Andrzej Sechman realizował interdyscy-

plinarne badania naukowe wraz z pracownikami innych zespołów badawczych krajowych i międzynarodowych. Wyniki tych badań zaowocowały wieloma ważnymi publikacjami, które ukazały się w czasopismach naukowych z listy JCR.

Dorobek naukowy prof. Andrzeja Sechmana obejmuje ogółem 462 pozycje, w tym 128 oryginalnych prac naukowych, 7 prac przeglądowych, 1 monografię, 3 rozdziały w książkach oraz 323 komunikaty i doniesienia na konferencje krajowe i zagraniczne. Spośród prac oryginalnych 87 pozycji ukazało się w czasopismach z listy JCR. Wiele z tych prac było cytowanych w czasopismach zagranicznych i krajowych (łączna liczba cytowań wynosi 1052, IF=140,49, h-index=18). Prof. Andrzej Sechman jest niekwestionowanym autorytetem w dziedzinie fizjologii i endokrynologii zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji tarczycy, układu rozrodczego samic ptaków domowych oraz oddziaływania ksenobiotyków środowiskowych na czynność tarczycy i jajnika kury domowej (*Gallus domesticus*). Wielokrotnie był powoływany na recenzenta prac naukowych w indeksowanych czasopismach naukowych. Pełnił również funkcję recenzenta grantów oraz sprawozdań końcowych z grantów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) i Narodowego Centrum Nauki (NCN). Był recenzentem 9 przewodów na stopień naukowy doktora, 6 przewodów habilitacyjnych, 4 postępowań o nadanie tytułu profesora oraz jednego postępowania osoby ubiegającej się o stanowisko profesora na UJ. Ponadto w 2017 r. był promotorem procesu o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie prof. Ariehowi Gertlerowi z Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie.

Badania prowadzone przez prof. Andrzeja Sechmana były realizowane przede wszystkim z funduszy uzyskanych w ramach grantów Komitetu Badań Naukowych, MNiSW i NCN. Dotychczas był

kierownikiem 5 grantów i wykonawcą w innych 9 projektach.

Prof. Andrzej Sechman jest doświadczonym nauczycielem akademickim, zaangażowanym w proces dydaktyczny. Od 1988 r. prowadzi wykłady i ćwiczenia, a także seminaria na WHiBZ (studia dzienne i niestacjonarne) na kierunkach: zootechnika, biologia (później biologia stosowana), bioinżynieria zwierząt, etologia i psychologia zwierząt. Przez wiele lat prowadził również zajęcia na znieśmionym kierunku rybactwo. Oprócz zajęć na WHiBZ prowadzi wykłady na Wydziale Biotechnologii i Ogrodnictwa dla studentów kierunku biotechnologia oraz informatyka i analiza danych. Dotychczas prowadził wykłady i/lub ćwiczenia z następujących przedmiotów: fizjologia zwierząt, endokrynologia zwierząt, biologia molekularna, biologia molekularna z elementami inżynierii genetycznej, inżynieria genetyczna, zastosowanie izotopów i przeciwciał w biologii i medycynie (dla studentów kierunku biologia stosowana), zastosowanie izotopów i przeciwciał w diagnostyce laboratoryjnej (dla studentów kierunków biotechnologia i bioinżynieria zwierząt), metody analityczne w hodowli zwierząt, bioinżynieria (kierunek rybactwo). Przez wiele lat był koordynatorem interdyscyplinarnego przedmiotu biotechnologia zwierząt dla studentów kierunku biotechnologia oraz przedmiotu analiza instrumentalna dla studentów kierunku biologia (później biologia stosowana). Przez wiele lat prowadził zajęcia z autorskiego elektywu „Metody inżynierii genetycznej w fizjologii i endokrynologii” dla studentów kierunków biotechnologia i bioinżynieria zwierząt. Przez kilka lat prowadził również zajęcia dla studentów programu ERASMUS+: „*Introduction to genetic engineering*” i „*Application of isotopes and antibodies in biology and medicine*”.

Dotychczas był promotorem 4 zakończonych przewodów doktorskich. Był promotorem 65 prac magisterskich, 9 prac

licencjackich i 31 prac inżynierskich. Ponadto był wielokrotnie egzaminatorem podczas egzaminów licencjackich na kierunku biologia oraz inżynierskich i magisterskich na kierunkach zootechnika, biotechnologia i bioinżynieria zwierząt.

Studenci prowadzący badania naukowe pod opieką prof. Andrzeja Sechmana byli laureatami konkursów na najlepszą prezentację wyników badań, odbywających się podczas sesji kół naukowych i warsztatów biotechnologicznych. W 2010 r. Rada Samorządu Studentów WHiBZ za pracę na rzecz społeczności studenckiej wyróżniła prof. Andrzeja Sechmana tytułem Przyjaciela Biologów, a w 2012 r. tytułami Przyjaciela Biologów i Mentora Biologów, natomiast Rada Samorządu Studentów Biotechnologii tytułem Superbelfra Biotechnologii – Studiów Międzywydziałowych.

Prof. Andrzej Sechman był przez wiele lat członkiem Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich. Uczestniczył w opracowywaniu nowych programów studiów (studia dwustopniowe). Jest twórcą programu nauczania na kierunku biologia ze specjalnością biologia stosowana (studia licencjackie i magisterskie) oraz współtwórcą programu kierunku bioinżynieria zwierząt oraz specjalności bioinżynieria rozrodu zwierząt na studiach magisterskich kierunku zootechnika.

Prof. Andrzej Sechman przez wiele lat był członkiem Rady WHiBZ, a w kadencji 2005–2008 uczestniczył w pracach: Komisji Dydaktycznej, Komisji ds. Okresowej Oceny Nauczycieli Akademickich i Komisji ds. Rozwoju. W kadencji 2008–2012 był przewodniczącym Wydziałowej Komisji ds. Oceny Kadr, członkiem Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich oraz Komisji ds. Nauki i Rozwoju Naukowego. Ponadto pełnił funkcję członka Senackiej Komisji ds. Oceny Kadr. Był również członkiem Rady Kierunku Biotechnologia – Studia Międzywydziałowe UR. W 2012 r. został wybrany na sta-

nowisko prodziekana ds. dydaktycznych i studenckich – funkcję tę pełnił do roku 2020. W latach 2012–2020 był członkiem Senackiej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich, a następnie Senackiej Komisji ds. Nauczania, przewodniczącym Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej, Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich, Wydziałowej Komisji ds. Praktyk Studenckich oraz członkiem Rektorskiej Komisji ds. Opracowania Reformy Struktury Uczelni, Rady Naukowej w Ośrodku Medycyny Eksperymentalnej i Innowacyjnej, Zespołu ds. opracowania koncepcji zagospodarowania Rzański. W latach 2015–2017 był kierownikiem Centrum Naukowego Biotechnologii UR, a w latach 2020–2021 – członkiem Kapituły Godności Akademickiej. Od października 2019 r. jest członkiem Rady Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo, Dziekańskiej Komisji ds. Organizacji, Rozwoju i Budżetu WHiBZ oraz Zespołu ds. Postępowań i Procedur Rady Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo (od 2019 r.). W kadencji 2020–2024 oprócz pełnienia szaczonej funkcji prorektora prof. Andrzej Sechman był członkiem Senatu URK, Kolegium Elektorów (w obecnej kadencji jest także członkiem tych dwóch ciał kolegialnych), Senackiej Komisji ds. Nauki, Rektorskiej Komisji ds. Współpracy z Zagranicą, Rady Szkoły Doktorskiej, Rektorskiej Komisji ds. Planu Równości Płci, a także przewodniczącym Rektorskiej Komisji ds. wdrożenia zasad Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu Postępowania przy Rekrutacji Pracowników Naukowych na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie. Jest przedstawicielem URK w wielu sieciach międzynarodowych (SELENE – Uniwersytet Europejski, EUA, ICA Life Science, RCE South Poland etc.), a także w Radzie Programowej Klastra LifeScience Kraków, Radzie Naukowo-Przemysłowej Konsorcjum IATI, Komisji ds. Krakowskich Konferencji Naukowych.

Od 2005 r. był przewodniczącym lub członkiem wielu komitetów organizacyj-

nych konferencji i sympozjów krajowych i międzynarodowych.

Prof. Andrzej Sechman był/jest członkiem: European Society for New Methods in Agricultural Research (ESNA), World Poultry Science Association (WPSA), Towarzystwa Biologii Rozrodu (TBR; był przewodniczącym Krakowskiego Oddziału TBR 2008–2014, od 2017 r. jest członkiem Zarządu Głównego, będąc prezesem (2017–2021) i wiceprezesem (od 2021 r.). Ponadto od lipca 2007 r. był członkiem Prezydium Komitetu Biologii Rozrodu Zwierząt PAN (później Komitet Biologii Rozrodu) PAN. Od 2015 r. jest członkiem Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN (obecnie członek prezydium), a w kadencji 2024–2027 również Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN.

Ponadto w latach 2002–2010 (przez 2 kadencje) był radnym gminy Mogilany oraz przewodniczącym Komisji Oświatowo-Społecznej tamże.

Prof. Andrzej Sechman za osiągnięcia naukowo-badawcze i organizacyjne był wielokrotnie wyróżniany nagrodami indywidualnymi i zespołowymi JM Rektora AR/UR w Krakowie. Za całokształt pracy w październiku 2002 r. odznaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi, w 2016 r. Medalem Komisji Edukacji Narodowej, a w 2017 r. Złotym Medalem za Długoletnią Służbę. Za działalność społeczną w 2010 r. otrzymał medal Zasłużony dla Gminy Mogilany.

Prywatnie prof. Andrzej Sechman jest żonaty (żona Magdalena), ma dwie córki (Anna i Natalia) i dwie wnuczki (Aleksandra i Milena).

PROF. DR HAB. INŻ. MARCIN RAPACZ – PROREKTOR DS. NAUKI

Marcin Rapacz urodził się 12 grudnia 1968 r. w Krakowie. Jest absolwentem V LO im. A. Witkowskiego w Krakowie, które ukończył z wyróżnieniem w roku 1987. W latach 1987–1992 studiował rolnictwo na Wydziale Rolniczym

z Oddziałem Technologii Żywności AR w Krakowie. W tym samym czasie w ramach indywidualnego toku nauczania studiował również biologię molekularną na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UJ. Dyplom magistra inżyniera rolnictwa otrzymał w 1992 r. na podstawie pracy *Porównanie stopnia ozimości i mrozoodporności wyprowadzonych z podwojonych haploidów linii rzepaku ozimego*, wykonanej w Katedrze Fizjologii Roślin AR pod kierunkiem prof. dr. Adama Markowskiego. Stopień doktora nauk rolniczych w zakresie agrotechniki/fizjologii roślin uzyskał w 1996 r. na Wydziale Rolniczym AR na podstawie rozprawy doktorskiej *Fizjologiczne podstawy oceny odporności na mróz rzepaku ozimego*, której promotorem był prof. dr Adam Markowski. Na tym samym wydziale uzyskał w roku 2003 stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie agronomii, specjalność fizjologia roślin, na podstawie rozprawy pt. *Studia na udziale aparatu fotosyntetycznego i procesów wzrostowych w kształtowaniu mrozoodporności roślin rzepaku*. W 2009 r. Prezydent RP w wyniku postępowania przeprowadzonego przez Radę Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego nadał Marciniowi Rapaczowi tytuł naukowy profesora nauk biologicznych w zakresie biologii.

W 1991 r. Marcin Rapacz został zatrudniony w Katedrze Fizjologii Roślin Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego AR w charakterze asystenta stażysty. Po otrzymaniu odpowiednich stopni naukowych uzyskał tam kolejno stanowiska: asystenta (1992), adiunkta (1997), profesora nadzwyczajnego (2009) i profesora zwyczajnego (2012). Od roku 2009 kieruje Katedrą Fizjologii Roślin (obecnie Katedra Fizjologii, Hodowli Roślin i Nasiennictwa). Od roku 2019 pełni funkcję koordynatora/przewodniczącego Rady Dyscypliny Rolnictwo i Ogrodnictwo, a od 1 września 2024 r. prorektora ds. nauki.

Podstawowym przedmiotem zainteresowań naukowych prof. Rapacza są

Prof. dr hab. inż. Marcin Rapacz – prorektor ds. nauki

mechanizmy zaangażowane w regulacyjną rolę niskiej temperatury w procesach odpowiedzialnych za różnice i sezonowe zmiany odporności na mróz roślin zielnych w warunkach zmieniającego się klimatu. Prowadzi też badania związane z tolerancją suszy u roślin rolniczych i modelowych. W swoim warsztacie badawczym stosuje przede wszystkim metody związane z kinetycznymi pomiarami fluorescencji chloroflu oraz badania zmian ekspresji genów na poziomie transkrypcji i białek.

Dorobek publikacyjny prof. dr. hab. Marcina Rapacza obejmuje ponad 160 prac twórczych i przeglądowych, z których ponad 120 opublikowanych zostało w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym. Brał również udział w edycji kilku wydawnictw książkowych. Prof. Rapacz jest cenionym w kraju i za granicą specjalistą. Jego prace są szeroko cytowane (wg WoS ok. 3300 cytowań, indeks h=29). Od 2021 r. znajduje się na liście 2% najbardziej wpływowych naukowców na świecie wg rankingu Uniwersytetu Stanforda. Jest na tej liście honorowany zarówno w kategorii poszczególnych lat, jak i całej

kariery zawodowej. Prof. Rapacz był też recenzentem ok. 350 publikacji, w tym w najlepszych czasopismach z dziedziny biologii roślin oraz recenzentem lub ekspertem monitorującym ponad 100 krajowych i zagranicznych projektów badawczych. Jest często zapraszany na krajowe i zagraniczne konferencje naukowe.

Prof. Rapacz prowadzi zajęcia dydaktyczne na kierunkach biotechnologia i biologia stosowana, a także w szkole doktorskiej. Jego działalność dydaktyczna obejmuje wykłady głównie w zakresie biochemii, biologii molekularnej i ekologii roślin. Jest współautorem skryptów do ćwiczeń z fizjologii i biochemii roślin.

Prof. Rapacz posiada znaczący dorobek w zakresie kształcenia młodej kadry. Był promotorem w 7 zakończonych przewodach doktorskich oraz jest opiekunem 4 kolejnych, w tym jednego przewodu w Norwegii. Był recenzentem 20 rozpraw doktorskich, recenzentem wydawniczym 3 rozpraw habilitacyjnych, recenzentem w 7 przewodach habilitacyjnych oraz w 3 postępowaniach o nadanie tytułu profesora. Był opiekunem 83 prac dyplomowych magisterskich i inżynierskich. Od początku swojej pracy zawodowej był animatorem studenckiego ruchu naukowego, będąc opiekunem sekcji i kół naukowych na URK (obecnie Koło Naukowe Biotechnologów „Helisa”). Wielu jego dyplomantów i doktorantów kontynuuje kariery naukowe w ośrodkach naukowych w kraju i za granicą.

Prof. Rapacz legitymuje się znaczącym doświadczeniem we współpracy z zagranicznymi i krajowymi ośrodkami naukowymi. W wyniku nawiązanej współpracy naukowej uczestniczył i uczestniczy w wielu międzynarodowych programach badawczych. Najściślejsze kontakty naukowe wiąże go z dwiema instytucjami norweskimi: Norweskim Instytutem Biogospodarki (NIBIO) i Norweskim Uniwersytetem Nauk Przyrodniczych (NMBU). W Norwegii prof. Rapacz prowadził też seminaria dla doktorantów,

szkolenia oraz był promotorem i recenzentem rozprawy doktorskiej. W ostatnich latach współpracuje też z Uniwersytetem Stanu Iowa. W kraju jego najważniejszymi współpracownikami są naukowcy z Instytutu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, Politechniki Rzeszowskiej, Instytutu Fizjologii Roślin PAN w Krakowie oraz Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN.

Prof. Marcin Rapacz uczestniczył lub uczestniczy w realizacji ok. 40 projektów badawczych finansowanych z różnych źródeł, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, z czego w ponad 20 kierował realizacją badań.

Od wielu lat współpracuje z firmami hodowlano-nasiennymi, głównie Danko, HR Strzelce i HR Smolice. Na zlecenie hodowców opracował m.in. metodykę oceny mrozoodporności pszenżyta przy użyciu techniki pomiarów fluorescencji chlorofilu. Jest także współtwórcą metod selekcji w kierunku odporności na suszę i zimotrwałości z użyciem markerów molekularnych. Niektóre proponowane przez niego techniki selekcyjne zostały zastosowane w praktyce.

Spośród wielu funkcji organizacyjnych pełnionych w przeszłości i obecnie przez profesora Rapacza należy wspomnieć, że jest on członkiem Komitetu Nauk Agronomicznych PAN oraz Komitetu Biotechnologii PAN, przewodniczącym rady naukowej Instytutu Fizjologii Roślin PAN oraz członkiem rady naukowej Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin (IHAR PIB). Prof. Rapacz jest też członkiem Polskiego Towarzystwa Biologii Eksperymentalnej Roślin.

Różne aspekty pracy prof. Rapacza były wielokrotnie nagradzane. Za działalność naukową został m.in. 18 razy wyróżniony Nagrodą Rektora URK. Został odznaczony też Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Medalem KEN.

Jego największą pasją pozazawodową są biegi górskie, jazda na rowerze, psy oraz ogrody. Jego pasja do historii, szczególnie ukochanych Bieszczadów, przyczyniła

się do tego, że od 2018 r. jest prezesem Fundacji „Tylko Bieszczady” zaangażowanej w promocję i ochronę dziedzictwa kulturowego tego regionu. Jako prezes został dwukrotnie wyróżniony przez IPN za podejmowane inicjatywy służące zachowaniu dziedzictwa kulturowego regionu. Jego zamiłowania humanistyczne sprawiły, że jest autorem trzech zbiorów poezji oraz wielu wierszy drukowanych w pismach poetyckich i antologiach poetyckich. Nie wyobraża sobie życia bez dobrej muzyki i, o ile swoich zamiłowań artystycznych nie ma czasu realizować, robią to jego synowie.

Prof. Rapacz ma też doświadczenie biznesowe – był twórcą pierwszego spin-offu URK, firmy Green-Lab sp. z o.o., której udziałowcem nadal jest Centrum Innowacji URK. Przez kilka lat pracował też jako ekspert agrotechniczny w firmie Plantpol sp. o. o.

Prof. Rapacz ma żonę – Monikę (dr inż. nauk rolniczych) i dzieci: Michała (ur. 1994), Dominika (ur. 1999) i Dominikę (ur. 2010).

PROF. DR HAB. INŻ. EWA BŁOŃSKA – PROREKTOR DS. OGÓLNYCH

Ewa Błońska jest absolwentką Wydziału Leśnego Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. W 2005 r. obroniła pracę magisterską pt. *Charakterystyka siedlisk i drzewostanów rezerwatu leśnego Czarna Różga*. W 2009 r. uzyskała tytuł doktora nauk leśnych na podstawie pracy pt. *Ocena żyzności świeżych siedlisk niżowych w oparciu o właściwości bio-fizyko-chemiczne gleb leśnych*. W 2016 r. uzyskała tytuł doktora habilitowanego nauk leśnych na podstawie rozprawy *Effect of stand species composition on the enzyme activity and organic matter stabilization in forest soil*. Na mocy postanowienia Prezydenta RP z 27 lipca 2021 r. otrzymała tytuł naukowy profesora nauk rolniczych w dyscyplinie nauki leśne.

Praca badawcza prof. Ewy Błońskiej dotyczy funkcjonowania ekosystemów

Prof. dr hab. inż. Ewa Błońska – prorektor ds. ogólnych

leśnych w zmieniających się warunkach środowiskowych. Szczególną uwagę poświęca badaniom biogeochemii środowiska glebowego w powiązaniu z aktywnością mikrobiologiczną gleb. Biochemiczne właściwości gleb, w szczególności aktywność enzymatyczną, wykorzystuje w ocenie zmian zachodzących w glebach leśnych w efekcie oddziaływania zaburzeń naturalnych oraz czynników antropogenicznych. Jej osiągnięcia naukowe dotyczą zagadnień związanych z oceną wpływu składników uwalnianych z rozkładającego się drewna na właściwości gleb, zwłaszcza aktywność biochemiczną oraz ilość i jakość glebowej materii organicznej.

Dorobek naukowy prof. Ewy Błońskiej stanowi ponad 150 samodzielnych lub współautorskich publikacji, które ukazały się w czasopismach znajdujących się w bazie JCR. Sumaryczny Impact Factor prac wynosi 319, indeks Hirscha 23, a łączna liczba punktów MNiSW za publikacje naukowe wynosi 10 280. Od kilku lat w rankingu Uniwersytetu Stanforda znajduje się w gronie 2% najczęściej

cytowanych naukowców na świecie. Odbyła pięć staży naukowych (Norwegia, Rosja, Estonia, Wielka Brytania). Brała czynny udział w licznych konferencjach międzynarodowych. Była kierownikiem 7 tematów badawczych finansowanych przez NCN, Lasy Państwowe, Stapledon Memorial Trust UK oraz URK. W 9 projektach finansowanych przez KBN, NCN, Polsko-Norweski Fundusz Badań Naukowych, Komisję Europejską, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Lasy Państwowe była głównym wykonawcą.

Prof. Ewa Błońska jest promotorem czterech obronionych prac doktorskich. Dotychczas była promotorem ponad 100 prac inżynierskich i magisterskich. Pełniła funkcję opiekuna staży naukowych stypendystów z Hiszpanii i Ekwadoru. W trakcie swojej dotychczasowej pracy koordynowała oraz prowadziła zajęcia w ramach przedmiotów: gleboznawstwo leśne, siedliskoznawstwo leśne, typologia leśna, żyzność i nawożenie gleb, *applied forest site diagnosis*. W roku 2013 w ramach LLP-Erasmus Programme zrealizowała tygodniowy pobyt na Czeskim Uniwersytecie Rolniczym w Pradze, w Katedrze Dendrologii i Hodowli Drzew Leśnych, w trakcie którego przedstawiła cykl wykładów. Ważnym osiągnięciem dydaktycznym było opracowanie monografii, podręcznika akademickiego: Jarosław Lasota, Ewa Błońska, *Siedliskoznawstwo leśne na nizinach oraz wyżynach Polski*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie 2013. Jest wykonawcą Ekspozycji Muzeum Gleb URK, która prezentuje szeroką ekspozycję gleb z całej Europy.

Za swoje osiągnięcia na polu naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym prof. Ewa Błońska została wielokrotnie nagrodzona, w tym dwukrotnie nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, nagrodami JM Rektora Uniwersytetu Rolniczego, wyróżnieniem Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych Pol-

skiej Akademii Nauk oraz wyróżnieniem Rady Wydziału Leśnego URK rozprawy doktorskiej.

Jej pasją pozazawodową są podróże, muzyka i ogród.

Uniwersytet Rolniczy w Krakowie ma ósmy wydział!

Kraków, 3 października 2024 r.

3 października 2024 r. w auli Centrum Kongresowego URK odbyła się uroczystość inauguracji Wydziału Medycyny Weterynaryjnej. Udział w niej wzięli m.in.: rektor Uniwersytetu Rolniczego dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK, oraz były rektor prof. dr hab. inż. Janusz Żmija, którzy swoją obecnością podkreślili historyczne znaczenie tego wydarzenia dla społeczności akademickiej. Wśród uczestników znaleźli się również przedstawiciele innych uczelni, instytucji naukowych, instytucji publicznych i branżowych oraz reprezentanci otoczenia gospodarczego.

Uroczystość rozpoczęła się tradycyjnym wykonaniem hymnu *Gaude Mater Polonia*, po którym głos zabrał dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, prof. dr hab. wet. Kazimierz Tarasiuk. W swoim inauguracyjnym przemówieniu dziekan podkreślił znaczenie utworzenia nowego wydziału i jego rolę w kształceniu przyszłych lekarzy weterynarii, mówił też o wyzwaniach, jakie stoją przed społecznością akademicką w nadchodzącym roku.

Wydział Medycyny Weterynaryjnej jest kontynuacją działającego od roku 2012 r. Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej, powołanego do życia dzięki staraniom prof. Janusza Żmiji – rektora Uniwersytetu Rolniczego i prof. Karola Musioła – rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Rektor URK – prof. Sylwester Tabor zarządzeniem nr 65 z 28 czerwca 2024 r. powołał, w miejsce UCMW, Wydział Medycyny Weterynaryjnej z trzema katedrami (Katedra Nauk Pod-

Inauguracja Wydziału Medycyny Weterynaryjnej

Uczestnicy uroczystej inauguracji w Centrum Kongresowym URK

stawowych, Katedra Diagnostyki i Nauk Klinicznych oraz Katedra Chorób Zakaźnych, Inwazyjnych i Ochrony Zdrowia Publicznego), Ośrodkiem Medycyny Eksperymentalnej i Innowacyjnej, Uniwersytecką Polikliniką Weterynaryjną i Laboratorium Białek Rekombinowanych, wspierającymi wydział. Zarządzenie weszło w życie 1 września 2024 r.

Pierwszym dziekanem WMW został **prof. dr hab. lek. wet. Kazimierz Tarasiuk**, który do tej pory był dyrektorem UCMW od roku 2016. **Dr hab. Izabela Krakowska**, **prof. URK**, pełniąca dotychczas funkcję zastępcy dyrektora UCMW, została prodziekanem ds. dydaktycznych i studenckich. Radzie Dyscypliny Weterynaria przewodniczy **dr hab. Zbigniew Arent**, **prof. URK**, który powołany również został na dyrektora Uniwersyteckiej Polikliniki Weterynaryjnej URK.

Ważnym momentem uroczystości inauguracyjnej była immatrykulacja studentów pierwszego roku, którzy złożyli ślubowanie i oficjalnie stali się częścią społeczności akademickiej Uniwersyte-

Dr hab. wet. Zbigniew Arent prof. URK – dyrektor Uniwersyteckiej Polikliniki Weterynaryjnej, koordynator dyscypliny weterynaria na URK

tu Rolniczego. Po odśpiewaniu *Gaudeamus igitur* głos zabrali zaproszeni goście. Część oficjalną zwińczył wykład inauguracyjny **dr. Piotra Żmudy** pt. *Listeria monocytogenes – zagrożenie bezpieczeństwa zdrowia publicznego*. Po zakończeniu

uroczystości goście mieli okazję spotkać się towarzysko podczas poczęstunku w holu auli.

*Opracowanie: Redakcja
Zdjęcia: mgr inż. Piotr Dul*

Nie zabrakło okolicznościowego tortu; na zdjęciu: dr hab. Izabela Krakowska, prof. URK – prodziekan ds. dydaktycznych i studenckich i prof. dr hab. lek. wet. Kazimierz Tarasiuk – dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej URK

Uniwersytet Rolniczy zainauguował LXXII rok akademicki

Kraków, 7 października 2024 r.

Uroczysta inauguracja LXXII roku akademickiego na Uniwersytecie Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie odbyła się w Centrum Kongresowym URK. Tradycyjnie inaugurację poprzedziła msza święta w kościele pw. Pana Jezusa Dobrego Pasterza, podczas której homilię wygłosił **ks. bp Robert Chrzęszcz**. Oprawę muzyczną uroczystości zapewnili: Chór Uniwersytetu Rolniczego i Chór Męski Krakowskiego Środowiska Akademickiego „Agricola” pod dyrekcją **dr Joanny Gutowskiej-Kuźmicz**.

W inauguracji oprócz pracowników i studentów URK udział wzięli przedstawiciele władz państwowych (m.in. **Piotr Ćwik** – zastępca szefa Kancelarii Prezydenta RP, **Krzysztof Klęczar** – wojewoda małopolski), samorządowych, korpusu dyplomatycznego, władz uczelni krajowych i zagranicznych oraz innych instytucji. Po przywitaniu wszystkich gości **JM dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK**, wygłosił obszernie przemówienie, które w całości prezentujemy poniżej; zakończyła je tradycyjna formuła: „Quod felix, faustum fortunatumque sit!”, którą rektor uroczystie otworzył LXXII rok akademicki na Uniwersytecie Rolniczym.

W dalszej części uroczystości zastępca szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Piotr Ćwik** odczytał list prezydenta **Andrzeja Dudy** skierowany do uczestników inauguracji. Następnie **prof. Błońska** – prorektor ds. ogólnych URK poinformowała o nadaniu odznaczeń państwowych zasłużonym pracownikom i wykładowcom Uczelni przez Prezydenta RP. W jego imieniu aktu de-

Nabożeństwo w kościele pw. Pana Jezusa Dobrego Pasterza w Krakowie: homilię wygłasza ks. bp Robert Chrzęszcz; fot. Jacek Okarmus

Jednym z naukowców wyróżnionych złotym medalem Za Wieloletnią Służbę jest dr hab. Karen Khachatryan, prof. URK; fot. Piotr Dul

Prof. dr hab. inż. Ewa Błońska – prorektor ds. ogólnych poinformowała, że w minionym roku akademickim na emeryturę przeszli:

z Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego

- **dr Paweł Turkowski**

z Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt

- **prof. dr hab. Ewa Ptak**

z Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji

- **prof. dr hab. inż. Wojciech Przegon**

- **dr inż. Adam Rużyczka**

z Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa

- **dr hab. inż. Renata Wojciechowska,**
prof. URK

z Wydziału Technologii Żywności

- **prof. dr hab. inż. Marek Sikora**

oraz 22 pracowników technicznych, administracyjnych, służby bibliotecznej i obsługi.

koracji dokonał minister **Piotr Œwik** przy asyście rektora. Za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej Medalem za Długoletnią Służbę odznaczonych zostało 20 pracowników URK.

Po kolejnym przemówieniu, tym razem wojewody małopolskiego **Krzysztofa Jana Klęczara**, odbyła się immatrykulacja studentów I roku. Aktu tego (poprzez

dotknięcie berłem lewego ramienia immatrykulowanego studenta) dokonał **JM prof. Sylwester Tabor**. Skład ośmioosobowej delegacji studentów przedstawił **dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK** – prorektor ds. kształcenia, informując zebranych, z której szkoły pochodzi każdy z abiturientów. Wcześniej młodzi żacy powtórzyli za prorektorem rotę ślubowania: „Wstępując do wspólnoty Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, pomny/a ideałów i tradycji nauki polskiej oraz świadom/a obowiązków obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, ślubuję uroczysto: zdobywać wytrwale wiedzę, rozwijać umiejętności oraz kształtować swoją osobowość, dbać o honor i dobre imię Uczelni, zachować godność i dobre imię studenta, odnosić się z szacunkiem do członków wspólnoty Uczelni i przestrzegać przepisów obowiązujących w Uniwersytecie”. Tę część uroczystości zwińczył hymn *Gaudeamus igitur*. Nowy rok akademicki 2024/2025 na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie rozpoczęło blisko 2,5 tysiąca nowo przyjętych studentów.

Po słowach Ministra Nauki odczytanych z mównicy przyszedł czas na wręczenie odznaczeń resortowych. Medalem Komisji Edukacji Narodowej odznaczono 13 osób, a aktu dekoracji w asyście rek-

Z głębokim żalem informujemy, że w ubiegłym roku akademickim ze Społeczności URK odeszli:

- **Pan Piotr Sadowski**
- **Pani Maria Mazgaj**
- **Pani Jadwiga Mróz**
- **Pan Andrzej Hopfer**
- **Pan Andrzej Kostuch**
- **Pani Zofia Pasternak-Podleska**
- **Pan Wojciech Krzaklewski**
- **Pani Joanna Niemyska-Łukaszuk**
- **Pan Jacek Muszyński**
- **Pani Sabina Feret**
- **Pani Maria Klima**
- **Pan Andrzej Złobeki**
- **Pan Volodymyr Hlotov**
- **Pan Andrzej Jaworski**
- **Pani Barbara Woszczyzna**
- **Pan Jerzy Raimer**
- **Pan Marian Ormian**
- **Pan Wojciech Ziętara**
- **Pan Arie Gertler**

Pozostaną w naszej wdzięcznej pamięci.

tora dokonał I małopolski wicekurator oświaty **Artur Pasek**. W imieniu odznaczonych głos zabrał **prof. Marcin Pietrzykowski**.

Podczas inauguracji wręczono także Stypendia im. Zofii i Jana Włodków na rok akademicki 2024/2025. Są one finansowym wsparciem dla studentów kształcących się na studiach II stopnia na kierunku z dziedziny nauk rolniczych, którzy będą realizować pracę dyplomową magisterską o tematyce mającej potencjalny wpływ na innowacyjny rozwój sektora rolnego. Stypendium ustanowiono w 2023 r., a fundatorem jest Fundacja im. Zofii i Jana Włodków. Komisja konkursowa w tym roku przyznała trzy stypendia: **Marii Kucharskiej** – studentce kierunku technika roślin leczniczych i prozdrowotnych, **Piotrowi Martyce** – studentowi kierunku biotechnologia i **Marcinowi Stefańczykowi** – studentowi kierunku rolnictwo.

Immatrykulacja; fot. Piotr Dul

Za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej Prezydent RP nadał **MEDALE ZA DŁUGOLETNIĄ SŁUŻBĘ** pracownikom Uniwersytetu Rolniczego. Odznaczeni zostali:

MEDALEM ZŁOTYM

- mgr Jacek Babuła
- Marian Bednarz
- dr inż. Elżbieta Budyn
- dr hab. Krzysztof Danel
- dr Olga Gorczyca
- Małgorzata Gurgul
- dr hab. Karen Khachatryan, prof. URK
- prof. dr hab. inż. Krystyna Koziec
- prof. dr hab. inż. Bogdan Kulig
- dr hab. inż. Piotr Niedbała, prof. URK

MEDALEM SREBRNYM

- mgr inż. Beata Domnicz
- prof. dr hab. inż. Maciej Kuboń
- dr hab. inż. Jacek Nowicki, prof. URK
- dr inż. Bożena Szewczyk-Taranek

MEDALEM BRĄZOWYM

- mgr inż. Małgorzata Bołdak
- dr inż. Monika Komorowska
- dr hab. inż. Mateusz Malinowski, prof. URK
- mgr inż. Katarzyna Szczurowska
- dr inż. Tatiana Tokarczuk-Błaziak
- prof. dr hab. inż. Katarzyna Wolny-Koładka

MEDALEM KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ uhonorowano 13 pracowników URK. Odznaczeni zostali:

- prof. Aleksandra Duda
- dr inż. Magdalena Frączek, prof. URK
- dr hab. inż. Ewa Grzebelus, prof. URK
- dr hab. Gohar Khachatryan, prof. URK
- dr hab. inż. Marcin Lis, prof. URK
- dr inż. Stanisław Łapiński
- dr hab. inż. Marcin Niemiec, prof. URK
- dr hab. inż. Paweł Nosal, prof. URK
- dr hab. inż. Agnieszka Otwinowska-Mindur, prof. URK
- dr hab. inż. Marek Pająk, prof. URK
- prof. Bożena Pawłowska
- prof. Marcin Pietrzykowski
- dr hab. inż. Arkadiusz Stańczykiewicz, prof. URK

Dr hab. inż. Marcin Lis, prof. URK, odbiera Medal MEN z rąk Artura Paska – małopolskiego wicekuratora oświaty; fot. Piotr Dul

Stypendia, w asyście rektora, wręczył prezes Fundacji im. Zofii i Jana Włodków – **Rafał Slaski**.

Kolejnym punktem programu było wystąpienie **Julii Blaut** – przewodniczącej Uczelnianej Rady Samorządu Studentów, która pełne życzliwości słowa skierowała do studentów pierwszego roku.

Uroczystość, zgodnie z akademicką tradycją, zakończył wykład inauguracyjny. W tym roku wygłosił go **prof. Rafał Barański** z Katedry Biologii Roślin i Biotechnologii (Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa), a tytuł brzmiał: *Ewolucja na życzenie, czyli genetyczna rewolucja*.

Opracowanie: Jacek Okarmus

Od lewej: Rafał Slaski – prezes Fundacji im. Zofii i Jana Włodków, beneficjenci stypendium: Marcin Stefańczyk, Piotr Martyka i Maria Kucharska oraz prof. Sylwester Tabor – rektor URK; fot. Piotr Dul

Uroczysta inauguracja LXXII roku akademickiego w Centrum Kongresowym URK; fot. Jacek Okarmus

Przemówienie inauguracyjne JM dr. hab. inż. Sylwestra Tabora, prof. URK – rektora Uniwersytetu Rolniczego

Panta rhei...

Te słowa refleksji nad czasem przypisuje się Heraklitowi z Efezu, jońskiemu filozofowi przyrody, który żył dwa i pół tysiąca lat temu. Pomimo upływu tak wielu pokoleń mądrość w nich zawarta pozostaje stała. Można nawet powiedzieć, że to stałość w zmienności.

Dlatego za Heraklitem powtórzę jeszcze raz: „Jedyną pewną rzeczą w życiu jest zmiana”. To, czy była korzystna, czy nie – zwykle ocenia historia.

Proszę pozwolić, że tegoroczne wystąpienie rozpocznę od podania ważnej informacji, która na stałe zapisze się w annałach Uniwersytetu Rolniczego

im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Po raz pierwszy od roku 1994 powiększa się liczba wydziałów naszej Alma Mater. Z dniem 1 września br. Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej zostało przekształcone w Wydział Medycyny Weterynaryjnej. Tym sposobem zrealizowana została idea wielu osób, w tym szczególnie profesorów Janusza Żmiji – rektora naszej Uczelni i Karola Musioła – rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Pamiętamy wszyscy nie tylko zapal założycieli, lecz również pomoc, której doświadczyliśmy ze strony naszych przyjaciół i instytucji, a przecież wiemy, jak trudne były początki. Dziś z dumą patrzymy na

społeczność tego Wydziału. Gratuluję profesorowi Kazimierzowi Tarasiukowi faktu, iż jest pierwszym w historii Uniwersytetu Rolniczego dziekanem Wydziału Medycyny Weterynaryjnej. Jestem wdzięczny za każdą publikację, każdy grant, każde przeprowadzone badania i eksperymenty oraz zrealizowane zajęcia, gdyż na ten wymierny sukces, którym jest kategoria naukowa A naszej weterynarii, składają się epizody zwane codziennością.

Społeczności Wydziału! W tym tak ważnym momencie proszę Was, abyście ten wielki kapitał pomnażali, bo dzięki ni, rektorzy, ministrowie się zmieniają, a Uczelnia pozostaje.

Jeszcze raz wieszczę wszelkiej pomyślności, a na ręce obecnego z nami Rektora Jacka Popiela kieruję prośbę o dalszą owocną współpracę badawczą i dydaktyczną z Uniwersytetem Jagiellońskim i bycie ambasadorem naszych spraw.

Czas płynie i zmieniają się również rektorzy, chociaż w naszym przypadku można raczej powiedzieć: „rektor ten sam, lecz nie taki sam” – przede wszystkim, bogatszy o багаж doświadczeń poprzedniego czterolecia.

Jestem wdzięczny Wspólnocie akademickiej za mandat zaufania. Państwa decyzję przyjmuję z radością, ale i pokorą, gdyż mam świadomość, jak wielkie zaciągnąłem zobowiązanie. Niepewne czasy, w których żyjemy, dodatkowo zwiększają ilość wyzwań, z jakimi przyjdzie nam się mierzyć, by osiągnąć cel zamknięty w słowach: „Uczelnia przyszłości”. Sam temu nie podołam, dlatego proszę wszystkich o pomoc i zaangażowanie, które będą dowodem naszej najwyższej troski o Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie – naszą Uczelnię, nasz dom, naszą przyszłość.

Mam honor i zaszczyt poinformować o zmianie składu kolegium rektorskiego na kadencję 2024–2028. Pierwszym zastępcą rektora jest prof. dr hab. inż. Andrzej Sechman z Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt – który jako prorektor ds. współpracy odpowiadać będzie za rozwój internacjonalizacji oraz relacje Uczelni z otoczeniem.

Funkcję prorektora ds. nauki powierzyłem w ręce prof. dr hab. inż. Marcina Rapacza z Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego. Prorektorem ds. kształcenia jest i pozostaje dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK, z Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji.

Na prorektora ds. ogólnych wybrałem prof. dr hab. inż. Ewę Błońską z Wydzia-

łu Leśnego, która pomagać mi będzie w rozwiązywaniu problemów kadrowych i organizacyjnych. A jak pokaże dalsza część mojego wystąpienia – tych nie unikniemy, dlatego musimy działać wyprzedzająco.

Cesarz Napoleon Bonaparte mianując generałów zwykł mawiać: „Wiem, że jest dobry, ale czy ma szczęście?”. Zatem życzę Wam szczęścia i sił, by temu szczęściu pomagać. Bo Wasze szczęście będzie nie tylko moim szczęściem, ale szczęściem całej społeczności Uczelni.

„Pamięć jest wdzięcznością serca” – ta maksyma przyświeca mi w tym momencie, gdyż to czas i miejsce, by zwrócić się do dwóch wyjątkowych osób. W pierwszej kolejności do prof. dr hab. inż. Agnieszki Filipiak-Florkiewicz – która w kadencji 2020–2024 pełniła funkcję prorektora ds. nauki, łącząc ją z obowiązkami pierwszego zastępcy rektora. Dziękuję za ogrom pracy, gdyż na tę kadencję przypadała parametryzacja, która chociaż skończyła się dla nas bardzo dobrym wynikiem, wymagała wręcz tytanicznej pracy. Dziękuję za mobilizowanie pracowników do twórczego wysiłku intelektualnego, za empatię wobec ludzi i ich problemów.

Równie trudne zadanie spoczywało na barkach prof. dr hab. inż. Andrzeja Lepiarczyka – pełniącego funkcję prorektora ds. ogólnych. Sprawy personalne, w tym oceny pracowników i awanse zawodowe, konsultacje ze związkami zawodowymi, zmiana warunków funkcjonowania jednostek organizacyjnych to tylko wybrane problemy, z których większość wymagała rozwiązania w apogeum pandemii i pełnoskalowej wojny po sąsiedzku. Dzięki atmosferze współpracy z tych trudnych terminów wyszliśmy wzmocnieni.

Dlatego powtórzę jeszcze raz to, co powiedziałem na ostatnim posiedzeniu Senatu w kadencji 2020–2024: lepszych

współpracowników nie mogłem sobie wymarzyć. Oni mieli szczęście, ja miałem szczęście i w konsekwencji – cała Uczelnia miała szczęście.

Oczywiście to duże uproszczenie i nie tylko sam aspekt szczęścia mam na uwadze, wypowiadając te słowa!

Upływający czas pozostawia na swych brzegach багаж doświadczeń, których właściwe wykorzystanie jest zadaniem na „tu i teraz”. Początek kadencji to sposobność, by zastanowić się, czym ma być „Uczelnia przyszłości”. Owe *Universitas scholarum et magistrorum in posterum!*

Ponieważ na początku kadencji nie można przewidzieć wszystkiego, dlatego – jak się wydaje – powinniśmy skoncentrować się na najważniejszym z obszarów: ludziach! Ludziach, którzy niezmiennie są największym kapitałem każdej firmy, bo to w nich tkwi siła sprawcza mogąca sprostać wszelkim wyzwaniom. Na każdej uczelni taką siłą sprawczą stanowią: kadra oraz doktoranci i studenci, wspomagani przez silną grupę absolwentów, o czym przekonałem się po powołaniu Rady Absolwentów.

Zacznijmy od studentów, bo bez nich, w tym prawie 2,5 tys. nowo przyjętych, nie byłoby naszej inauguracji. Ale zanim zostaną studentami są... kandydatami.

Widzimy, że Europa podlega silnym przeobrażeniom kulturowym i demograficznym, zaś Europa Środkowo-Wschodnia to region najszybciej wyludniająca się na świecie¹. Ubywa zatem i studentów, lecz jest to sposobność do poświęcenia większej uwagi jakości ich kształcenia. Ma to tym większe znaczenie, że dziś przed abiturientami otworem stoi cały świat i musimy konkurować nie tylko na krajowym, lecz także globalnym rynku usług akademickich. Pocięszające jest jednak, że według ostatnich badań tylko 14% Polaków studiujących za granicą za-

¹ S. E. Vollset, E. Goren, C.-W. Yuan et al., Fertility, mortality, migration, and population scenarios for 195 countries and territories from 2017 to 2100: a forecasting analysis for the Global Burden of Disease Study, *Lancet* 2020, [www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(20\)30677-2/fulltext#seccestitle310](http://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(20)30677-2/fulltext#seccestitle310), dostęp 26 VIII 2024 r.

mierza tam pozostać. Dużo większa grupa ma w planach powrót do kraju, gdzie dyplom zagranicznej uczelni może być silnym atutem na rynku pracy².

Pamiętać trzeba, że decyzja młodego człowieka o wyjeździe na stałe za granicę pociąga za sobą znaczne koszty społeczne. Dość wspomnieć, że według szacunków Instytutu Adama Smitha koszt wychowania jednego dziecka w Polsce do osiągnięcia 18. roku życia według stanu na koniec 2024 r. wyniósł 346 tys. zł, a dwójki dzieci 579 tys. zł. Dla porównania: w 2023 r. koszty te wynosiły odpowiednio 309 tys. i 513 tys. zł, a w 2022 r. jeszcze 265 tys. i 439 tys. zł. Zastraszające tempo wzrostu – w ciągu dwóch lat o ponad 30%!

Generalnie prawie 80% kosztów wychowania dziecka stanowią te związane z żywnością, mieszkaniem, transportem i edukacją³. W tym kontekście istotną kwestią jest koszt pobytu młodzieży w miastach akademickich. Z danych Warszawskiego Instytutu Bankowości wynika, że w 2016 r. sumaryczne miesięczne koszty studenta stacjonarnego wynosiły 1600 zł, w okresie pandemii 2019/2020 wzrosły do blisko 2700 zł, zaś w roku 2023 osiągnęły prawie 3900 zł⁴.

Co niepokojące, od roku 2020 koszty te są wyższe od minimalnego wynagrodzenia i rosną szybciej niż dynamicznie rosnące wynagrodzenie minimalne: w okresie 2020–2023 koszty wzrosły o 45,8%, a minimalne wynagrodzenie o 38,5%.

Cieszymy się, że Kraków jest drugim po Warszawie największym akademickim ośrodkiem w Polsce. Pod Wawelem działają 23 uczelnie wyższe, w tym 13 niepublicznych, a obecnie studenci to blisko 1/6 mieszkańców miasta. Jednak, jak donoszą media, ostatnia umowa władz

Rok	Koszt utrzymania studenta w zł	Płaca minimalna w zł
2016	1600	2000
2018	1904	2100
2019	2122	2250
2020	2652	2600
2021	2740	2800
2022	3177	3100
2023	3867	3600

Tabela 1. Koszt utrzymania studenta a płaca minimalna

Krakowa z naszymi uczelniami (tylko ośmioma) została podpisana dawno, bodaj 14 lat temu⁵. Może zatem warto pochylić się nad nowym porozumieniem, by nie stracić tego wyjątkowego potencjału i nie przegrać z aglomeracją śląską, gdzie za 1 m² wynajmu mieszkania studenci płacili miesięcznie od 38 zł (Sosnowiec) do 46 zł (Katowice) przy 61 zł płaconych w Krakowie. Przecież to ponad 1/3 więcej.

Możliwe, że to m.in. jedna z głównych przyczyn drastycznego spadku liczby studentów w Krakowie, których jeszcze 15 lat temu było 190 tys. (2009), a obecnie jest niespełna 130 tys. Możliwe, że to dlatego Kraków już nie przyciąga tak studentów cudzoziemców, gdyż na 105 tys. studiujących w poprzednim roku w Polsce tylko 8,7 tys. studiowało w Małopolsce, a np. 9,2 tys. na Dolnym Śląsku i 9,5 tys. w Wielkopolsce. Co istotne, na wspomniane ponad 105 tys. studiujących cudzoziemców najmniej studiujących z innych krajów odnotowały kierunki rolnicze – niespełna 950 osób.

Ta niewielka liczba cudzoziemców studiujących na kierunkach rolniczych

nie odzwierciedla w pełni zapaści szkolnictwa rolniczego i studiów rolniczych, którą mogą spotęgować nierozważne procesy legislacyjne prowadzone obecnie w naszym Parlamencie przez grupy wpływów nie mających żadnej wiedzy na temat funkcjonowania współczesnego rolnictwa i gospodarki żywnościowej, a wymuszających dalsze ich ograniczanie, już nie tylko w gospodarce, ale także w nauce i w kształceniu studentów! W kraju, w którym rynek żywności osiąga wartość 100 mld EUR, a eksport w 2023 wyniósł rekordowe 51,8 mld EUR.

Skalę zapaści szkolnictwa rolniczego niech pokażą liczby. Według Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 r. liczba gospodarstw rolnych ogółem wynosiła ok. 1,3 mln, o średniej powierzchni 11,1 ha użytków rolnych.

Oczywiście to statystyka. A przecież wszyscy znamy powiedzenie o małym i dużym kłamstwie oraz o... nauce o metodach pozyskiwania i prezentacji danych, którego w obecności Pani Dyrektora Urzędu Statystycznego nie będą rozwijał.

² <https://www.rp.pl/rynek-pracy/art40743631-polscy-studenci-za-granica-widza-szanse-kariery-nad-wisla>, dostęp 26 VIII 2024 r.

³ <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Tyle-kosztuje-wychowanie-dzieci-do-osiemnastego-roku-zycia-Sa-najnowsze-wyliczenia-8760294.html>, dostęp 26 VIII 2024 r.

⁴ Raport Portfel studenta 2023 <https://www.wib.org.pl/wp-content/uploads/2023/09/raport-portfel-studenta-2023-wib-zbp-bde-as.pdf>, dostęp 26 VIII 2024 r.

⁵ <https://wszystkoconajwazniejsze.pl/aleksandra-rogalinska-krakow-czy-to-dobre-miejsce-do-studowania-i-zycia/>, dostęp 26 VIII 2024 r.

Według szacunków działalność rolniczą prowadzi 3-krotnie mniej gospodarstw, w rezultacie liczba gospodarstw towarowych oscyluje wokół 400–450 tys., tj. gospodarstw, które osiągają powyżej 50% dochodów z rolnictwa. W porównaniu do tej liczby bliższą prawdą jest liczba 350 tys. gospodarstw, które systematycznie składają wnioski do ARiMR o dopłaty, w tym m.in. do nawozów.

Zdecydowana większość z tych gospodarstw nie ma następców. Średnie szkoły rolnicze kończy rocznie ok. 2,6 tys. absolwentów, z których tylko 1,9 tys. przystępuje do matury, a zdaje maturę – już tylko 1,2 tys. Dane z ostatnich trzech lat są bardzo zbliżone i należy je uznać za optymistyczne, gdyż jeszcze w roku 2020 na 1,9 tys. absolwentów techników rolniczych do matury przystąpiło niewiele ponad 1 tys., a zdało maturę tylko 598⁶.

Dlatego nie mogą nas dziwić słowa pracowników resortu rolnictwa: „Absolwenci techników rolniczych nie podchodzą do matury, ponieważ skupiają się na praktycznych umiejętnościach zawodowych potrzebnych do pracy w rolnictwie. (...) Traktując maturę jako przepustkę na studia, rezygnują z niej, ponieważ nie planują tej ścieżki kariery, uznając maturę za niepotrzebną”. W tym miejscu nie mogę pominąć milczeniem faktu, że w tym roku miałem możliwość być w technikum rolniczym, w którym żaden z absolwentów nie przystępował do matury.

Kryzys kształcenia rolniczego na poziomie średnim zostaje jeszcze bardziej pogłębiony na studiach wyższych, co nie tylko jest efektem niskiej zdawalności matur w średnich szkołach rolniczych. W 2022 r. w Polsce nauki rolnicze studioowało niespełna 27 tys. osób, co stanowiło 2,1% spośród 1,25 mln ogółu studentów. Wśród 292,6 tys. absolwentów studiów wyższych absolwentów kierunków rolniczych było 5,4 tys., tj. 1,8% ogółu. W kolejnym roku 2023 absolwentów studiów

wyższych było ogółem tylko 0,5 tys. mniej (292,1 tys.). Kierunki w naukach rolniczych ukończyło 4,9 tys., czyli 0,5 tys. mniej, którzy stanowili już tylko 1,7% ogółu.

Jakie kierunki studiów kończyli? Podaję w zaokrągleniu, aby można było łatwo policzyć:

1. leśnictwo – 1200 absolwentów;
2. weterynaria – 1000 absolwentów;
3. biotechnologia, bioinżynieria, technologia żywności i żywienie człowieka oraz dietetyka – 900 absolwentów;
4. kształcenie o zwierzętach towarzyszących i animaloterapia, tj. kierunki w niewielkim stopniu związane z klasycznym rolnictwem – 350 absolwentów;
5. kształcenie o maszynach w rolnictwie i o biogospodarce – 250 absolwentów.

W rezultacie tylko 1200 absolwentów ukończyło tzw. kierunki klasycznie rolnicze, tj.: rolnictwo, ogrodnictwo i zootechnikę oraz kierunki im pokrewne (np. uprawa ziół czy winogrodnictwo). W tej grupie było tylko 250 absolwentów studiów II stopnia!

Oczywiście zdajemy sobie sprawę z tego, że jeżeli 15 lat temu na kierunku rolnictwo na naszej Uczelni kształciliśmy ponad 1700 osób, to było to o wiele za dużo, jednak dzisiaj kształcą niewiele ponad 100 osób – jest to o wiele za mało! Brakuje bowiem obsady dla wielu strategicznych stanowisk w całym agrobiznesie przez kompetentnych absolwentów posiadających wyższe wykształcenie rolnicze. Brakuje ich w doradztwie, w inspekcjach i administracji rolniczej oraz usługach produkcyjnych.

Nasze Biuro Karier do absolwentów kieruje oferty pracy na fermach inwentarza żywego, w dużych agrofirmach, które czekają na zainteresowanie całymi latami. Przetwórcy mięsa zgłaszają zapotrzebowanie na technologów, którym chcą także umożliwić realizację prac dyplomowych – a taka specjalizacja nie jest

uruchamiana już od kilku lat. To m.in. pokłosie toksycznej nagonki na produkcję zwierzęcą zmierzającej do jej całkowitej eliminacji z rolnictwa, co może doprowadzić do znacznego uzależnienia się od importu żywności spoza UE. Tak jak systematycznie uzależniamy się od importowanego materiału siewnego, bo od produkcji własnego – odeszliśmy.

Odzwierciedleniem skali toksycznych reakcji na rolnictwo niech będą upublicznione wypowiedzi jednego z profesorów, członka jednego z towarzystw etycznych, który wskazał, że osiągnięcia rolników zostały wykorzystane przez faszystów przy budowie obozów zagłady, którzy wzorowali się na fermach drobiu.

Dzisiaj członkowie kolejnego towarzystwa chcą pozbawić nauki rolnicze możliwości kształcenia na kierunku dietetyka, którego rodowód sięga kierunku technologia żywności i żywienie człowieka. Czyżby osiągnięcia dyscypliny technologia żywności i żywienia, które naszą dyscyplinę naukową już od kilku ewaluacji plasują w kategorii A, były sprzeczne z teoriami żywienia?

Gdy weźmiemy pod uwagę łącznie szkolnictwo wyższe i średnie, nie może nas dziwić pogłębiający się kryzys następstwa w gospodarstwach rolniczych, hamujący rozwój wielu gospodarstw.

Przy obecnej strukturze wykształcenia absolwenci szkół średnich stanowią blisko 40% następców w gospodarstwach rolniczych. Na tej podstawie możemy szacować, że co roku do rolnictwa skierowanych zostaje tylko ok. 7 tys. następców z wykształceniem rolniczym, co w relacji do wspomnianych 350 tys. gospodarstw daje następcę co 50 lat!

Potencjalnego następcę odstrasza nie tylko rodzaj wykonywanej pracy, jej czasochłonność i nierównomierne rozłożenie w okresie roku, ale także złożoność procedur administracyjnych, rosnące z roku na rok ryzyko produkcji, w tym to wyni-

⁶ <https://www.farmer.pl/fakty/matura-rolnikowi-zbedna,146670.html> , dostęp 5 X 2024 r.

kające z czynników pogodowych, jednak przede wszystkim – odstrasza malejący prestiż zawodu.

Bo to przecież rolnika uznaje się za głównego sprawcę kryzysu klimatycznego, zapominając, że całkowita emisja gazów cieplarnianych z polskiego rolnictwa wynosi niespełna 9% całkowitej antropogenicznej emisji kraju, a w całej UE rolnictwo odpowiada tylko za emisję 11% gazów cieplarnianych.

W tym miejscu warto pokusić się o zadanie bardzo prostego pytania: jeżeli ze szkół zawodowych, średnich i wyższych następca pojawia się co 50 lat, to skąd się biorą pozostali?

Niestety! Także z wielu szkół posiadających status szkoły wyższej, nie prowadzących żadnych badań w naukach rolniczych i kształcenia na studiach rolniczych, a oferujących dyplomy studiów podyplomowych umożliwiających prowadzenie działalności rolniczej, zakup ziemi i korzystanie z subwencji. Przy tym afera znanego Collegium pozostanie niewielkim wybrykiem!

Od studentów i kształcenia przejdźmy do kadry i jej struktury. Postęp technologiczny, w tym sztuczna inteligencja – która według Billa Gatesa może stwarzać realne zagrożenia, ale także przyczynić się do skrócenia tygodnia pracy do trzech dni⁷ – będzie dążyć do automatyzacji i autonomizacji procesów produkcji, a zatem eliminacji pracy człowieka. Cieszymy się, że również w Polsce trwają zaawansowane prace nad rozwojem AI i internetu rzeczy⁸, gdyż są to kluczowe elementy gospodarki przyszłości, i wierzę, że mogą uczynić Polskę liderem w obszarze nowych technologii. Dotyczy to w szczególności zastosowania technologii kosmicznych

w produkcji rolniczej, gdzie w całym świecie zauważamy o czym doskonale świadczy dotychczasowa współpraca naszej Uczelni z AGH w konsorcjum uczelni kosmicznych.

W oparciu o poprzednie dane można mieć jednak wątpliwości, czy Polscy rolnicy będą użytkownikami tych rozwiązań.

Z tej perspektywy kształcenie osób, dla których nie będzie pracy, to nic innego jak złe wykorzystanie czasu i trwonienie zasobów. Postęp w naukach rolniczych jest szczególnie szybki, o czym mogą zaświadczyć osoby, które na roli pracują od 10 lat – czyli mniej niż jedno pokolenie. Technologia 5G ustępuje już 6G⁹, w ten sposób technika otwiera przed każdym z nas kosmiczne możliwości – dosłownie „*The sky is the limit!*”. Powiązany z nią dataizm¹⁰ generuje również negatywne skutki, a jednym z nich jest rozrastająca się ilość powstających danych i sprawozdawczość. Za każdą z tych czynności odpowiada pracownik administracji, stąd obserwuje się narastające przeciążenie pracą – nie tylko fizyczne, ale i psychiczne.

Systemy teleinformatyczne pomagają w obowiązkach, lecz są one wtórne i wymagają stałego udoskonalania. Na naszej Uczelni na jednego nauczyciela przypada tylko 0,4 pracownika administracji. Na innych uczelniach Krakowa jest ich średnio 1,5 razy więcej. Jednak w porównaniu do tych uczelni obserwujemy przerost zatrudnienia wśród pracowników technicznych i obsługi. W tym przypadku na jednego nauczyciela u nas przypada aż 0,6 takiego pracownika, a na innych uczelniach dwu, trzykrotnie mniej. Optymalizacji zatrudnienia powinniśmy zatem poświęcić więcej uwagi.

Nasze budynki wymagają i nadal wy-

magają licznych modernizacji i konserwacji. Wszyscy widzimy, jak dobrym rozwiązaniem było powołanie uczelnianej brygady remontowej. Prace wykonywane są szybciej, lepiej i taniej.

Z roku na rok lepsze efekty osiągają jednostki gospodarcze. Ponosimy ogromny wysiłek na ich modernizację, by po latach zaniedbań stały się jednostkami samofinansującymi się. W szczególności dotyczy to obecnie Rząski i Garlicy Murowanej, a w dalszej kolejności stawów w Mydlnikach i gospodarstwa w Prusach. Jednak zatrudnieni w tych jednostkach pracownicy techniczni, wraz z pracownikami LZD, to tylko niecałe 10% pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.

Kolejny obszar w zakresie ludzkim to odmłodzenie i powiększenie kadry posiadającej tytuły profesorskie. Z niepokojem obserwujemy nadreprezentację pracowników na stanowisku profesora uczelni, których na 709 etatów nauczycieli akademickich przypada aż 260. Mając taki potencjał ludzki, nie możemy zatrzymywać się w pół drogi, tym bardziej, że budując kadrę, musimy przewidzieć oczekiwania rynku i stawiać na innowacyjność. A innowacyjność nie jest bezkosztowa i wymaga ponoszenia odpowiednio wysokich nakładów.

Dlatego niepokojem napawają także dane budżetowe, z których wynika, że udział środków na naukę i szkolnictwo wyższe w najbliższych latach zostanie zmniejszony do poziomu znacznie poniżej 1,1% PKB, czyli do poziomu z roku 2016, a przypomnijmy, że w 2018 r. było to ponad 1,2%¹¹, choć plan zakładał 3% PKB. Zdajemy sobie sprawę z obecnych wyzwań naszej gospodarki, ale nie możemy tego ignorować.

⁷ <https://www.forbes.pl/technologie/czterodniowy-tydzien-pracy-bill-gates-przewiduje-trzydniowy-pomoc-ma-sztuczna/g9nl1nf>, dostęp 26 VIII 2024 r.

⁸ <https://www.gov.pl/web/cyfrizacja/posiedzenie-grai--o-inteligentnym-rozwoju-polski>, dostęp 26 VIII 2024 r.

⁹ <https://itwiz.pl/nadchodzi-6g-jakie-nowe-mozliwosci-niesie-za-soba-ta-technologie/>, dostęp 26 VIII 2024 r.

¹⁰ <https://informacje.pl/dataizm-czym-jest-i-kiedy-powstala-ta-filozofia/>, dostęp 26 VIII 2024 r.

¹¹ <https://www.gov.pl/web/nauka/stan-nauki-polskiej--naklady-wydatki-oraz-perspektywy>, dostęp 26 VIII 2024 r.

Czy mając pełne półki żywności, czasami nie zasypiamy w strefie komfortu – oczywiście biorąc pod uwagę dane dotyczące kształcenia rolniczego? To szczególnie niebezpieczny trend, gdy weźmie się pod uwagę raport McKinsey Global Institute¹², z którego wynika, że już w latach 2014–2019 duże europejskie firmy rozwijały się o 40% wolniej niż ich odpowiednicy w USA. Europa inwestowała o 8% mniej, wydając jednocześnie 40% mniej na badania i rozwój, niż amerykańskie firmy. Luka technologiczna może w konsekwencji oznaczać od 2 do 4 bln EUR mniej wartości dodanej wypracowywanej przez europejskie firmy do 2040 r.¹³. Czekają nas zatem trudny czas także i w Europie.

Jak wspominałem, nasz kapitał to także absolwenci, którzy pracują w biznesie, samorządzie, ale i w administracji centralnej. W powszechnej opinii odnieśli sukces, lecz to nie tylko ludzie sukcesu – to nasi Przyjaciele, a słowo to posiada wielką wartość. Również dzięki nim jesteśmy partnerem rozpoznawalnym i jednoznacznie identyfikowalnym w otoczeniu instytucjonalnym – zarówno w Polsce, jak i w świecie. Przekonujemy się o tym, uczestnicząc w wielu przedsięwzięciach, w czasie których promujemy osiągnięcia absolwentów, pracowników i studentów.

Jak efektywnie wykorzystać ten znaczny kapitał kadry naukowo-dydaktycznej, w warunkach ograniczenia finansowania?

W odpowiedzi na wymagania gospodarcze, dostrzegamy ogromną szansę rozwoju naszych usług badawczych w nowo otwartym Centrum Innowacji oraz Badań Prozdrowotnej i Bezpiecznej Żywności, gdzie możemy prowadzić badania nad innowacyjnymi, prozdrowotnymi produktami żywnościowymi w zamkniętym łańcuchu wytwarzania – od pola do stołu i gospodarce odpadami.

Ogromną szansę dostrzegamy także w świadczeniu kompleksowych usług klinicznych w Klinice Małych Zwierząt tworzącej Uniwersytecką Poliklinikę Weterynaryjną. Przecież na obie, oddane w poprzednim roku akademickim inwestycje, przeznaczono łącznie ponad 130 mln zł, w tym więcej niż połowę stanowiły koszty zakupu aparatury. Przecież to ponad 100 tys. zł w przeliczeniu na jednego nauczyciela akademickiego prowadzącego działalność naukową na naszej Uczelni! Zaciągnęliśmy bardzo duży dług społeczny.

Ciągle musimy zwiększać atrakcyjność studiów podyplomowych oraz organizować kształcenie w ramach krótkich mikrocykli, gdyż w tym kierunku podążają zmiany edukacyjne i w przyszłości zbiór mikroświadczeń zastąpi pełnocyklowe dyplomy¹⁴. Jest to szczególnie istotne w dynamicznie rozwijającej się gospodarce żywnościowej, pełnej obostrzeń i regulacji, podlegającej permanentnemu wpływowi szalejących zmian klimatycznych.

Korzystając z tego wielkiego kapitału wybiegamy także w przyszłość, poszukując możliwości współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi i podstawowymi. Tym sposobem pobudzamy w kolejnych pokoleniach młodzieży zainteresowanie studiami na jedynym w Polsce Uniwersytecie Rolniczym.

Po prawie dwudziestu latach batalii prawnych odzyskaliśmy Budynek Jubileuszowy. Dziękuję w tym miejscu władzom Krakowa – prezydentom Jackowi Majchrowskiemu i Aleksandrowi Miszalskiemu za życzliwość okazywaną nam w tej sprawie. Jednakże ten budynek budzi niepokój o to, jak pozyskać środki na jego remont, jak go przeprowadzić i jak mądrze wykorzystać potencjał.

I tak oto zamknęliśmy kolejne drzwi, otwierając jednocześnie nowe, bo jeden

rozwiązany problem stwarza jedynie kolejne nowe zadania. Jednym z tych zadań musi być bardziej efektywne wykorzystanie zasobów aparatury naukowo-badawczej i majątku. Przecież dzisiaj dochody pozasubwencyjne stanowią niespełna 1/3 naszego budżetu. A wzorem najlepszych uczelni powinny dochodzić do 40, a nawet 50%.

Stać nas na to!

Dlatego we wspólnym kreowaniu „uczelni przyszłości” nie może nam zabraknąć determinacji, dzięki której w poprzedniej kadencji osiągnęliśmy tak wysokie kategorie naukowe naszych dyscyplin: jedna uzyskała kategorię A+ (nauki leśne) i cztery kategorię A (zoo technika i rybactwo; technologia żywności i żywienia, nauki weterynaryjne oraz matematyka). Pozostałe dyscypliny uzyskały kategorię B+. Posiadamy zatem pełne uprawnienia akademickie, co oznacza że wywieramy realny wpływ na kierunek rozwoju nauki.

Patrząc na dorobek naszych pracowników, doktorantów i studentów, mogę z dumą powiedzieć, że tworzymy krakowską szkołę nauk sięgających od gleby po granice biosfery. Też tę potwierdza m.in. fakt, że w kategorii TOP 10, odnoszącej się do wartości publikowanego dorobku naukowego, znajdujemy się na pierwszym miejscu w kraju, czego dowodem jest także przyznane nam wyróżnienie za badania wnoszące największy wkład w postrzeganie polskiej nauki na świecie w kategorii Life Sciences/Agricultural Sciences, przyznane przez Elsevier Research Impact Leaders Award 2023.

Tylko w ostatnich dwóch miesiącach nominacje profesorskie uzyskało pięciu młodych naukowców – wszyscy w naukach rolniczych.

Te wszystkie działania nie mają jednak sensu, jeżeli nie koncentrują się na człowieku. Dlatego teraz chcę się zwrócić do

¹² <https://fintek.pl/europejskie-firmy-zwalniają-tempo-wyniki-raportu-mckinsey-company/>, dostęp 26 VIII 2024 r.

¹³ <https://www.rp.pl/gospodarka/art40310851-dystans-ekonomiczny-pomiedzy-usa-a-ue-bedzie-rosl>, dostęp 26 VIII 2024 r.

¹⁴ <https://kwalifikacje.edu.pl/cyfrowe-mikroposwiadczenia-szansa-na-lepsza-przyszlosc/>, dostęp 26 VIII 2024 r.

Przemawia rektor Uniwersytetu Rolniczego – prof. Sylwester Tabor; fot. Jacek Okarmus

wszystkich studentów, zwłaszcza tych, którzy dopiero wchodzą do tego domu, do naszej rodziny. Pamiętajmy, że rodzina to wszyscy razem, a nigdy jedni przeciw drugim. Tylko wówczas będziemy mieli nie tylko cel, ale też siłę i właściwe usposobienie do realizacji zadań. Współczesna gospodarka i społeczeństwo – na szczęście – bazują nadal na relacjach międzyludzkich. Dlatego bez otwartości na drugiego człowieka – w tym galopującym świecie – drugi człowiek może się zagubić, sami możemy się zagubić. Dostrzegając te zagrożenia, zapewniam Was, że gabinet opiekuna roku, prodziekana czy prorektora ds. kształcenia będzie zawsze dla was otwarty, a jak będzie trzeba to i gabinetu rektora nikt przed wami drzwiami nie zamknie – choć w tym ostatnim przypadku proszę jednak o roztropność.

To nie Was ma zmieniać świat, tylko Wy macie go zmieniać. Jednak zmieniając ten świat, nie zapominajcie o bardzo prozaicznej sprawie, tak prozaicznej, że wielu gdzieś ją gubi – o odpowiedzial-

ności. Bo w tym świecie obok Was żyją Wasi rodzice i rodzeństwo, bliższa i dalsza rodzina, przyjaciele i ci, którzy waszymi przyjaciółmi nie są – żyje drugi człowiek. Rozwijajcie swoje pasje i siebie, bo sprzyja temu nasza Uczelnia i cały akademicki Kraków. Dlatego na inaugurację

roku akademickiego na naszej Uczelni to szczególnie Wam dedykuję te słowa jońskich filozofów przyrody i Heraklita: *panta rhei*.

Rok akademicki 2024/2025 uważam za otwarty. *Quod felix, faustum, fortunatumque sit!*

Dziekani Uniwersytetu Rolniczego; fot. Jacek Okarmus

Prof. Werner Praznik doktorem honoris causa Uniwersytetu Rolniczego

Kraków, 19 września 2024 r.

19 września 2024 r. odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Senatu Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, poświęcone nadaniu tytułu doktora honoris causa **prof. Wernerowi Praznikowi**. Najwyższą godnością akademicką wyróżniony został wybitny specjalista w dziedzinie badań nad węglowodanami roślinnymi, który od ponad czterech dekad aktywnie przyczynia się do rozwoju tej dziedziny. Jego badania nad strukturą i zastosowaniem skrobi, fruktanów oraz glukanów w żywności funkcjonalnej wywarły istotny wpływ na biotechnologię i przemysł spożywczy. Współpraca prof. Praznika z Uniwersyte-tem Rolniczym w Krakowie zaowocowała wieloma wspólnymi projektami i innowacyjnymi rozwiązaniami, co stanowiło podstawę jego nominacji.

Uroczystość w Centrum Kongresowym URK zgromadziła liczne grono wybitnych przedstawicieli świata nauki, zarówno z Polski, jak i z zagranicy, a także rodziny i przyjaciół Profesora. Posiedzenie otworzył **rektor Uniwersytetu Rolniczego, dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK**, który podkreślił znaczenie tego wyjątkowego wyróżnienia zarówno dla Uczelni, jak i dla samego prof. Praznika. W swoim przemówieniu wyraził uznanie dla dorobku naukowego laureata, jego wkładu w badania nad węglowodanami roślinnymi oraz zasług w kształceniu przyszłych pokoleń naukowców.

Laudację wygłosiła **prof. dr hab. Agnieszka Filipiak-Florkiewicz**, która w szczegółowy sposób przedstawiła zgromadzonym sylwetkę i osiągnięcia

Centrum kongresowe URK: uroczystość nadania prof. Wernerowi Praznikowi tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Rolniczego

prof. Praznika. Po laudacji **prof. dr hab. Aleksandra Duda** – dziekan Wydziału Technologii Żywności, odczytała tekst dyplomu doktora honoris causa w języku łacińskim. Następnie rektor uroczystie wręczył dyplom prof. Praznikowi, składając gratulacje z okazji tego zaszczytnego wyróżnienia.

Po oficjalnej ceremonii prof. Werner Praznik wygłosił wykład naukowy, w którym przedstawił najnowsze wyniki swoich badań oraz podzielił się refleksjami na temat znaczenia węglowodanów w technologii żywności oraz ich wpływu na zdrowie człowieka. Wykład spotkał się z dużym zainteresowaniem zgromadzonych.

Opracowanie: dr inż. Izabella Majewska
Zdjęcia: mgr inż. Piotr Dul

Prof. Werner Praznik

Prof. Werner Praznik – sylwetka naukowca

Profesor Werner Praznik jest absolwentem Universität für Bodenkultur (BOKU) w Wiedniu, gdzie w 1975 r. ukończył studia z zakresu biotechnologii i technologii żywności. W 1978 r. uzyskał stopień doktora na tej samej uczelni. Swoją karierę naukową rozpoczął jako asystent w roku 1975. Następnie w latach 1989–2011 był kierownikiem grupy roboczej badającej węglowodany roślinne. W okresie 1991–1996 pełnił funkcję kierownika Instytutu Bioanalizy i Metabolomiki Roślinnej, IFA-Tulln (Wiedeń). W roku 2011 przeszedł na emeryturę i od tego czasu pracuje w Katedrze Nauk Farmaceutycznych Uniwersytetu Wiedeńskiego.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Prof. Werner Praznik jest wybitnym specjalistą z zakresu badań strukturalnych wielkocząsteczkowych węglowodanów i ich roli w technologii żywności oraz żywieniu człowieka. W badaniach dotyczących skrobi zastosował nowatorską metodę analizy średniej masy cząsteczkowej polegającą na separacji amylozy i amylopektyny za pomocą samodzielnie przygotowanych kolumn wypełnionych dekstranem i żelem agarowym. Jednym z kamieni milowych w karierze Nominata była biosynteza rozgałęzionego glukanu *in vitro* z wykorzystaniem wyizolowanego metodą preparatywnej elektroforezy w żelu poliakrylamidowym aktywnego enzymu Q z bulw ziemniaka oraz samodzielnie przygotowanych amylaz o niskiej masie cząsteczkowej. Kolejnym bardzo istotnym osiągnięciem Profesora było opracowanie kombinowanych metod analizy (enzymatycznych, chemicznych, fizykochemicznych lub fizycznych, takich jak NMR) do badań strukturalnych węglowodanów pochodzenia roślinnego. Badania te dotyczyły przede wszystkim struktury fruktanów

różnego pochodzenia. Ważnym nurtem badawczym były także prace dotyczące topinamburu (bulwy słonecznika bulwiastego o wysokiej zawartości inuliny). Celem tych eksperymentów były badania podstawowe i zastosowanie bulw jako składników prozdrowotnej żywności.

Dorobek naukowy prof. Wernera Praznika obejmuje 104 publikacje naukowe w renomowanych czasopismach międzynarodowych (m.in. „Starch/Stärke”, „Journal of Liquid Chromatography & Related Technologies”, „Food Chemistry”, „Journal of Functional Foods”). Jest także współautorem 8 podręczników akademickich oraz blisko 150 komunikatów na konferencjach krajowych i międzynarodowych.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Profesor Werner Praznik prowadził zajęcia dydaktyczne z zakresu charakterystyki węglowodanów nie tylko na swojej rodzimej uczelni, ale był również wykładowcą i organizatorem kursów międzynarodowych (Fayetteville, Arkansas, USA, 2004; Guadalajara, Jalisco, Meksyk, 2006) czy programów (European Intensive Program in „Renewable Materials”; Biomaterial and Biorefinery: Toulouse 2005, 2007; Gent 2006; “Food and Safety” Budapeszt 2006, Burgos 2007). Prowadził także szeroką współpracę dydaktyczną (wspólne projekty z zakresu charakterystyki i wykorzystania polisacharydów roślinnych) z wieloma uniwersytetami i firmami w UE, USA, Indiach, Tajlandii czy Meksyku.

DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ NAUKI I OTOCZENIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

Oprócz szerokiej działalności naukowej i edukacyjnej prof. Werner Praznik pozostaje zaangażowany w prace wielu gremiów naukowych, takich jak: Executive Board

of the Austrian Biotechnological Society (członek); Advisory Board of Starch (członek) oraz Starch Experts Group (członek).

Ponadto był organizatorem i współorganizatorem wielu wydarzeń o charakterze naukowym i dydaktycznym, w tym: IV International Workshop on Carbohydrates as Organic Raw Materials, March 1997, Wiedeń (przewodniczący komitetu organizacyjnego); The Socrates Intensive Program „Agriculture: Source of Raw Material for Industry”, 2003.

Był także członkiem komitetu naukowo-konferencji i sympozjów: IFS-International Fructan Symposia; Starch Conferences, Detmold; International Colloquium on Chemistry of Starch, Kraków/Moskwa – EuroCarb Conferences. Ponadto jest członkiem i współzałożycielem platformy „Renewable Raw Materials and Energies in Austria”, 2004.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Nominat jest laureatem Karl Schleinzer-Preis oraz Waldemar Richter-Preis za „wybitny wkład w badania nad polisacharydami”. Ponadto za zasługi dla Wydziału Technologii Żywności Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie został uhonorowany Medalem im. prof. Franciszka Nowotnego.

WSPÓŁPRACA Z PRACOWNIKAMI URK

Współpraca naukowa prof. Wernera Praznika z pracownikami Wydziału Technologii Żywności (uprzednio Oddział Technologii Żywności) ma wieloletnią historię. Głównym nurtem badawczym tej współpracy była charakterystyka i właściwości węglowodanów oraz ich pochodnych. Badania te były związane z zagadnieniami żywności funkcjonalnej, a szczególnie produktów zawierających fruktany i dotyczyły głównie składu chemicznego bulw topinamburu (*Helianthus tuberosus* L.),

Dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK – rektor Uniwersytetu Rolniczego nadaje prof. Wernerowi Praznikowi tytuł doktora honoris causa krakowskiej Uczelni; fot. Piotr Dul

a także możliwości wykorzystania tej rośliny do produkcji żywności funkcjonalnej (pieczywo, soki). W latach 1997–2000 pracownicy WTŻ wspólnie z prof. Praznikiem realizowali projekt na rzecz Stowarzyszenia Hodowców Topinamburu w Austrii. Z kolei badania dotyczące wykorzystania mączki z austriackich odmian topinamburu jako dodatku do produkcji pieczywa oraz ocena jakości pieczywa z jej udziałem przeprowadzone były w ramach grantu KBN. W kolejnych latach badania nad wartościążywieniową i przydatnością technologiczną bulw topinamburu zostały poszerzone o polskie odmiany albiak i rubiak (zarejestrowane w 1998 r. w Krajowym Rejestrze Odmian). Efektem badań dotyczących fruktanów było ponad 10 wspólnych publikacji w renomowanych czasopiśmie, opracowanie technologii

produkcji pieczywa z dodatkiem topinamburu oraz wdrożenie metody enzymatycznego oznaczania tych związków. Współpraca pracowników WTŻ z prof. Wernerem Praznikiem dotyczyła także badań strukturalnych arabinoksylianów i skrobi. Dzięki niej w Katedrze Technologii Węglowodanów zbudowano pierwszy zestaw chromatografii SEC, służący do oznaczania średnich mas cząsteczkowych polisacharydów oraz ich dyspersji. Wraz z prof. Wernerem Praznikiem i jego zespołem realizowano wspólny projekt badawczy MNiSW pt. „Wpływ zawartości i właściwości pentozańców na jakość pieczywa z mąk żytnich o zróżnicowanej zawartości popiołu”. Nominat był również zaangażowany w badania prowadzone w ramach kolejnego projektu – „Wpływ interakcji pentozańców i białek na właściwo-

ści chleba żytniego. Badania modelowe”, realizowanego w ramach konkursu Juventus Plus w latach 2011–2014. Wyniki wspólnych badań zostały opublikowane w renomowanych czasopiśmie (m.in. „Food Research International”, „Starch/Stärke”, „European Food Research and Technology”, „Journal of Cereal Science” oraz „Journal of Food Science and Technology”).

Dzięki współpracy z prof. Wernerem Praznikiem zarówno pracownicy, jak i studenci WTŻ mieli możliwość odbycia staży naukowych w Instytucie Chemii w Wiedniu. Wspólne badania, publikacje, podręczniki stanowiły także istotny element osiągnięć naukowych pracowników WTŻ i przyczyniły się do ich rozwoju (prace doktorskie, habilitacyjne).

Nominacje profesorskie

Prof. dr hab. Magdalena Surma

Prof. dr hab. Magdalena Surma

Katedra Technologii Produktów Roślinnych i Higieny Żywności

Wydział Technologii Żywności

Prof. dr hab. Magdalena Surma jest absolwentką Wydziału Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Pracę magisterską pt. *Synteza wzorców wybranych zanieczyszczeń narkotyków z grupy amfetamin dla celów profilowania* wykonała w Zakładzie Chemii Analitycznej pod kierunkiem prof. dr hab. Andrzeja Parczewskiego. W 2005 r. uzyskała stopień doktora nauk chemicznych na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Badania nad zastosowaniem półprzepuszczalnych membran z polietylenu (SPM) do oznaczania trwałych, chloroorganicznych zanieczyszczeń w żywności oraz środowisku* wykonanej pod kierunkiem ś.p. prof. dr hab. inż. Adama Grochowalskiego. Stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie technologia żywności i żywienia uzyskała w roku 2017 na podstawie osiągnięcia naukowego pt. *Źródła związków perfluorowanych w żywności i ich potencjalne implikacje zdrowotne*. Decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 czerwca 2024 r. otrzymała tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie technologii żywności i żywienia. Od roku 2005 jest zatrudnio-

na na Wydziale Technologii Żywności (WTŻ) Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (URK), początkowo na stanowisku asystenta (2005–2007), następnie adiunkta (2007–2019), profesora uczelni (2019–2024), a obecnie profesora. W 2011 r. ukończyła podyplomowe studium pedagogiczne dla nauczycieli akademickich w Centrum Pedagogiki i Psychologii Politechniki Krakowskiej. Ukończyła liczne kursy i szkolenia, nie tylko z zakresu systemu zarządzania jakością w laboratorium analitycznym, metod przygotowania próbek do analizy zanieczyszczeń w żywności oraz nowoczesnych technik analitycznych, ale także rozwijające kompetencje miękkie.

Działalność naukowa prof. dr hab. Magdaleny Surmy na przestrzeni 20 lat pracy zawodowej skupiała się wokół szeroko pojętego tematu zanieczyszczeń występujących w naturalnym środowisku życia człowieka. Swoje zainteresowania dotyczące oddziaływania szeroko rozumianego środowiska zewnętrznego ukierunkowała na żywność, począwszy od badań do pracy doktorskiej po chwilę obecną. Jednym z najważniej-

szych obszarów badawczych, na jakim skupiła swoją uwagę, był rozwój stosowanych w tym celu zaawansowanych metod analitycznych do oznaczania zanieczyszczeń, które przez ostatnie dwie dekady ulegały licznym modyfikacjom, dopasowując się do aktualnie obowiązujących trendów analitycznych. Dlatego podstawowym podejmowanym przez nią problemem badawczym pozostawało opracowywanie nowych i modyfikacja już istniejących metod przygotowania próbek do oznaczania ksenobiotyków z wykorzystaniem metod chromatograficznych. Są to ważne badania o znaczeniu społecznym, z uwagi na fakt, że profilowane ksenobiotyki często obejmują grupy związków o charakterze rakotwórczym i teratogennym; badania dotyczą nie tylko ich zawartości oraz oceny ryzyka związanego z ich występowaniem w żywności, ale także potencjalnych implikacji zdrowotnych. Drugim ważnym obszarem badawczym w jej pracy naukowej jest problematyka związana z obecnością i zawartością związków bioaktywnych w wybranych produktach żywnościowych. Prof. Magdalena Surma jest cenioną specjalistką w zakresie analizy zanieczyszczeń

środowiskowych i procesowych oraz badań bioaktywnych składników żywności z wykorzystaniem metod chromatograficznych. W kraju jest szczególnie znana jako doskonała analityk związków perfluoroalkilowych w żywności. Jako pierwsza w Polsce przeprowadziła szerokie i wieloaspektowe badania występowania tych związków w materiałach opakowaniowych przeznaczonych do kontaktu z żywnością i oceniła skalę ich występowania w żywności stanowiącej piramidę zdrowego żywienia. Ponadto po raz pierwszy wykazała możliwości przenikania niektórych związków perfluoroalkilowych przez barierę krew – mózg u zwierząt jednocześnie żyjących w środowisku wodnym i lądowym.

Jej dorobek naukowy obejmuje 165 pozycji, w tym 74 oryginalne prace twórcze (44 w czasopiśmie indeksowanych w bazie JCR, 17 rozdziałów w monografiach, 13 artykułów w czasopiśmie nie posiadających współczynnika IF) oraz 91 komunikatów naukowych prezentowanych na konferencjach krajowych i zagranicznych. Swoje prace publikowała w czasopiśmie takich jak np.: „Forensic Science International”, „Food Chemistry”, „Food Research International”, „International Dairy Journal”, „Journal of Food Composition and Analysis”, „Journal of Separation Science”, „Environmental Science and Pollution Research”, „Microchemical Journal”, „Ecotoxicology and Environmental Safe”, „Toxicology in Vitro”, „Food Analytical Methods”, „Bulletin of Environmental Contamination and Toxicology”, „Analytical Methods”, „Food Additives and Contaminants: Part A”, „European Food Research and Technology”, „Agricultural and Food Science”. Uczestniczyła, jako kierownik lub wykonawca, w sześciu projektach badawczych, w tym jednym ramowym Unii Europejskiej (REFRESH – FP7-REGPOT-2010-1-264105) oraz siedmiu projektach dydaktycznych. Była również laureatką programu SKILLS Mentoring Fundacji na rzecz Nauki Polskiej i beneficjentką dwóch grantów konferencyjnych Fundacji „Pro Scientia et Vita”.

Odbyła pięć staży naukowych (w tym trzy zagraniczne, będąc również stypendystką Fundacji Dekabana) oraz trzy dydaktyczne dla nauczycieli akademickich w ramach programu LLP Erasmus+. Współpracuje z ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą, m.in. z Instytutem Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Narodowym Centrum Rolno-Spożywczym – Instytutem Badawczym Żywności w Bratysławie oraz Uniwersytetem Technicznym w Grazu.

Była promotorem dwóch rozpraw doktorskich (obrony 2022 r.) oraz 34 prac magisterskich i 35 inżynierskich. Była recenzentem w jednym postępowaniu habilitacyjnym, czterech rozpraw doktorskich i 65 prac dyplomowych (inżynierskich i magisterskich) oraz 40 projektów (jako członek zespołów eksperckich i konkursowych). Wielokrotnie była członkiem komisji doktorskich i habilitacyjnych oraz pełniła funkcje przewodniczącej lub członka komisji: oceniających Indywidualne Plany Badawcze (IPB), ds. oceny śródkresowej realizacji IPB oraz ds. oceny opieki naukowej sprawowanej przez promotora rozprawy doktorskiej doktorantów WTŻ URK oraz IRZiBŻ PAN w Olsztynie. Sprawowała opiekę nad studentami-stażystami z kraju i zagranicy. Jest członkiem rady redakcyjnej czasopisma „Journal of Food Research” i edytorem gościnnym w czasopiśmie „Applied Sciences” (wydania specjalne). Jest również członkiem Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności, Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Europejskiego Towarzystwa Chemicznego, Komitetu Nauk o Żywności i Żywieniu Polskiej Akademii Nauk oraz komitetu zarządzającego akcji COST CA21149 „Reducing acrylamide exposure of consumers by a cereals supply-chain approach targeting asparagine” (ACRYRED).

W ramach działalności dydaktycznej prowadzi lub prowadziła zajęcia dydaktyczne z 29 przedmiotów na studiach I i II stopnia, stacjonarnych, niestacjonarnych oraz

poddyplomowych na Wydziałach Technologii Żywności i Rolniczo-Ekonomicznym URK. Prowadzi również zajęcia w języku angielskim.

Popularyzując naukę, prowadziła warsztaty i pokazy podczas Festiwalu Nauki w Krakowie, dla uczniów szkół podstawowych oraz dla członków Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Rolnictwa Oddział Katowice. Prezentowała Małopolskie Centrum Monitoringu Żywności (MCMŻ) URK w „Magazynie Akademickim” TVP Kraków.

Jest/była członkiem m.in. Rady Wydziału TŻ (2012–2019), Rady Dyscypliny TŻiŻ (od 2022), Rektorskiej Komisji ds. Współpracy z Zagranicą (od 2020), Rektorskiej Komisji ds. Współpracy z Międzynarodowym Centrum Badań i Informacji o Gospodarce Publicznej, Społecznej i Spółdzielczej (CIRIEC; od 2020), Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich (2008–2012), Wydziałowej Komisji ds. Nagród, Odznaczeń i Okresowej Oceny Pracowników (2012–2019), Dziekańskiej Komisji ds. Oceny Kadr, Nagród i Odznaczeń na WTŻ (od 2019). Pełni funkcję pełnomocnika dziekana WTŻ ds. współpracy międzynarodowej (od 2022). Jest/była przewodniczącą Dziekańskiej Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej (od 2022), Dziekańskiej Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej i Promocji WTŻ (2021–2022) oraz kilkakrotnie komisji egzaminów inżynierskich i dyplomowych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Pełniła funkcję zastępcy pełnomocnika ds. zarządzania jakością MCMŻ URK (2009–2013).

Była osmiokrotnie nagradzana nagrodami JM Rektora URK za wybitne osiągnięcia w dziedzinie naukowej (2008, 2014, 2015, 2016, 2020, 2023) i organizacyjnej (2012, 2021) oraz dwukrotnie stypendiami z Własnego Funduszu Stypendialnego URK. W roku 2016 została odznaczona brązowym Medalem za Długoletnią Służbę.

Zainteresowania pozazawodowe to: narciarstwo, wycieczki rowerowe, podróże dalekie i bliskie oraz spacery.

Prof. dr hab. inż. Grzegorz Szewczyk

Prof. dr hab. inż. Grzegorz Szewczyk

Katedra Użytkowania Lasu i Techniki Leśnej Wydział Leśny

Grzegorz Szewczyk jest absolwentem Wydziału Leśnego Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. W 1990 r. obronił pracę magisterską pt. *Badania dendrochronologiczne nad sosną zwyczajną Pinus sylvestris L. w Roztoczańskim Parku Narodowym*. W 2007 r. uzyskał tytuł doktora nauk leśnych na podstawie pracy pt. *Model kategoryzacji warunków pracy dla wybranych technologii pozyskiwania drewna w drzewostanach trzebieżowych*. W 2014 r. uzyskał tytuł doktora habilitowanego w zakresie leśnictwa – użytkowania lasu, arborystyki na podstawie rozprawy *Model strukturalny dynamiki zmienności pracy na wybranych stanowiskach roboczych w pozyskiwaniu i zrywce drewna*. Na mocy postanowienia Prezydenta RP z 25 lipca 2024 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nauk rolniczych w dyscyplinie leśnictwo.

Praca badawcza prof. Grzegorza Szewczyka dotyczy badań pracy i ocen stopnia zachowania drzew. Kanwą jego zasadniczych osiągnięć w zakresie badań technologiczno-ergonomicznych było określenie czasochłonności pracy i normatywów czasów wykonania czynności roboczych na stanowiskach pracy w leśnictwie. W swoich pracach powiązał zmienność wydajności pracy z czynnikami środowiskowymi, cechami drzewostanu, terenu, stosowanymi technologiami, sposobem

udostępnienia drzewostanów i poziomem zmęczenia wykonawców prac. Opracował wzorce ruchu oczu, które można wykorzystać do wykrywania odmiennych od standardowych stanów emocjonalnych (np. schematów obciążenia psychicznego operatorów maszyn leśnych podczas wykonywania pracy w trudnych warunkach). Problematyka ocen stanu zachowania drzew towarzyszyła mu od początku pracy zawodowej. Wieloletnia praktyka arborystyczna pozwoliła mu na uzyskanie odpowiednich uprawnień zawodowych, a prowadzone badania odpowiadały na potrzeby praktyki utrzymania zieleni zorganizowanej, poszukującej prostych i powtarzalnych metod diagnostycznych pozwalających na podjęcie właściwych decyzji środowiskowych.

Jego dorobek naukowy stanowi ponad 180 samodzielnych lub współautorskich publikacji. Jest również współtwórcą dwóch wynalazków (patentów) związanych z automatem do leśnych prac odnowieniowych oraz współautorem dwóch innych zgłoszeń patentowych. Sumaryczny Impact Factor jego prac wynosi 53,257, a łączna liczba punktów za publikacje naukowe wynosi 2768. Odbił staże naukowe we Włoszech, Czechach i na Słowacji. Brał czynny udział w 55 konferencjach naukowych, w tym 19 międzynarodowych. Był również członkiem

komitetów organizacyjnych dwóch międzynarodowych konferencji naukowych. Kontakty z zagranicznymi jednostkami naukowymi zaowocowały zaproszeniami do wygłoszenia wykładów w różnych ośrodkach specjalizujących się w pozyskaniu drewna i ergonomii. Był wykonawcą i kierownikiem 7 tematów badawczych finansowanych przez Lasy Państwowe, Wody Polskie i Horizon Europe.

Prof. Grzegorz Szewczyk jest promotorem trzech obronionych prac doktorskich. Dotychczas był promotorem 82 prac inżynierskich i 47 prac magisterskich. Aktualnie prowadzi dwa przedmioty: pozyskiwanie drewna oraz arborystykę, bierze również udział w zajęciach na trzech innych kursach inżynierskich i magisterskich: „Procesy technologiczne w leśnictwie i ich logistyka”, „Systemy technologiczne w pozyskiwaniu i zrywce drewna”, „Aktualne kierunki badań w użytkowaniu lasu i technice leśnej”. Jest autorem monografii, podręcznika akademickiego *Arborystyka – pielęgnacja zadrzewień przydrożnych, zieleni miejskiej oraz zespołów parkowych*. Od kilkunastu lat prowadzi wykłady na studiach podyplomowych na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie („Pozyskiwanie drewna i transport leśny”), w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego („Systemy zarządzania jakością w Lasach Państwowych”)

oraz na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu („Zarządzanie ryzykiem w otoczeniu drzew – monitoring, diagnostyka, pielęgnacja”). Przez kilka kadencji był sekretarzem, a następnie przewodniczącym Rady Studiów Podyplomowych „Użytkowanie Lasu i Transport Leśny”.

Prof. Grzegorz Szewczyk od 2011 r. działa w organizacjach naukowych: Polskim Towarzystwie Ergonomicznym, Komisji Ergonomii Polskiej Akademii Umiejętności, Komisji Ergonomicznej PAN. Od 2022 r. jest sekretarzem Komisji Ergonomii Polskiej Akademii Umiejętności. Od

2003 r. był członkiem Zespołu Audytorskiego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych im. Mieczysława Wierzbickiego ds. oceny i certyfikacji firm świadczących usługi z zakresu pozyskiwania drewna dla Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe; w latach 2016–2018 był członkiem Komisji Wspólnej Lasów Państwowych i organizacji działających na rzecz przedsiębiorców leśnych powołanej przy Dyrektorzce Generalnym Lasów Państwowych; od 2022 r. był audytorem Instytutu Badań Edukacyjnych w programie podmiotów zewnętrznego zarzą-

dzenia jakością, w zakresie monitoringu i ewaluacji zewnętrznej.

Za swoje osiągnięcia na polu naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym prof. Grzegorz Szewczyk został wielokrotnie nagrodzony, w tym państwowym Medalem za Długoletnią Służbę, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, kilkukrotnie nagrodami JM Rektora Uniwersytetu Rolniczego i otrzymanym od Rady Wydziału Leśnego URK wyróżnieniem za rozprawę doktorską.

Prywatnie jego pasją są myślistwo, żeglarsztwo oraz muzyka jazzowa.

Prof. dr hab. inż. Artur Gurgul

Prof. dr hab. inż. Artur Gurgul

**Katedra Nauk Podstawowych
Wydział Medycyny Weterenaryjnej**

Prof. dr hab. inż. Artur Gurgul urodził się 11 stycznia 1979 r. w Krakowie. Po ukończeniu XVI LO im. K.K. Baczyńskiego rozpoczął studia na wydziale Zootechnicznym Akademii Rolniczej w Krakowie, które ukończył w 2004 r. (po obronie pracy magisterskiej pt. *Zmiany ekspresji mRNA kodującego dla proenkefaliny w jajniku owiec podczas cyklu płciowego*, której opiekunem była prof. dr hab. Krystyna Pierzchała-Koziec), uzyskując stopień magistra inżyniera zootechniki w zakresie hodowli zwierząt. W roku 2005 podjął pracę na Uniwersytecie Rolniczym

w Krakowie – w Katedrze Uprawy Roli i Nawożenia Roślin Ogrodniczych na Wydziale Ogrodnictwa – na stanowisku starszego technika. W tym samym roku rozpoczął pracę w Instytucie Zootechniki – Państwowym Instytucie Badawczym, w Dziale Immuno- i Cytogenetyki Zwierząt, na stanowisku zootechnika. W roku 2011, po ukończeniu Studium Doktoranckiego w Instytucie Zootechniki, uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika, po obronie pracy doktorskiej pt. *Analiza polimorfizmu wybranych genów pod kątem od-*

porności/podatności bydła na encefalopatię gąbczastą, której promotorem była prof. dr hab. Ewa Słota. Również w roku 2011 został skierowany do prac związanych z utworzeniem Samodzielnej Pracowni Genomiki w IZ-PIB, która w wyniku restrukturyzacji w roku 2017 weszła w skład Zakładu Biologii Molekularnej Zwierząt. W roku 2013 awansował na stanowisko naukowe adiunkta. W roku 2019, po sześciu latach pracy naukowej, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie zootechnika. W tym samym roku rozpoczął pracę w Ośrodku

Medycyny Eksperymentalnej i Innowacyjnej URK na stanowisku adiunkta. W roku 2021 został mianowany na stanowisko profesora URK, a następnie, po uzyskaniu w 2024 r. tytułu profesora, na stanowisku profesora zwyczajnego i obecnie pracuje w Katedrze Nauk Podstawowych Wydziału Medycyny Weterynaryjnej.

Zainteresowania naukowo-badawcze prof. Artura Gurgula skupiają się na kilku kierunkach badawczych, obejmujących szereg zagadnień związanych z szeroko pojętym wykorzystaniem narzędzi genetyki molekularnej i obliczeniowej w badaniach prowadzonych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących. Do głównych kierunków badawczych można zaliczyć: doskonalenie i wdrażanie metod genetyki molekularnej w kontroli rodowodów bydła; monitoring populacji zwierząt gospodarskich pod kątem częstości występowania wybranych wad genetycznych i polimorfizmów związanych z podatnością na choroby; wykorzystanie narzędzi genomiki w badaniach nad zmiennością genomu i zróżnicowaniem genetycznym ras zwierząt gospodarskich; badania z zakresu transkryptomiki i epigenetyki; identyfikacja aberracji strukturalnych i ocena ich związku z występowaniem nowotworów u zwierząt; także badania z zakresu genomiki bakterii oraz analizy mikrobiomów.

Według danych z roku 2023 był autorem lub współautorem 225 publikacji, w tym 95 artykułów naukowych, jednego rozdziału w monografii, 19 prac opublikowanych w recenzowanych materiałach konferencyjnych, 63 doniesień na konferencje międzynarodowe oraz 47 doniesień na konferencje krajowe. Jego prace były cytowane ponad 800 razy. Wykonał także recenzje ponad 100 artykułów naukowych oraz trzech prac doktorskich. Był aktywnym uczestnikiem 30 międzynarodowych konferencji naukowych na całym świecie oraz 14 krajowych. Uczestniczył w realizacji 27 projektów badawczych finansowanych w drodze konkursów. Był

kierownikiem czterech z nich (w tym kierownikiem zadań realizowanych w ramach dużych projektów badawczych lub konsorcjów), np. Preludium BIS, Biostrateg czy Doktorat Wdrożeniowy. Projekty te realizował z dwunastoma zespołami badawczymi z różnych jednostek naukowych. Koordynował także szereg innych prac badawczych i rozwojowych, w tym badania statutowe IZ-PIB czy zadania w programie wieloletnim Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Jego działalność edukacyjna skupia się na opiece naukowej nad studentami studiów doktoranckich. Był promotorem pomocniczym w sześciu przewodach doktorskich oraz jest promotorem wiodącym w trzech kolejnych. Prowadził także wykłady dla studentów studiów doktoranckich stacjonarnych i niestacjonarnych organizowanych przez Instytut Zootechniki-PIB oraz coroczne gościnne wykłady dla studentów Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Był także recenzentem i promotorem prac magisterskich. Prowadził również szereg szkoleń, instruktarzy i spotkań informacyjnych dla współpracowników i jednostek współpracujących z IZ-PIB.

Profesor Gurgul angażował się także w szereg prac organizacyjnych. Był jednym z głównych organizatorów Laboratorium Genomiki IZ-PIB utworzonego w celu realizacji zadań związanych z oceną genomową. Jako osoba odpowiedzialna za prowadzenie genotypowania zwierząt w ramach oceny genomowej bydła mlecznego z ramienia Instytutu Zootechniki-PIB, od 2012 do 2018 r. realizował prace związane z funkcjonowaniem konsorcjum Genomika Polska oraz od 2018 r. prace związane z funkcjonowaniem konsorcjum Grupa Polska Genetyka, które zostały powołane w celu realizacji programów oceny genomowej. W roku 2024 pełnił funkcję zastępcy kierownika Ośrodka Medycyny Eksperymentacji i Innowacyjnej URK i jest osobą odpowiedzialną za funkcjonowanie we-

wnętrznego Laboratorium Genetyki i Genomiki.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Genetycznego oraz Europejskiej Federacji Nauk o Zwierzętach (European Federation of Animal Science, EAAP). Jest także redaktorem naukowym w czasopiśmie „BMC Genomics” oraz członkiem redakcyjnej rady doradczej czasopisma „Reproductive Biology”. Pełnił bądź pełni funkcję członka: Rady Naukowej Dyscypliny Weterynaria, Rady Szkoły Doktorskiej URK, członka Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów oraz Komisji Rekrutacyjnej Szkoły Doktorskiej URK. Od roku 2024 jest członkiem Komisji Biologicznej PAN. Jest także członkiem akcji COST (European Cooperation in Science and Technology).

Prof. Artur Gurgul był laureatem Małopolskiego Stypendium Doktoranckiego finansowanego ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Był także laureatem Nagrody Dyrektora Instytutu Zootechniki-PIB za liczbę opublikowanych prac naukowych w roku 2015. Otrzymał Nagrody Rektora URK (2020, 2021, 2023) za osiągnięcia naukowe oraz nagrodę zespołową za osiągnięcia w dziedzinie organizacyjnej (2022). Uzyskał także Nagrodę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za wybitne krajowe osiągnięcia mające znaczenie dla wdrażania postępu w rolnictwie oraz współudział w realizacji, wdrażaniu i upowszechnianiu wyników pracy naukowej pt. *Opracowanie uzupełniającego zestawu markerów STR oraz SNP w kontroli rodowodów bydła*. Był także laureatem stypendium z Własnego Funduszu Stypendialnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie dla pracowników wyróżniających się w zdobywaniu środków finansowych na badania w roku 2021.

Prywatnie jest mężem i ojcem dwójki dzieci. Interesuje się polityką, historią najnowszej Polski oraz techniką. W wolnych chwilach majsterkuje i oddaje się lekturze felietonów.

Prof. dr hab. inż. Edyta Molik

Prof. dr hab. inż. Edyta Molik

**Katedra Biotechnologii Zwierząt
Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt**

Studia magisterskie na kierunku zootechnika Akademii Rolniczej w Krakowie ukończyła w 1998 r. Pracę magisterską z zakresu użytkowania mlecznego owiec pt. *Analiza wybranych czynników warunkujących mleczność owiec* wykonała w Katedrze Hodowli Owiec i Kóz (obecnie Katedra Biotechnologii Zwierząt). Dyplom magistra inżyniera uzyskała w 1998 r. i od 15 grudnia 1998 do 30 września 2000 r. zatrudniona była na etacie naukowo-technicznym w Katedrze Hodowli Owiec i Kóz. W latach 2000–2004 roku była uczestnikiem studium doktoranckiego Akademii Rolniczej w Krakowie. W roku 2005 obroniła pracę doktorską pt. *Modulująca rola melatoniny w przebiegu laktacji u owiec*, która Rada Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt AR przyjęła i wyróżniła. Po siedmiu latach pracy naukowej złożyła w roku 2012 rozprawę habilitacyjną pt. *Endogenne i egzogenne czynniki modulujące laktację i skład chemiczny mleka owiec*. Rada Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie w czerwcu 2012 r. przyjęła i wyróżniła rozprawę. Od roku 2005 do dziś jest zatrudniona na macierzystym Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt, w Katedrze Biotechnologii Zwierząt (dawniej Katedra Hodowli Owiec i Kóz) Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, przechodząc kolejne szczeble awansu naukowego. 13 września

2024 r. otrzymała nominację na profesora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo.

Jej zainteresowania badawcze ukierunkowane są na aspekty mlecznego użytkowania owiec i roli sygnału melatoniny jako modulatora procesu laktacji. Dysponując w stacji doświadczalnej laboratorium pozyskiwania mleka, realizowała badania dotyczące laktacji owiec w zróżnicowanych warunkach długości dnia. Uzyskane wyniki badań dostarczyły zupełnie nowych informacji na temat wpływu długości dnia na mleczność owiec. Od roku 2019 szczególnie ważnym elementem jej badań jest zastosowanie substancji bioaktywnych mleka owczego i wielbłądziego w medycynie i farmacji. Badania te dotyczą roli substancji bioaktywnych w procesach nowotworzenia oraz zastosowania jako elementów opatrunków hydrożelowych na trudno gojące się rany (np. rany cukrzycowe).

Drugim filarem badań naukowych poza mlecznym użytkowaniem owiec jest kwestia innowacyjnego zagospodarowania wełny owczej. Wprowadzenie wełny owczej, która stanowi odpad produkcyjny, do strumienia produkcji roślin stanowi ważne ogniwo gospodarki w obiegu zamkniętym. Zastosowanie wełny owczej jako elementu kompozytu nawozowego

powoduje, że produkt jest biodegradowalny i bezpieczny dla środowiska.

Wprowadzenie do gleby materiałów poprawiających ich właściwości ma współcześnie kluczowe znaczenie w kształtowaniu strategii zarządzania zasobami gleby. Ma to szczególnie istotne znaczenie w dobie zwiększającego się deficytu wody oraz zmniejszania zasobów węgla organicznego w glebach. W dobie zmian klimatycznych zapotrzebowanie na środki poprawiające właściwości gleby jest duże z racji poprawy struktury gleby, dostarczenia składników pokarmowych oraz poprawy retencji gleby poprzez zwiększenie jej pojemności wodnej. Ważnym elementem prowadzonych badań z zakresu produkcji owczarskiej jest znaczenie gospodarki pasterskiej dla zachowania bioróżnorodności i krajobrazu terenów gór i pogórza. Wspieranie produkcji owczarskiej na terenach górskich ma ogromne znaczenie dla zachowania bioróżnorodności siedlisk oraz zachowania tradycyjnego krajobrazu. Zagospodarowanie pastwisk, hal górskich i terenów czynnej ochrony, również na terenach parków narodowych i krajobrazowych, stanowi ważny element zrównoważonej gospodarki.

Badania naukowe są prowadzone we współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi.

Prof. dr hab. inż. Katarzyna Wolny-Koładka

Prof. dr hab. inż. Katarzyna Wolny-Koładka

**Katedra Mikrobiologii i Biomonitoringu
Wydział Rolniczo-Ekonomiczny**

Prof. dr hab. inż. Katarzyna Wolny-Koładka jest pracownikiem Katedry Mikrobiologii i Biomonitoringu URK od 2013 r. Po ukończeniu studiów doktoranckich uzyskała stopień doktora nauk rolniczych w 2013 r. (rozprawa doktorska wyróżniona uchwałą Rady Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego), doktora habilitowanego w 2019 r., a tytuł profesora w 2024 r.

Jej działalność naukowa koncentruje się na trzech obszarach badawczych:

I. Określeniu nowych możliwości przetwarzania odpadów różnego pochodzenia na materiały i surowce do dalszego wykorzystania przy jednoczesnym ograniczaniu ich negatywnego wpływu na otoczenie, w tym skażenie mikrobiologiczne środowiska.

II. Poznaniu występowania i rozprzestrzeniania się wybranych drobnoustrojów wskaźnikowych w do tej pory nie rozpoznanych pod tym kątem ekosystemach.

III. Określeniu wrażliwości mikroorganizmów izolowanych z różnych środowisk na antybiotyki i antymikotyki oraz na działanie alternatywnych substancji przeciwdrobnoustrojowych.

Prof. Katarzyna Wolny-Koładka wykazuje wysoką aktywność, zaangażowa-

nie i pasję w pracy naukowej. Została 6-krotnie wyróżniona nagrodą JM Rektora za wybitne osiągnięcia naukowe (2015, 2016, 2018, 2019, 2020, 2022), a także otrzymała Nagrodę Miasta Krakowa za szczególnie osiągnięcia i dokonania, mające związek z Krakowem, w dziedzinie nauki i techniki (2023). Była beneficjentką programów stypendialnych, tj., „Doctus – Małopolski fundusz stypendialny dla doktorantów” (2010–2013), Stypendium Naukowe Miasta Krakowa (2011), stypendium naukowe dla najlepszych doktorantów URK (2011, 2012). Brała udział w realizacji 7 projektów badawczych: Gekon 2015–2016 (NCBR oraz NFOŚiGO), Miniatura 2018–2019 (NCN), COST 2014–2018 (UE), Lider 2018–2022 (NCBR), TEAM-NET 2020–2022 (FNP, NCBR), SUP-RIM 2023–2027 (MNiSW). Jej dorobek naukowy składa się z 72 oryginalnych publikacji naukowych, w tym 37 artykułów w renomowanych czasopismach z listy filadelfijskiej (w 23 z nich jest pierwszym autorem i/lub autorem korespondencyjnym) i 30 artykułów w czasopismach innych niż znajdujące się w bazie JCR (w tym 7 publikacji popularnonauko-

wych) oraz 5 rozdziałów w monografiach. Wyniki swoich badań prezentowała na wielu konferencjach zagranicznych i krajowych w postaci posterów i wykładów, w tym wykładów na zaproszenie, plenarnych oraz inauguracyjnych. Sumaryczny Impact Factor jej opublikowanych prac naukowych wynosi 110, liczba punktów MNiSW to 3255, a indeks Hirscha = 12. Jest współautorką patentu na wynalazek, pt. „Proces biologicznego suszenia odpadów komunalnych”, numer zgłoszenia P.443239 (2022).

Prof. Katarzyna Wolny-Koładka nieustannie podnosi swoje kwalifikacje zawodowe, uczestnicząc w kursach z zakresu stosowania nowoczesnych technik analitycznych, a także szkoleniach dedykowanych dla kadry dydaktycznej URK. Odbyła staże naukowe w jednostkach takich jak: Wojskowy Ośrodek Medycyny Prewencyjnej w Krakowie (2004) Centrum Badań Mikrobiologicznych i Autoszczepionek w Krakowie (2008–2009), Instytut Botaniki PAN w Krakowie (2009), Istituto di Ricerche Farmacologiche Mario Negri w Mediolanie (2014), Politechnika Krakowska (2017), Uniwersytet Mendla w Brnie (2017),

Politechnika Lubelska (2022), Uniwersytet Techniczny w Zwoleń (2023).

Prof. Katarzyna Wolny-Koładka wyróżnia się także w zakresie działalności dydaktycznej oraz legitymuje się wybitnym dorobkiem w zakresie oświaty i wychowania, za co została uhonorowana w 2022 r. Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Jest autorem programów nowych przedmiotów na kierunkach: biotechnologia, ochrona środowiska i rolnictwo, w tym w języku angielskim (*microbiology, environmental biotechnology*) oraz w języku polskim (genetyka drobnoustrojów, biochemia gleby, mikrobiologiczna transformacja materii organicznej). Pełni funkcję koordynatora przedmiotów: mikrobiologia, ekotoksykologia, diagnostyka mikrobiologiczna, mikrobiologia ogólna oraz *microbiology* dla studentów zagranicznych. Od początku swojej pracy uczestniczy w procesie kształcenia studentów na 5 wydziałach URK. Jej zajęcia dydaktyczne (wykłady, ćwiczenia, seminaria, konsultacje) zawsze wykonywane są z wnikliwą starannością i nieprzeciętnym zaangażowaniem, co znajduje odzwierciedlenie w wysokich ocenach ankiet. Jest powołana na promotora 1 pracy doktorskiej oraz 55 prac magisterskich, inżynierskich i licencjackich, jest również recenzentem 20 prac dyplomowych. Sprawuje opiekę naukową nad studentami biotechnologii pracującymi w sekcji mikrobiologicznej Koła Naukowego „Helisa”. Pod jej nadzorem studenci wykonali badania, które z sukcesami prezentowali na konferencjach: V Warsztaty Biotechnologiczne w Spytkowicach (2014) – wyróżniony poster; Ogólnopolska Konferencja Młodych Biologów „BiologUS” (2017) – II miejsce w sesji posterowej; IV Ogólnopolska Sesja Kół Naukowych URK (2018) – III miejsce w sesji posterowej. Była także opiekunem referatu w języku angielskim ogłoszonego przez jej magistrantkę na międzynarodowej konferencji MendelNet2017 w Brnie (2017). W latach

2013–2017 współpracowała z XI LO w Krakowie, prowadząc ćwiczenia „Mikrobiologia w zarysie”, popularyzując naukę wśród młodzieży szkolnej, dając prelekcje i pokazowe lekcje mikrobiologii oraz sprawując opiekę nad uczniami przygotowującymi projekty na olimpiadę biologiczną. Ponadto w roku 2018 przeprowadziła pokazy biochemiczne dla dzieci i wychowawców z Przedszkola nr 1 w Myślenicach. Od 2013 r. pełniła wielokrotnie funkcję przewodniczącego i członka w komisjach egzaminów inżynierskich i magisterskich. Była także 2-krotnie członkiem komisji oceniającej wystąpienia ustne na Międzynarodowej Konferencji Doktorantów „Wielokierunkowość badań w rolnictwie i leśnictwie”, organizowanej przez URK (2014, 2015). W ramach działalności dydaktycznej zgromadziła i opracowała pokazową kolekcję preparatów bakteriologicznych, które są wykorzystywane podczas zajęć z przedmiotu mikrobiologia dla studentów biotechnologii. Ponadto nagrała i zarchiwizowała szereg filmów instruktażowych przeznaczonych do zajęć dydaktycznych ze studentami, dostępnych online, dotyczących prawidłowej pracy w laboratorium mikrobiologicznym, sporządzania preparatów oraz posługiwania się mikroskopem świetlnym.

Swoją wiedzę naukową i pasję dydaktyczną wykorzystuje, współpracując z praktyką w ramach szkoleń dla mikrobiologicznych laboratoriów komercyjnych z zakresu „Dobrej praktyki laboratoryjnej” (2019, 2020), jak i dla pracowników firm zajmujących się przetwarzaniem odpadów (Kurs szkodliwości oddziaływania odpadów na zdrowie; 2020, 2023). Od 2016 r. uczestniczy w przygotowaniu ekspozycji i prezentacji URK podczas Festiwalu Nauki i Sztuki w Krakowie oraz Małopolskiej Nocy Naukowców. Brała udział w organizacji spotkania międzynarodowego pn. Meeting on pathogens w ramach projektu COST (2016), była członkiem komitetu organi-

zacyjnego 50. Konferencji Mikrobiologii Środowiskowej w Sieniawie (2016) oraz była członkiem komitetu naukowego Konferencji Naukowej „Infrastruktura i Środowisko w Gospodarce o Obiegu Zamkniętym” (2022, 2023) i Ogólnopolskiej Mikrobiologicznej Konferencji Naukowej MICROBS (2022). Od 2018 r. pełni funkcję redaktora naukowego w czasopiśmie „Sustainability” (ISSN 2071-1050) i „Processes” (ISSN 2227-9717). Zrecenzowała przeszło 80 artykułów dla zagranicznych i krajowych czasopism naukowych. Jako specjalista z zakresu mikrobiologii środowiskowej uczestniczy w procesie oceny wniosków o finansowanie badań (krajowych i europejskich), sporządza ekspertyzy naukowe i opracowania na zamówienie instytucji państwowych i przedsiębiorstw. Od 2014 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów, a od 2023 r. członkiem Komisji Chemii Plazmy Niskotemperaturowej przy oddziale PAN w Lublinie. Zawsze chętnie angażuje się w pracę na rzecz Uniwersytetu Rolniczego (od 2022 r. wchodzi w skład Rady Kierunków Biotechnologia, Rolnictwo, Ochrona Środowiska i Biogospodarka). W 2024 r. została odznaczona brązowym Medalem za Długoletnią Służbę, który przyznawany jest za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej na rzecz państwa.

Prof. dr hab. inż. Katarzyna Wolny-Koładka prywatnie jest szczęśliwą mamą dwóch córek: Mai (8 lat) i Natalii (5 lat). W wolnym czasie dużo podróżuje, jeździ na rowerze i lubi spędzać czas na łonie przyrody. ■

Wspomnienie o zmarłych

Prof. dr hab. inż. Marian Ormian (1942–2024)

Marian Ormian – profesor doktor habilitowany nauk rolniczych w zakresie hodowli zwierząt; fot. arch.

Urodził się 29 czerwca 1942 r. w Wesołej k. Dynowa w powiecie brzozowskim (województwo lwowskie). Ukończył studia na Wydziale Zootechnicznym Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie, uzyskując w roku 1966 tytuł magistra inżyniera zootechniki. Stopień doktora nauk rolniczych nadała mu w 1976 r. Rada Wydziału Zootechnicznego AR w Krakowie na podstawie rozprawy *Charakterystyka immunogenetyczna krajowego pogłowia bydła rasy simentalskiej*. Promotorem przewodu doktorskiego był prof. Zbigniew Staliński. Habilitował się w 1985 r. na Wydziale Zootechnicznym AR w Krakowie, uzyskując stopień naukowy doktora habilitowanego zakresu hodowli zwi-

erząt na podstawie rozprawy *Polimorfizm i aktywność enzymów zawartych w surowicy krwi krów w Polsce Południowej* (Zesz. Nauk. AR w Krakowie, ser. Rozprawy, 96, 1985). Tytuł naukowy profesora nauk rolniczych otrzymał w 1988 r. Staż asystencki odbył w Katedrze Żywienia Zwierząt w latach 1966–1967, a następnie podjął pracę jako asystent naukowo-techniczny w Zakładzie Hodowli Bydła. W 1973 r. został zatrudniony na etacie asystenta naukowo-badawczego, a w latach 1975–1977 adiunkta naukowo-badawczego w Zespole Hodowli Bydła Instytutu Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej AR w Krakowie. Od roku 1977 pracował na etacie adiunkta naukowo-dydaktycznego. W 1986 r. został mianowany na stanowisko docenta, a w 1997 na stanowisko profesora nadzwyczajnego AR w Krakowie. W latach 1988–1989 pełnił funkcję wicedyrektora Instytutu Hodowli Zwierząt, w okresie od 1993 do 1999 był prodziekanem Wydziału Zootechnicznego. W latach 1999–2009 był kierownikiem Katedry Hodowli Bydła na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt. Brał udział w pracach Senackiej Komisji ds. Nagród i Odznaczeń (1986–1990 i 1993–1006), Senackiej Komisji ds. Rozwoju Uczelni (1986–1990), Senackiej Komisji ds. Budżetu i Organizacji (1993–1999), Senackiej Komisji ds. Inwestycji i Remontów (2002–2006). W latach 2008–2012 był rzecznikiem dyscyplinarnym dla pracowników. Wchodził w skład wielu rektorskich komisji. Przewodniczył Komisji ds. Stacji Doświadczalnych i Majątku, Komisji

ds. Konkursów na stanowiska pomocniczych nauczycieli akademickich Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt. Jego główne zainteresowania naukowe obejmują immunogenetykę zwierząt, szczególnie bydła, i koncentrują się wokół następującej problematyki: grupy krwi u bydła, ich identyfikacja, dziedziczenie i możliwości wykorzystania w praktycznej hodowli; genetyczny polimorfizm białek i enzymów zawartych w surowicy krwi i krwinkach zwierząt oraz wykorzystanie go jako markerów genetycznych; polimorfizm białek mleka; polimorfizm fragmentów restrykcyjnych DNA i genów związanych z cechami użytkowymi; wpływ stanu zdrowotnego wymienia na skład i jakość tłuszczu mleka krów; wpływ postępującej degradacji środowiska na zdrowie i produktywność zwierząt oraz wartość uzyskiwanych produktów. Opublikował 138 prac, w tym 57 oryginalnych prac twórczych. Był opiekunem 4 doktoratów i 52 magistrantów i 9 prac inżynierskich. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego i Polskiego Towarzystwa Genetycznego. Pełnił funkcję przewodniczącego Rady Wydziałowej ZNP Wydziału Zootechnicznego w latach 1976–1980, wiceprzewodniczącego Rady Uczelnianej ZNP w latach 1983–1986 i przewodniczącego Rady Uczelnianej ZNP w okresie 1986–1990. Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem 40-lecia Polski Ludowej, srebrną odznaką „Za zasługi dla Ziemi Krakowskiej”, złotą odznaką

„Za pracę społeczną dla Miasta Krakowa”, złotą odznaką ZSP i ZNP.

Prof. Marian Ormian zmarł 16 sierpnia 2024 r. Spoczął na cmentarzu w Buczkowicach k. Szczyrku.

*

Śmierć ukochanej osoby to taki moment, kiedy człowiek odczuwa ogromną pustkę i żal, bowiem uświadamia sobie, że odeszła najbliższa mu osoba. Tak bardzo kochana, tak bardzo bliska, tak niezwykle mądra,

ciepła i serdeczna. W tej trudnej chwili, naczynionej cierpieniem i smutkiem, duchowe wsparcie osób życzliwych ma ogromną moc. Sama ich obecność pokrzepia bolące serce i dodaje otuchy. Nie sposób ogarnąć słowami naszej wdzięczności za udział we mszy świętej oraz odprowadzenie na miejsce wiecznego spoczynku naszego ukochanego męża, taty i dziadka. Z głębi serca pragniemy podziękować przedstawicielom Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie – JM Rektorowi za uczczenie

pamięci naszego zmarłego w poruszającym liście osobistym, Prorektorowi oraz Pani Dziekan Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt, przedstawicielom Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, przedstawicielom Spółdzielni Mieszkaniowej „AR-DOM”, przyjaciołom, współpracownikom oraz wszystkim uczestnikom pogrzebu – za wspólną modlitwę, intencje mszalne, kondolencje, złożone wieńce i kwiaty.

*Zona Wanda z córką Magdaleną
i synem Piotrem*

Prof. dr hab. inż. Zenon Pijanowski (1941–2024)

Zenon Pijanowski – profesor doktor habilitowany nauk rolniczych w zakresie kształtowania środowiska – kompleksowego zarządzania terenów wiejskich; fot. Piotr Dul

Zenon Pijanowski studia odbył w WSR w Krakowie, gdzie w 1964 r. uzyskał tytuł magistra inżyniera melioracji wodnych o specjalizacji budownictwo wodno-melioracyjne. Stopień naukowy doktora nauk technicznych otrzymał w 1974 r. Habilitował się w 1993 r. w zakresie kształtowania środowiska – kompleksowego zarządzania terenów wiejskich. Tytuł naukowy profesora nauk rolniczych uzyskał w 2002 r.

W latach 1964–1966 pracował w inżynierskim biurze melioracyjno-geodezyjnym w Szwajcarii, później w Katedrze Melioracji Rolnych i Leśnych WSR w Krakowie, najpierw jako asystent, później starszy asystent i adiunkt. W okresie 1997–2007 zajmował stanowisko profesora nadzwyczajnego, a od 2007 r. profesora zwyczajnego. Ukończył roczne studia podoktoranckie w Instytucie Inżynierii Rolnej Politechniki Federalnej w Zurychu oraz odbył krótkoterminowe staże naukowe i zawodowe w Rostocku, Berlinie, Halle, Bernburgu, Moskwie, Nitrze, Wageningen i Zurychu. Był członkiem wielu komisji senackich i uczelnianych. W latach 1996–1999 pełnił funkcję prodziekana ds. studenckich, w okresie 1999–2002 i 2002–2005 dziekana Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, a w latach 2005–2008 i 2008–2012 był prorektorem ds. organizacji uczelni i współpracy z gospodarką.

Jego zainteresowania naukowe koncentrowały się na problematyce inżynierskiego kształtowania środowiska. Początkowo zajmował się badaniami działania urządzeń melioracyjnych w przypadkach szczególnych, np. na obszarach szkód górniczych, wykorzystaniem drenowań do nawodnień podpowierzchniowych oraz ochroną gleb przed erozją. Jego główna działalność naukowa i praktyczna dotyczy: proble-

matyki inżynierskiego kształtowania rozłogu użytków rolnych dla obszaru Polski południowo-wschodniej, doskonalenia zasad kształtowania i zrównoważonego rozwoju obszarów podgórskich i górskich; ustalenia systemu celów, zasad i przedsięwzięć inwestycyjnych dla kształtowania i rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem inżynierii systemowej; kształtowania i organizacji obszarów obok dróg i autostrad. Po habilitacji poszerzył swoje zainteresowania naukowe o badania związane z problematyką wpływu użytkowania mikrozelewni górskich na zasoby wodne i wynoszenie składników chemicznych.

Jest autorem lub współautorem łącznie 175 prac naukowych, w tym 134 opublikowanych, z czego 98 to oryginalne prace badawcze, a także współautorem jednego podręcznika i jednego patentu. Był promotorem czterech przewodów doktorskich. Brał czynny udział w pracach następujących komitetów i towarzystw naukowych: Komitetu Zagospodarowania Ziemi Górskich PAN w Krakowie, Sekcji Kształtowania i Rozwoju Obszarów Wiejskich Komitetu Melioracji i Inżynierii Środowiska PAN w Warszawie, Komitetu Melioracji i Inżynierii Środowiska Rolniczego PAN w Warszawie, Komisji Geodezji i Inżynierii Środowiska PAN Oddział w Krakowie, Komisji Infrastruktury Wsi PAN Oddział

w Krakowie, Polskiego Towarzystwa Rozwoju Ziem Górskich w Krakowie afiliowanego przy PAN w Warszawie (prezes zarządu 1992–2012), a także międzynarodowej organizacji zajmującej się problematyką rozwoju i ochrony obszarów górskich w Europie EUROMONTANY z siedzibą w Brukseli (1996–2000 wiceprzewodniczący, 2000–2003 członek komisji rewizyjnej). Był redaktorem naczelnym „Wiadomości Ziem Górskich” (od 1999) oraz członkiem rady programowej „Wiadomości Melioracyjnych i Łąkarskich” (od 2001) i „Landnutzung und Land-

entwicklung” (2002–2005). Współpracował z Instytutem Inżynierii Rolnej Politechniki Federalnej w Zurychu, Instytutem Inżynierii Środowiska Uniwersytetu w Halle-Wittenberdze oraz Małopolskim Urzędem Wojewódzkim i Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego.

Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000), Złotym Krzyżem Zasługi (1987), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2002) oraz Srebrną Odznaką SITWM NOT (1976), Złotą Honorową Odznaką SITWM NOT w Warszawie (1997), Zło-

tą Odznaką NOT w Warszawie (2012), a także złotą odznaką „Za Zasługi dla Województwa Nowosądeckiego” (1989). Za osiągnięcia naukowe otrzymał zespołową nagrodę Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (1998) oraz wielokrotnie nagrody Rektora AR w Krakowie.

Źródło: „Profesorowie, docenci i doktorzy habilitowani Wyższej Szkoły Rolniczej, Akademii Rolniczej, Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kollątaja w Krakowie 1953–2013”, Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego 2013

Informacja z przebiegu obrad Senatu URK

Posiedzenie 12–15 lipca 2024 r.

Senat wskazał kandydatury: **prof. dr. hab. inż. Jarosława Lasoty** oraz **dr hab. inż. Joanny Tkaczewskiej**, **prof. URK**, na członków Rady Narodowego Centrum Nauki.

Senat pozytywnie zaopiniował:

- powołanie Katedry Nauk Podstawowych na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej;
- powołanie Katedry Diagnostyki i Nauk Klinicznych na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej;
- powołanie Katedry Chorób Zakaźnych, Inwazyjnych i Ochrony Zdrowia Publicznego na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej.

Senat znowelizował:

- Uchwałę Senatu nr 80/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu i terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia w roku akademickim 2024/2025, znowelizowanej Uchwałami Senatu: nr 123/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r., nr 24/2024 z dnia 27 marca 2024 r., nr 43/2024 z dnia 7 maja 2024 r., nr 48/2024 z dnia 22 maja 2024 r. i Uchwałą nr 60/2024 z dnia 19 czerwca 2024 r.;
- Uchwałę Senatu nr 62/2024 z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu i terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia w roku akademickim 2025/2026;
- Uchwałę Senatu nr 43/2023 z dnia 31 maja 2023 r. dotyczącej ustalenia programu studiów na kierunku gastronomia i catering dietetyczny, studia I stopnia, profil ogólnoakademicki, studia niestacjonarne, od roku akademickiego 2023/2024.

Senat ustalił program studiów:

- na kierunku biogospodarka – studia stacjonarne I stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- kierunku rolnictwo – studia stacjonarne I stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku ekonomia – studia stacjonarne II stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku ekonomia – studia niestacjonarne II stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku ogrodnictwo – studia stacjonarne I stopnia profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku ogrodnictwo – studia niestacjonarne I stopnia profil, ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;

- na kierunku technologia roślin leczniczych i prozdrowotnych – studia stacjonarne I stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku technologia roślin leczniczych i prozdrowotnych – studia niestacjonarne I stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku biotechnologia – studia stacjonarne I stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku biotechnologia – studia stacjonarne II stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku inżynieria i gospodarka wodna – studia stacjonarne I stopnia profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku gospodarka przestrzenna – studia stacjonarne I stopnia profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku gospodarka przestrzenna – studia niestacjonarne I stopnia profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku browarnictwo i słodownictwo – studia stacjonarne I stopnia, profil praktyczny od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku dietetyka – studia stacjonarne I stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka – studia stacjonarne I stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku gastronomia i catering dietetyczny – studia stacjonarne I stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami – studia stacjonarne I stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami – studia niestacjonarne I stopnia, profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2024/2025;
- na kierunku weterynaria, studia jednolite magisterskie, profil praktyczny, studia stacjonarne od roku akademickiego 2024/2025.

Posiedzenie 25 września 2024 r.

Rektor z upoważnienia przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej wręczył powołania na członków Senatu.

Rektor poinformował, że w okresie od ostatniego posiedzenia Senatu zmarli: **Sabina Feret** – emerytowany pracownik Domów Studenckich, **mgr inż. Maria Klima** – emerytowany pracownik Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa, **prof. dr hab. Andrzej Hopfer** – doktor honoris causa Akademii Rolniczej w Krakowie, **dr hab. inż. Volodymyr Hlotov**, **prof. URK** – emerytowany pracownik Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, **prof. dr hab. Andrzej Jaworski** – emerytowany pracownik Wydziału Leśnego, **Woszczyzna Barbara** – emerytowany pracownik techniczny Wydziału Inżynierii Produkcji i Energetyki, **dr inż. Jerzy Raimier** – emerytowany pracownik Wydziału Leśnego, **prof. dr hab. Marian Ormian** – emerytowany pracownik Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt, **prof. dr hab. inż. Wojciech Ziętara** – doktor honoris causa Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, **prof. Arieh Gertler** – doktor honoris causa Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Senat uczcił Ich pamięć chwilą ciszy.

Rektor wręczył:

- podziękowanie dla **prof. Marcina Pietrzykowskiego**, który 31 sierpnia br. zakończył pełnienie funkcji dziekana Wydziału Leśnego
- list gratulacyjny dla **prof. Magdalena Surma**, której Prezydent RP nadał tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia oraz dla **prof. Grzegorz Szewczyk**, której Prezydent RP nadał tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie nauki leśne.

Rektor poinformował, że:

- 21 czerwca br. odbyła się uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa **Jerzemu Zawistowskiemu**, profesorowi Uniwersytetu Kolumbii Brytyjskiej w Vancouverze;

- od 1 września br. rozpoczął działalność Wydział Medycyny Weterynaryjnej;
- 1 września br. odbyły się 2. Gminno-Uniwersyteckie Dożynki w Prusach;
- 14–15 września br. odbyły się X Małopolskie Targi Żywności „Zasmakuj z URK” i XXVI Małopolska Giełda Agroturystyczna; przed ich oficjalnym otwarciem odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Absolwentów w kadencji 2024–2028;
- 16 września br. w Centrum Kongresowym URK odbyło się spotkanie z udziałem ministra rolnictwa i rozwoju wsi, **dr. inż. Czesława Siekierskiego**. Spotkanie zgromadziło czołowych przedstawicieli sektora rolniczego, a rozmowy dotyczyły aktualnych wyzwań stojących przed polskim rolnictwem oraz planowanych działań wspierających rolników. Dyskusje objęły takie tematy, jak polityka rolna, ochrona interesów polskich rolników oraz przyszłość rolnictwa w Polsce;
- 16 września br. odbyło się posiedzenie Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa; przewodniczącym w kadencji 2024–2028 został rektor UJ, a zastępcami rektorzy AGH i UPJPII;
- 19 września br. odbyła się uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Wernerowi Praznikowi z Universität für Bodenkultur (BOKU) w Wiedniu;
- **rektor – dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK**, został przewodniczącym Komisji ds. Kształcenia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich na lata 2024–2028, a tym samym stał się członkiem Prezydium KRASP;
- Minister Nauki powołał **dr. hab. inż. Wojciecha Srokę, prof. URK**, do reprezentowania go w Radzie Naukowej Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego;
- **dr hab. Edyta Molik, prof. URK**, z Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt otrzymała medal Towarzystwa Biologii Rozrodu Zwierząt za wieloletnią działalność organizacyjną na rzecz TBR, a w szczególności za organizację cyklu Szkół Zimowych TBR w Zakopanem;
- **dr hab. Jakub Piecuch, prof. URK**, wraz z zespołem w składzie: **dr Anna Kozielec, dr Alina Klonowska i dr Małgorzata Pink** z Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego URK otrzymali dofinansowanie na realizację międzynarodowego projektu HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-11: STREAMING-Sustainable Trade Regimes with Europe and Africa through Mapping Innovation, New-technology and Growth-mindset; budżet projektu: 4,5 mln EUR;
- Uniwersytet Rolniczy w Krakowie otrzymał dofinansowanie na dwa projekty w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027: „Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej i doktorantów” na kwotę 4 683 797,59 zł oraz „Kształtowanie liderów transformacji – uczelnia rozwoju kompetencji” na kwotę 12 479 175,88 zł;
- Narodowe Centrum Nauki rozstrzygnęło konkurs OPUS 26+LAP/Weave. Uniwersytetowi Rolniczemu im. Hugona Kołłątaja w Krakowie przyznano projekty na łączną kwotę 3 185 878 zł. **Dr hab. inż. Anna Klamerus-Iwan, prof. URK**, wspólnie z naukowcami z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach zrealizuje projekt pt. „Czy jemioly to coś więcej niż ciekący kran w wysychającym świecie? Ocena złożonych oddziaływań hydrologicznych i biogeochemicznych jemioly na drzewa żywicielskie i ich środowisko”. **Dr inż. Paweł Hawryło** przeprowadzi badania w ramach realizacji projektu „Nowe spojrzenie na aktualną dynamikę wzrostu lasów w zmieniających się warunkach klimatycznych i środowiskowych za pomocą nowoczesnych technologii – internetu rzeczy w połączeniu z teledetekcją;
- prorektor ds. kształcenia, **dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK**, w imieniu Uczelni podpisał umowy o współpracy: ze Szkołą Podstawową z Oddziałem Integracyjnym nr 12 im. Janusza Korczaka w Krakowie, z Centrum Kultury i Sztuki im. Ady Sari w Starym Sączu, z IV Liceum Ogólnokształcącym im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Olkuszu, z Zespołem Szkół Przemysłu Spożywczego w Katowicach oraz z I Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Kazimierza Wielkiego w Olkuszu;
- **Dawid Kupka, Paulina Guzik i Izabela Fedyn** otrzymali od Ministra Nauki stypendium dla wybitnych młodych naukowców;
- Dyrektor Generalny Lasów Państwowych powołał nową Radę Naukową Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie na lata 2024–2028. Posiedzenie inauguracyjne odbyło się 26 czerwca 2024 r. **Dr inż. Magdalena Frączek, prof. URK**, z Wydziału Leśnego będzie przewodniczyć Komisji Edukacji Przyrodniczo-Leśnej;
- doktorant z Wydziału Leśnego URK, Katedry Bioróżnorodności Leśnej – **mgr inż. Fabian Przepióra** został wyróżniony przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej stypendium START dla młodych naukowców;
- Sygnaliści myśliwscy z zespołu Hagard zwyciężyli w 14. edycji konkursu „O Róg Zbramira” w Niepołomicach;
- Chór Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie zwyciężył podczas VII Międzynarodowego Przeglądu Chórów Akademickich „Święty Krzyż 2024”;
- podczas Strzeleckich Mistrzostw Polski Kobiet i Mężczyzn we Wrocławiu **Bartek Jasiocki** (pracownik Biblioteki Głównej Uniwersytetu Rolniczego z CWZS Zawisza Klub Strzelecki) zdobył tytuł drużynowego mistrza Polski w karabinie leżąc.

Senat powołał:

- komisje skrutacyjną na kadencję 2024–2028;
- stałe komisje senackie na kadencję 2024–2028 i określił zakres ich obowiązków;
- przewodniczących komisji senackich na kadencję 2024–2028.

Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie:

- przekształcenia jednostki ogólnouczelnianej Ośrodek Medycyny Eksperymentalnej i Innowacyjnej w wydziałową jednostkę pomocniczą Wydziału Medycyny Weterynaryjnej;
- przekształcenia jednostki ogólnouczelnianej Uniwersytecka Poliklinika Weterynaryjna w wydziałową jednostkę pomocniczą Wydziału Medycyny Weterynaryjnej.

Senat zatwierdził sprawozdania z realizacji Strategii Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie za 2023.

Senat znowelizował Uchwałę Senatu nr 78/2022 z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku studiów ogrodnictwo, studia I stopnia, profil ogólnoakademicki, studia niestacjonarne od roku akademickiego 2022/2023.

Senat przyjął:

- raport pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia dotyczący funkcjonowania Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia w roku akademickim 2022/2023.
- sprawozdanie z działalności Biblioteki Głównej za 2023 r.

Posiedzenie Senatu Uniwersytetu Rolniczego 25 września 2024 r.; fot. Jacek Okarmus

Posiedzenie 30 października 2024 r.

Rektor poinformował, że w okresie od ostatniego posiedzenia Senatu zmarli: **prof. dr hab. inż. Jerzy Dąbkowski** – emerytowany pracownik Wydziału Inżynierii Produkcji i Energetyki, **dr inż. arch. Michał Uruszczak** – pracownik Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, **prof. dr hab. inż. Zenon Pijanowski** – emerytowany pracownik Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, prorektor Uczelni w latach 2005–2012, **mgr inż. Maria Krzanowska** – emerytowany pracownik Wydziału Leśnego.

Senat uczcił Ich pamięci chwilą ciszy.

Rektor wręczył list gratulacyjny **prof. Monice Bieniasz**, której Prezydent RP nadał tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, **prof. Arturowi Gurgulowi**, któremu Prezydent RP nadał tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo, **prof. Edycie Molik**, której Prezydent RP nadał tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo oraz **prof. Katarzynie Wolny-Koładce**, której Prezydent RP nadał tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo.

Rektor poinformował, że:

- 7 października br. odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2024/2025. Podziękował członkom Senatu za wzorową frekwencję;
- 10 października br. **rektor dr hab. inż. Sylwester Tabor**, **prof. URK**, oraz komendant Miejski Policji w Krakowie **podinsp. Paweł Jastrząb** podpisali porozumienie w sprawie współdziałania w zakresie zapewnienia porządku i bezpieczeństwa na terenie Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie;
- 18 października odbyło się zdalne posiedzenie Prezydium KRASP;
- 23 października odbył się Dzień Jakości Kształcenia URK;
- prorektor ds. kształcenia **dr hab. inż. Andrzej Bogdał**, **prof. URK**, w imieniu Uczelni podpisał umowę o współpracy z I Liceum Ogólnokształcącym im. Bartłomieja Nowodworskiego w Krakowie (w imieniu szkoły umowę podpisał dyrektor – **mgr inż. Jacek P. Kaczor**), z XII Liceum Ogólnokształcącym im. Cypriana Kamila Norwida w Krakowie (w imieniu szkoły umowę podpisała dyrektor – **mgr Anna Konarska-Miazowska**), z Zespołem Szkół Spożywczych im. dr. Bronisława Hagera w Zabrze (w imieniu szkoły umowę podpisała dyrektor – **mgr inż. Urszula Surel-Hildebrand**), z I Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Jana Długosza w Nowym Sączu (w imieniu szkoły umowę podpisał dyrektor – **mgr inż. Jacek Tomasiak**).
- Centrum Innowacji oraz Badań Prozdrowotnej i Bezpiecznej Żywności Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie otrzymało wyróżnienie w konkursie „Kraków bez barier” organizowanym przez Urząd Miasta Krakowa. Budynek Centrum został doceniony za innowacyjne podejście do dostępności, zdobywając nagrodę w kategorii budownictwo dostępne. Uroczyste wręczenie wyróżnień odbyło się 16 października 2024 r., a nagrodę w imieniu Uczelni odebrała dyrektor Centrum – **dr hab. inż. Anna Ptaszek**, **prof. URK**;
- w najnowszej edycji rankingu Top 2% naukowców za rok 2023, opublikowanym przez Elsevier, znalazło się aż 13 z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Dodatkowo kilku naszych naukowców zostało wyróżnionych za całokształt dorobku naukowego. Za rok 2023 wyróżnieni zostali: **prof. dr hab. Aleksandra Duda**, **dr hab. inż. Ewelina Jamróz**, **prof. URK**, **dr hab. inż. Joanna Tkaczewska**, **prof. URK**, **prof. dr hab. inż. Marcin Rapacz**, **prof. dr hab. inż. Marcin Pietrzykowski**, **prof. dr hab. inż. Ewa Błońska**, **prof. dr hab. Jan Suchanicz**, **prof. dr hab. inż. Sylwester Smoleń**, **prof. dr hab. inż. Tadeusz Kowalski**, **prof. dr hab. Adam Tofilski**, **prof. dr hab. inż. Piotr Herbut**, **prof. dr hab. inż. Jarosław Socha**, **prof. dr hab. inż. Robert Jankowiak**. W klasyfikacji cytowań za całokształt kariery zawodowej wyróżnieni zostali: **prof. dr hab. Janusz Marcinkiewicz**, **prof. dr hab. inż. Marcin Rapacz**, **prof. dr hab. Jan Suchanicz**, **prof. dr hab. Aleksandra Duda**, **prof. dr hab. inż. Tadeusz Kowalski**, **prof. dr hab. inż. Marcin Pietrzykowski**, **prof. dr hab. inż. Robert Jankowiak**;
- monografia „Pieniny – przyroda i człowiek” pod red. **dr hab. inż. Jana Bodziarczyka**, **prof. URK**, została wyróżniona w Międzynarodowym Konkursie „Najlepsze Wydawnictwa o Górach” w ramach 27. Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie;
- **prof. Kazimierz Wiech** został powołany do Zespołu Ekspertów ds. Polityki Senioralnej przy Wojewodzie Małopolskim.

Senat powołał członków komisji senackich na kadencję 2024–2028;

Senat określił liczebności rad dyscyplin i podział miejsc mandatowych w radach na kadencję 2025–2028.

Oryginały protokołów wraz z załącznikami znajdują się w Biurze Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Nasze sukcesy

Zespół naukowców z Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego otrzymał finansowanie na realizację projektu Horyzont

Dr hab. Jakub Piecuch, prof. URK, wraz z zespołem w składzie są: **dr inż. Anna Kozielec, dr Alina Klonowska i dr Małgorzata Pink** realizować będą, w międzynarodowym partnerstwie, 4-letni projekt HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-11: STREAMING-Sustainable Trade Regimes with Europe and Africa through Mapping Innovation, New-technology and Growth-mindset. Budżet projektu to 4,5 mln EUR.

Projekt STREAMING ma na celu opracowanie strategii na rzecz tworzenia sprawiedliwych, ekologicznych i zrównoważonych środowiskowo systemów żywnościowych na całym kontynencie. Poprzez wspieranie powiązań między badaniami podstawowymi a praktyką projekt STREAMING dąży do promowania innowacji i przedsiębiorczości wśród różnych grup docelowych, w tym kobiet, naukowców, studentów i rolników.

Poprzez platformy sieciowe, centra innowacji, wyszukiwanie start-upów i programy szkoleniowe projekt ma na celu wypełnienie luki pomiędzy środowiskiem akademickim a przemysłem oraz promowanie wdrażania zrównoważonych praktyk i technologii w afrykańskich systemach handlu żywnością. Ponadto, koncentrując się na analizie polityk i proponowaniu strategii, STREAMING ma na celu informowanie o polityce handlowej w Afryce i Europie, z naciskiem na usuwanie barier pozataryfowych w handlu i zwiększanie odporności na wyzwania zewnętrzne, takie jak zmiany klimatu. Poprzez integrację potrzeb interesariuszy, badań empirycznych i innowacyjnych rozwiązań STREAMING przyczyni się do ustanowienia sprawiedliwych, ekologicznych i przyjaznych dla środowiska systemów żywnościowych w Afryce i usprawni współpracę pomiędzy Unią Europejską a Unią Afrykańską w tym obszarze.

Konkurs Narodowego Centrum Nauki OPUS 26+LAP/Weave rozstrzygnięty

Laureatami zostali:

• **dr hab. inż. Anna Klamerus-Iwan, prof. URK**, wspólnie z naukowcami z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach zrealizuje projekt pt. „Czy jemioly to coś więcej niż ciekący kran w wysychającym świecie? Ocena złożonych oddziaływań hydrologicznych i biogeochemicznych jemioly na drzewa żywicielskie i ich środowisko”. Kwota projektu wynosi 1 998 086 zł, z czego dla URK przypada kwota 1 498 740 zł;

• **dr inż. Paweł Hawryło** przeprowadzi badania w ramach realizacji projektu pt. „Nowe spojrzenie na aktualną dynamikę wzrostu lasów w zmieniających się warunkach klimatycznych i środowiskowych za pomocą nowoczesnych technologii – internetu rzeczy w połączeniu z teledetekcją”. Całkowita kwota dofinansowania projektu wynosi 1 687 138 zł.

Więcej informacji na stronach NCN.

Rektor Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie wybrany na przewodniczącego Komisji ds. Kształcenia oraz członka prezydium KRASP

Dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK, rektor Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, został wybrany na przewodniczącego Komisji ds. Kształcenia na czteroletnią kadencję oraz członka Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP). Wybory przewodniczących komisji KRASP odbyły się 11 września 2024 r. podczas posiedzenia prezydium IX kadencji na Uniwersytecie Warszawskim.

Przewodniczącymi pozostałych komisji stałych KRASP zostali:

- **prof. Andrzej Bednarczyk**, rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie (Komisja ds. Akredytacji i Rankingów);
- **prof. Celina M. Olszak**, rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (Komisja ds. Ekonomicznych);
- **prof. Krzysztof Zaremba**, rektor Politechniki Warszawskiej (Komisja ds. Infrastruktury Informatycznej);

- **prof. Alojzy Z. Nowak**, rektor Uniwersytetu Warszawskiego (Komisja ds. Innowacyjności i Współpracy z Gospodarką);
- **prof. Roman Cieślak**, rektor Uniwersytetu SWPS (Komisja ds. Komunikacji i Odpowiedzialności Społecznej);
- **prof. Krzysztof Wilde**, rektor Politechniki Gdańskiej (Komisja ds. Sportu Akademickiego);
- **prof. Teofil Jesionowski**, rektor Politechniki Poznańskiej (Komisja ds. Nauki);
- **prof. Piotr Jedynak**, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego (Komisja ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych);
- **prof. Marek Pawełczyk**, rektor Politechniki Śląskiej (Komisja ds. Współpracy Międzynarodowej).

KRASP, zrzeszający rektorów 110 polskich uczelni, ma na celu koordynowanie współpracy pomiędzy członkami, reprezentowanie ich wspólnych interesów oraz dążenie do rozwoju szkolnictwa wyższego, nauki i kultury w Polsce.

Naukowcy z Uniwersytetu Rolniczego w elitarniej grupie Top 2% najczęściej cytowanych na świecie!

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie po raz kolejny zaznaczył swoją obecność w prestiżowym gronie najczęściej cytowanych naukowców na świecie.

W najnowszej edycji rankingu Top 2% naukowców za rok 2023, opublikowanym przez Elsevier, znalazło się aż 13 naszych badaczy. Dodatkowo kilku naukowców URK zostało wyróżnionych za całokształt dorobku naukowego. To osiągnięcie pokazuje, że wielu z nich ma trwały wpływ na naukę, zarówno w roku 2023, jak i przez całą swoją karierę.

Za rok 2023 wyróżnieni zostali: **prof. dr hab. Aleksandra Duda**, **dr hab. inż. Ewelina Jamróz**, **prof. URK**, **dr hab. inż. Joanna Tkaczewska**, **prof. URK**, **prof. dr hab. inż. Marcin Rapacz**, **prof. dr hab. inż. Marcin Pietrzykowski**, **prof. dr hab. inż. Ewa Błońska**, **prof. dr hab. Jan Suchanicz**, **prof. dr hab. inż. Sylwester Smoleń**, **prof. dr hab. inż. Tadeusz Kowalski**, **prof. dr hab. Adam Tofilski**, **prof. dr hab. inż. Piotr Herbut**, **prof. dr hab. inż. Jarosław Socha**, **prof. dr hab. inż. Robert Jankowiak**.

W klasyfikacji cytowań za całokształt kariery zawodowej wyróżnieni zostali: **prof. dr hab. Janusz Marcinkiewicz**, **prof. dr hab. inż. Marcin Rapacz**, **prof. dr hab. Jan Suchanicz**, **prof. dr hab. Aleksandra Duda**, **prof. dr hab. inż. Tadeusz Kowalski**, **prof. dr hab. inż. Marcin Pietrzykowski**, **prof. dr hab. inż. Robert Jankowiak**.

To osiągnięcie jest dowodem na wysoki poziom badań prowadzonych na naszym Uniwersytecie oraz na znaczący wkład naszych naukowców w rozwój światowej nauki. Pozycja w rankingu Top 2% najczęściej cytowanych naukowców jest nie tylko prestiżowym wyróżnieniem, ale również potwierdzeniem międzynarodowego uznania dla ich pracy.

Link do pełnej listy: <https://elsevier.digitalcommonsdata.com/datasets/btchxktzyw/7>

Monografia *Pieniny – przyroda i człowiek* wyróżniona w konkursie „Najlepsze wydawnictwa o górach”

Monografia *Pieniny – przyroda i człowiek*. Tom XIX pod redakcją naukową **Jana Bodziarczyka** została wyróżniona w 9. Międzynarodowym Konkursie „Najlepsze wydawnictwa o górach”. Konkurs zorganizowano w ramach 27. Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie, które odbyły się w dniach 24–27 października 2024 r.

To już piąty, a trzeci z rzędu, wyróżniony tom serii monograficznej poświęconej przyrodzie i kulturze Pienin. Wyróżnienie odebrał osobiście redaktor monografii – **dr hab. inż. Jan Bodziarczyk**, **prof. URK**.

W konkursie brało udział 43 wydawców z 5 krajów (Austria, Czechy, Polska, Słowacja i Ukraina), którzy zgłosili 76 publikacji.

Prof. Jan Bodziarczyk – redaktor nagrodzonej monografii „Pieniny – przyroda i człowiek”;
 fot. Gabriel Wojcieszek

Sukces URK jako kluczowego partnera w projekcie „Inkubator Rozwoju”

Uniwersytet Rolniczy, poprzez swoje Centrum Transferu Technologii URK oraz spółkę celową Centrum Innowacji, weźmie udział w projekcie „Inkubator Rozwoju” realizowanym w ramach inicjatywy „Science4Business – Nauka dla Biznesu” w ramach programu FENG (Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki). Liderem konsorcjum, w skład którego wszedł URK, jest Uniwersytet Jagielloński, reprezentowany przez Centrum Transferu Technologii CITTRU. Projekt ma być zrealizowany do 2028 r., a konsorcjum otrzymało środki w wysokości 29 005 440 zł; budżet dla URK i CI URK Sp. z o.o. to 5 917 213, zł, z czego na prace przedwdrożeniowe zespołów naukowych przeznaczono 2 627 872, 80 zł.

Celem „Inkubatora Rozwoju” jest zwiększenie efektywności organizacji badawczych w zakresie współpracy z biznesem i komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych. Zaplanowane w projekcie działania mają na celu dalsze wzmacnianie innowacyjności i przedsiębiorczości na uniwersytecie poprzez mapowanie potencjału organizacji badawczych, marketing oferty technologicznej i badawczej, prowadzenie badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych, dostęp do wiedzy i rozwój narzędzi dla zespołów zaangażowanych w transfer technologii.

Współpraca z Uniwersytetem Jagiellońskim oraz innymi partnerami konsorcjum podkreśla znaczenie Uniwersytetu Rolniczego w rozwijaniu innowacyjnych technologii i ich transferze do sektora gospodarczego.

Członkowie konsorcjum:

- Uniwersytet Jagielloński – Centrum Transferu Technologii CITTRU
- Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie – Centrum Współpracy i Transferu Technologii AGH (CWiTT)
- Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki – Centrum Transferu Technologii Politechniki Krakowskiej
- Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie – Centrum Transferu Technologii URK
- Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie – Dział Transferu Wiedzy
- Instytut Farmakologii im. Jerzego Maja Polskiej Akademii Nauk – Dział Transferu Technologii
- InnoCel Sp. z o.o.
- Krakowskie Centrum Innowacyjnych Technologii INNOAGH Sp. z o.o.
- INTECH PK Sp. z o.o.
- Centrum Innowacji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie Sp. z o.o.

Prof. dr. hab. inż. Kazimierz Wiech powołany do Zespołu Ekspertów ds. Polityki Senioralnej przy Wojewodzie Małopolskim

10 września 2024 r. wojewoda małopolski **Krzysztof Klęczar** powołał **prof. dr. hab. inż. Kazimierza Wiecha** w skład Zespołu Ekspertów ds. Polityki Senioralnej przy Wojewodzie Małopolskim.

Podczas inauguracyjnego posiedzenia, które odbyło się w siedzibie Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, członkowie zespołu odebrali nominacje z rąk I wicewojewody małopolskiego – **Elżbiety Achinger**.

Zespół Ekspertów ds. Polityki Senioralnej ma pełnić kluczową rolę w tworzeniu i modyfikowaniu rozwiązań służących wsparciu seniorów na różnych poziomach życia społecznego. Szczególny nacisk będzie kładziony na rozwijanie projektów ułatwiających seniorom dostęp do opieki zdrowotnej, aktywizacji zawodowej, a także integracji społecznej. Jednym z kluczowych elementów polityki senioralnej, nad którym Zespół będzie pracować w najbliższych miesiącach, jest wdrożenie bonu senioralnego – specjalnego wsparcia finansowego, które ma ułatwić seniorom dostęp do usług medycznych, kulturalnych i rehabilitacyjnych.

Powołanie Zespołu Ekspertów to ważny krok w kierunku stworzenia kompleksowej, zrównoważonej polityki senioralnej, która odpowiada na potrzeby starzejącego się społeczeństwa w regionie Małopolski.

Więcej na: <https://www.małopolska.uw.gov.pl/PressArticlePage.aspx?id=16492>

Prof. Kazimierz Wiech; fot. Jacek Okarmus

Centrum Innowacji oraz Badań Prozdrowotnej i Bezpiecznej Żywności Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie otrzymało wyróżnienie w konkursie „Kraków bez barier”

Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami URK zgłosiło do tegorocznej edycji konkursu „Kraków bez barier” budynek Centrum Innowacji oraz Badań Prozdrowotnej i Bezpiecznej Żywności Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Celem konkursu jest promowanie działań skierowanych na poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami poprzez wyłonienie najlepszych rozwiązań architektonicznych, innowacyjnych technologii i dobrych praktyk realizowanych w Krakowie oraz osobowości, które pomimo swoich ograniczeń realizują swoje pasje, promując miasto. Organizatorem konkursu jest Urząd Miasta Krakowa.

16 października 2024 r. podczas gali finałowej Uczelnia otrzymała wyróżnienie w obszarze „budownictwo dostępne”. Uroczystość odbyła się w Operze Krakowskiej. Nagrodę w imieniu Uniwersytetu

odebrała **dr hab. inż. Anna Ptaszek, prof. URK** – dyrektor Centrum Innowacji oraz Badań Prozdrowotnej i Bezpiecznej Żywności. W uroczystości wzięły również udział: **prof. dr hab. inż. Ewa Błońska** – prorektor ds. ogólnych, **dr hab. inż. Joanna Puła, prof. URK** – pełnomocnik rektora ds. osób z niepełnosprawnościami i **mgr Agnieszka Kapczyńska-Pacześ** – kierownik Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Od lewej: dr hab. inż. Joanna Puła prof. URK - pełnomocnik rektora URK ds. osób z niepełnosprawnościami, prof. dr hab. inż. Ewa Błońska - prorektor ds. ogólnych, dr hab. inż. Anna Ptaszek prof. URK - dyrektor Centrum Innowacji oraz Badań Prozdrowotnej i Bezpiecznej Żywności i mgr Agnieszka Kapczyńska-Pacześ - kierownik Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami

Prof. Józef Hernik powołany w skład krakowskiej Rady Naukowo-Technicznej ds. Budowy Metra

W skład rady został powołany **prof. dr hab. inż. Józef Hernik**, kierownik Katedry Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

Przewodniczącym Rady został prof. dr hab. inż. Andrzej Szarata z Politechniki Krakowskiej.

Rada Naukowo-Techniczna ds. Budowy Metra jest organem doradczym, którego członkowie pracują społecznie i nie pobierają wynagrodzenia. W jej składzie znajdują się fachowcy w swoich dziedzinach, członkowie prestiżowych gremiów naukowych i doradczych, a zarazem praktycy zajmujący się tematyką transportu od lat. To wybitni przedstawiciele uczelni technicznych oraz instytucji badawczych z całej Polski oraz eksperci branżowi, których wiedza i doświadczenie są kluczowe dla realizacji tego zadania.

Rolą Rady jest opiniowanie zagadnień związanych z przygotowaniem, budową i eksploatacją metra, przygotowanie istotnych opracowań i ekspertyz istotnych dla tego celu, a także merytoryczne wsparcie Prezydenta Miasta Krakowa, Wydziałów UMK oraz Miejskich Jednostek Organizacyjnych.

Staż naukowy w Ołomuńcu

Ołomuniec, 20 maja – 19 lipca 2024 r.

Dr inż. Magdalena Wójcik-Jagła – pracownica Katedry Fizjologii, Hodowli Roślin i Nasiennictwa Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego – w okresie od 20 maja do 19 lipca 2024 r. odbyła staż naukowy w Instytucie Botaniki Eksperymentalnej (Ústav experimentální botaniky) Akademii Nauk Republiki Czeskiej (Akademie věd České republiky) w Ołomuńcu. Staż ten był realizowany w ramach stypendium przyznanego z Własnego Funduszu Stypendialnego dla Nauczycieli Akademickich Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

W trakcie wyjazdu nawiązano współpracę naukową z grupą badawczą **dr. hab. Aleša Pečinki**, w szczególności z **dr. Martinem Kovačikiem**, specjalistą z zakresu bioinformatyki, który był bezpośrednim instruktorem w czasie odbytego stażu. Nawiązana współpraca pozwoliła na zdobycie nowych umiejętności z zakresu bioinformatyki, w szczególności mapowania danych sekwencyjnych do genomu referencyjnego badanego gatunku, jak i analizy różnicowej ekspresji genów (DEG).

Przedmiotem badań wykonanych w trakcie wyjazdu była analiza zmian ekspresji genów w liściach pszenicy ozimej w wyniku hartowania do mrozu i rozhartowania aktywnego. Celem badań było porównanie transkryptomów czterech odpornych i czterech wrażliwych form (odmian i zaawansowanych rodów hodowlanych), i wskazanie na tej podstawie genów kandydujących dla tolerancji rozhartowywania u pszenicy. Geny te w przyszłości mogą posłużyć jako podstawa do stworzenia systemu markerowego pozwalającego na selekcję rodów tolerancyjnych wobec aktywnego rozhartowywania. Cel udało się w całości zrealizować w trakcie pobytu w Czechach.

Podczas stażu wykonano mapowanie danych z sekwencjonowania RNA do genomu referencyjnego pszenicy, a następnie analizę różnicową ekspresji genów między różnymi punktami czasowymi i obiektami. W wyniku przeprowadzonych porównań udało się znaleźć wspólne mechanizmy odpowiedzi na hartowanie i rozhartowywanie dla czterech zróżnicowanych obiektów tolerancyjnych i czterech wrażliwych, co potwierdza, że selekcja w kierunku tolerancji cechy rozhartowywania aktywnego jest jak najbardziej możliwa i podejmowanie kroków w tym kierunku przez firmy zajmujące się hodowlą roślin jest zasadne, zwłaszcza w obliczu coraz częściej występujących warunków sprzyjających rozhartowywaniu się roślin w zimie. Potwierdzono, że cecha rozhartowywania aktywnego nie jest jedynie odwrotnością hartowania do

Fontanna Cezara (Caesarova kašna) w Ołomuńcu

Grupa badawcza dr. hab. Aleša Pečinki (pierwszy z lewej): dr Martin Kovačik (drugi z lewej), dr inż. Magdalena Wójcik-Jagła (trzecia z lewej, z przodu) oraz pozostali pracownicy i studenci

Fontanna Merkurego

mrozu oraz że formy wrażliwe wykazują znacznie więcej zmian ekspresji w wyniku rozhartowywania niż formy tolerancyjne. Stanowi to kolejne poparcie dla hipotezy, że tolerancja rozhartowywania

polega głównie na braku lub jak najslabszej reakcji na to zjawisko. Wśród genów, których ekspresja zmieniała się znacząco na skutek rozhartowywania, znaczną grupę stanowiły geny związane z reakcją obronną na stres. Szczególnie interesujące wydają się być geny związane z percepcją etylenu, których liczba i poziom ekspresji wyraźnie wskazuje na związek z aktywnym rozhartowywaniem, a które nie były dotychczas w tym kierunku badane. W wyniku przeprowadzonych w ramach stażu badań wytypowano 10 genów kandydujących do dalszej weryfikacji metodą RT-qPCR. Kolejnym krokiem najprawdopodobniej będą analizy biochemiczne poziomu etylenu i innych hormonów roślinnych oraz antocyjanów u roślin zahartowanych i rozhartowanych.

Tekst i zdjęcia:

*dr inż. Magdalena Wójcik-Jagła
Katedra Fizjologii, Hodowli Roślin
i Nasiennictwa
Wydział Rolniczo-Ekonomiczny*

Fontanna Ariona

Relacja ze stażu w Oeiras

Oeiras, 1 lipca–31 lipca 2024 r.

Od 1 do 31 lipca 2024 r. **dr inż. Magdalena Kacprzyk**, adiunkt naukowo-dydaktyczny Katedry Ochrony Ekosystemów Leśnych na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, odbyła staż naukowy w Instituto Nacional de Investigação Agrária e Veterinária (INIAV, I.P.) w portugalskim Oeiras, dofinansowany w ramach środków z Własnego Funduszu Stypendialnego dla Nauczycieli Akademickich Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie oraz środków koordynatora dyscypliny nauki leśne Wydziału Leśnego URK. Staż naukowy w instytucie INIAV był kontynuacją współpracy zainicjowanej przez dr inż. Magdalenę Kacprzyk

Dr inż. Magdalena Kacprzyk

w 2023 r., dzięki otrzymanemu w trybie konkursowym stypendium Jens-Georg Unger Plant Health Fellowship Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO), ze światowej sławy specjalistami: z zakresu nematologii – **dr Marią de Lurdes Inácio** oraz entomologii – **dr. Luísem Bonifácio**.

Podczas miesięcznego stażu naukowego w renomowanej jednostce naukowej w ramach prac laboratoryjnych stypendystka doskonalila, pod okiem zespołu badawczego kierowanego przez dr Marię L. Inácio, swój warsztat naukowy w zakresie identyfikacji nicieni z rodziny *Aphelenchidae*, związanych z owadami i drewnem roślin drzewiastych, jak również

Żerdzianka sosnówka pod mikroskopem

uczestniczyła w badaniach dotyczących identyfikacji nicieni związanych z wybranymi owadami kambio- i ksylofagicznymi zasiedlającymi gatunki iglaste drzew w Polsce oraz w Portugalii. W trakcie pobytu dr Kacprzyk przeprowadziła wspólnie z **dr. Jorgem M.S. Farią** innowacyjne badania nad bioaktywnymi właściwościami trzech podgatunków jemioli pospolitej (*Viscum album* L.) w celu zwalczania

niezwykle groźnego dla lasów iglastych na całym świecie nicienia węgorka sosnowca (*Bursaphelenchus xylophilus*). *Bursaphelenchus xylophilus* uznawany jest obecnie za priorytetowy organizm kwarantanny, powodujący masową śmiertelność sosien (*Pinus* spp.) we wszystkich krajach, do których został przypadkowo wprowadzony, w tym również w Portugalii. Mając powyższe na uwadze, podjęte przez

Żerdzianka sosnówka – poczwarka

Żerdzianka sosnówka – imago

stypendystkę w ramach odbytego stażu naukowego pionierskie badania dotyczące opracowania nowych, zrównoważonych nematocydów opartych na testach biologicznych *in vitro*, przy wykorzystaniu wysoce aktywnych fitochemikaliów, jak ekstrahowane olejki eteryczne, są niezwykle istotne z punktu widzenia zachowania i zwiększenia bezpieczeństwa fitosanitarnego w Europie i w Polsce. W ramach miesięcznego stażu naukowego dr inż. Magdalena Kacprzyk realizowała swoje cele badawcze, uczestnicząc także w pracach terenowych związanych z kontrolą występowania żerdzianki sosnówki (*Monochamus galloprovincialis* (Olivier)), dotychczas jedynego potwierdzonego w Europie wektora węgorka sosnowca oraz innych owadów **kambio- i ksylofagicznych** o potencjalnym znaczeniu dla rozprzestrzeniania się powodowanej przez węgorka sosnowca choroby wędnięcia sosien (ang. *pine wilt disease*, PWD). Monitoring występowania szkodników podkorowych drzew prowadzony za pomocą różnych typów pułapek feromonowych i syntetycznych substancji wabiących jest częścią projektu (we współpracy z dr. L. Bonifácio), dotyczącego doskonalenia strategii ograniczenia występowania węgorka sosnowca.

Odbyty staż naukowy przyczynił się do podniesienia kompetencji naukowych, jak i dydaktycznych stypendystki, równocześnie umożliwiając jej wymianę doświadczeń naukowych i rozszerzenia międzynarodowej współpracy badawczej. Wiedzę zdobytą podczas pobytu w instytucie INIAV dr inż. Magdalena Kacprzyk zamierza wykorzystać w pracy dydaktycznej oraz w długofalowych celach zawodowych związanych ze zwalczaniem w lasach europejskich szkodliwych owadów o istotnym znaczeniu gospodarczym.

Tekst i zdjęcia:

*dr inż. Magdalena Kacprzyk
adiunkt naukowo-dydaktyczny
w Katedrze Ochrony Ekosystemów Leśnych
Wydział Leśny*

Staż naukowy w Narodowym Centrum Jakości i Bezpieczeństwa Mięsa w Nankinie

Nankin, 11 czerwca–9 sierpnia 2024 r.

W okresie od 11 czerwca do 9 sierpnia 2024 r. **dr hab. inż. Marzena Zajac, prof. URK**, przebywała na stażu naukowym w Laboratorium Narodowego Centrum Jakości i Bezpieczeństwa Mięsa przy Uniwersytecie Rolniczym w Nankinie (NAU; 南京农业大学). Staż został sfinansowany ze środków Funduszu Własnego Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Opiekunem naukowym stażu był **prof. Wangang Zhang**. Prof. Zhang jest specjalistą w zakresie biotechnologii i jakości mięsa oraz przetworów mięsnych, na którego dorobek naukowy składa się 198 publikacji naukowych (indeks Hirscha 46) i osiem monografii. Jest on redaktorem pomocniczym czasopisma „Meat Science” (140 punktów MEiN, IF 7,1) oraz „Trends in Food Science and Technology” (200 punktów MEiN, IF 15,3).

W czasie stażu prowadzone były badania dotyczące wpływu kwasu hialuronowego na jakość emulsji wieprzowej. Kwas hialuronowy cieszy się coraz większym zainteresowaniem nie tylko w medycynie i kosmetologii, ale również w technologii żywności. Stwierdzono jego korzystne działanie na organizm człowieka również po suplementacji doustnej. W związku z tym wprowadzenie tego związku do przetworów mięsnych mogłoby być interesujące z punktu widzenia tworzenia tzw. żywności funkcjonalnej. Badania miały na celu wyjaśnienie interakcji pomiędzy kwasem hialuronowym a białkami miofibrylarnymi. Analizowano właściwości zarówno żeli powstałych w wyniku połączenia białek miofibrylarnych z różną ilością

Budynek Narodowego Centrum Jakości i Bezpieczeństwa Mięsa w Nankinie; fot. ze strony <http://www.meat-food.com>

kwasu hialuronowego, jak i emulsji sporządzonych z olejem sojowym. Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, że kwas hialuronowy łączony z wyekstrahowanymi białkami miofibrylarnymi pozytywnie wpływa na teksturę żeli, zwiększając ich twardość. Nieznaczne ilości polisacharydu zmniejszają straty cieplne, ale zwiększanie udziału kwasu hialuronowego w stosunku do białek mięsa znacząco zwiększa straty powstałe podczas ogrzewania. Prawdopodobnie większe ilości kwasu hialuronowego wchodzi w strukturę żelu, niszcząc go. Z kolei emulsje powstałe na skutek wymieszania układów z olejem sojowym są stabilizowane przez kwas hialuronowy, wielkość cząstek emulsji zmniejsza się, a lepkość układów jest większa.

Podczas pracy w Laboratorium możliwe było zapoznanie się z systemem pracy na uczelni chińskiej i funkcjonowaniem laboratorium. Studenci zarówno studiów magisterskich jak i doktoranckich wykazują się ogromną samodzielnością, są odpowiedzialni za zamawianie materiałów do badań i odczynników. Po przejściu szkoleń samodzielnie obsługują zaawansowaną aparaturę badawczą, mają do niej dostęp po zalogowaniu się, w ten sposób osoby nie przeszkolone nie mogą z danego urządzenia korzystać. Profesorowie podlegają ocenie, na którą składają się liczba publikacji i realizowanych projektów – podobnie jak w Polsce, przy czym ocena ta odbywa się co rok, a szczegółowe wymagania różnią się w zależności od uczelni.

Pobyty na stażu umożliwił zdobycie cennego praktyki w pracy z zespołem doświadczonym w badaniu mięsa, mającym sukcesy na arenie międzynarodowej, ale również odmiennym kulturowo. Uzyskane wyniki opublikowane zostaną w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym. W czasie stażu zaplanowano również przyszłą współpracę dotyczącą badania właściwości mięsa oraz wpływu różnego rodzaju dodatków na jakość emulsji z białkami miofibrylarnymi.

*Tekst:
dr hab. inż. Marzena Zajac, prof. URK
Katedra Przetwórstwa Produktów
Zwierzęcych
Wydział Technologii Żywności*

Relacja ze stażu naukowego na Uniwersytecie w Banja Luce

Banja Luka, 1 lipca – 2 września 2024 r.

Od 1 lipca do 2 września 2024 r. **dr inż. Wojciech Ochał**, adiunkt badawczo-dydaktyczny w Katedrze Zarządzania Zasobami Leśnymi na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie odbył staż naukowy w Katedrze Urządzania Lasu na Wydziale Leśnym Uniwersytetu w Banja Luce. Pobyt w zagranicznym ośrodku naukowym możliwy był dzięki finansowemu wsparciu ze środków Własnego Funduszu Stypendialnego JM Rektora dla Nauczycieli Akademickich Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

Uniwersytet w Banja Luce (Универзитет у Бањој Луци) został założony w 1975 r. i obecnie jest największą instytucją edukacyjną w Republice Serbskiej, a drugą pod względem wielkości w Bośni i Hercegowinie. Jednostką przyjmującą stażystę była Katedra Urządzania Lasu, którą kieruje **prof. dr Vojslav Dukić** (Војислав Дукић) będący jednocześnie dziekanem Wydziału Leśnego. Tematyka badań prowadzonych przez Katedrę koncentruje się wokół zagadnień dotyczących statystycznych metod inwentaryzacji, modelowania wzrostu drzew i drzewostanów, prognozowania zmian zasobów leśnych oraz planowania i optymalizacji etatów użytkowania w przerębowym systemie zagospodarowania lasu. To właśnie te względy stanowiły główną inspirację dla stażysty przy wyborze instytucji przyjmującej.

Podczas pobytu dr inż. Wojciech Ochał wraz z zespołem prof. Vojslava Dukicia realizował temat badawczy pt. „Spatial structure and dynamics of man-

Budynek Wydziału Leśnego Uniwersytetu w Banja Luce

aged uneven-aged mixed forests against natural forests in the Dinaric region”. W trakcie prac terenowych zespół badawczy założył cztery nowe powierzchnie badawcze, w dwóch typach lasu, tj. w rezerwach ścisłych oraz zagospodarowanych systemem przerębowym. Na podstawie zebranego materiału empirycznego scharakteryzowano i porównano zróżnicowanie strukturalne w różnych skalach przestrzennych obu analizowanych typów lasu. Wymiernym wynikiem stażu będzie przygotowywana obecnie publikacja poświęcona modelowaniu struktury lasu w aspekcie zarówno przestrzennym, jak i wymiarowym.

Pobyt na Wydziale Leśnym Uniwersytetu w Banja Luce był dla stypendysty

bardzo wartościowym doświadczeniem, dał mu bowiem możliwość zweryfikowania i poszerzenia posiadanej wiedzy dzięki pracy z osobami zajmującymi się zbliżonymi zagadnieniami naukowymi i dydaktycznymi. Szczególnie wartościowe było poznanie specyfiki i zarządzania gospodarką w górskich lasach przerębowych Bośni i Hercegowiny, co będzie podstawą i inspiracją do dalszych badań z tego zakresu.

*Tekst i zdjęcie:
dr inż. Wojciech Ochał
Katedra Zarządzania Zasobami Leśnymi
Wydział Leśny*

Staż naukowy na Czeskim Uniwersytecie Rolniczym w Pradze

Praga, 9 września–9 października 2024 r.

Dr Mariola Drozdowska w okresie od 9 września do 9 października 2024 r. odbyła staż naukowy w Katedrze Mikrobiologii, Żywności i Dietetyki na Wydziale Agrobiologii, Żywności i Zasobów Naturalnych Czeskiego Uniwersytetu Rolniczego w Pradze (Česká zemědělská univerzita v Praze). Staż ten był realizowany w ramach stypendium przyznanego z Własnego Funduszu Stypendialnego dla Nauczycieli Akademickich Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Opiekunem stażu był **dr inż. Ivo Doskočil**. Dr Doskočil jest specjalistą w zakresie badań nad aktywnością biologiczną żywności w modelu *in vitro*, zajmując się m.in. określaniem jej cytotoksyczności oraz potencjału prozdrowotnego.

Głównym celem stażu była ocena *in vitro* potencjalnego, przeciwzapalnego działania siemienia lnianego, poddanego trawieniu i wchłanianiu w modelowym przewodzie pokarmowym, w badaniach z wykorzystaniem makrofagów białaczki mysiej (RAW 264.7) oraz ocena zdolności adhezji probiotyków do komórek nabłonka jelitowego pod wpływem działania wyżej wymienionego materiału roślinnego.

W oparciu o aktualny stan wiedzy zasadnym wydawało się podjęcie badań mających na celu wskazanie przeciwzapalnego wpływu siemienia lnianego złotego oraz brązowego. Zastosowanie metody trawienia w modelowym przewodzie pokarmowym *in vitro* oraz wykonanie ekstraktów alkoholowych pozwoliło sprawdzić potencjał prozdrowotny materiału roślinnego jako źródła wielu składników odżywczych i nieodżywczych,

Akademik C Czeskiego Uniwersytetu Rolniczego na praskim Suchbálu

a nie pojedynczych składników bioaktywnych. Przeciwwutleniające, przeciwnowotworowe i przeciwzapalne właściwości roślin wynikają właśnie z synergistycznego działania (wzmacniania lub hamowania wzajemnych interakcji) kilku fitochemikaliów obecnych w tych produktach spożywczych.

Wyniki uzyskane w trakcie realizacji stażu mogą potwierdzać prozdrowotne, w tym przeciwzapalne, właściwości brązowego oraz złotego siemienia lnianego, które wynikają z bogatej zawartości bioaktywnych związków. Siemię lniane może stanowić wartościowy składnik diety, szczególnie korzystny dla zdrowia układu pokarmowego oraz redukcji stanów zapalnych w organizmie.

*Tekst i zdjęcia: dr Mariola Drozdowska
Katedra Żywności Człowieka i Dietetyki
Wydział Technologii Żywności*

Wnętrze laboratorium hodowli komórkowej w Katedrze Mikrobiologii, Żywności i Dietetyki ČZU

BIP Erasmus+ w fińskiej Karelii

Nurmes, 9 czerwca – 15 czerwca 2024 r.

Od 9 do 15 czerwca 2024 r. czworo studentów oraz dwóch wykładowców Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie: **prof. dr hab. inż. Marcin Pietrzykowski** i **dr hab. inż. Maciej Pach, prof. URK**, brali udział w tygodniowym kursie Blended Intensive Programme (BIP) ERASMUS+ pod nazwą „BIP EU Nature Restoration Law” zorganizowanym przez Karelia-ammattikorkeakoulu (Karelski Uniwersytet Nauk Stosowanych). Szkolenie odbyło się w Nurmes – miejscowości położonej w regionie Karelia Północna. Cały tydzień poświęcony był zajęciom o tematyce prawnej dotyczącej renaturyzacji i czynnej ochrony zdegradowanych siedlisk, przede wszystkim torfowisk oraz ekosystemów lądowych, związanych z silnym wpływem wody. Czas ten poświęcony był zdobywaniu wiedzy oraz wypoczynkowi, podczas którego studenci z naszego wydziału mieli możliwość nawiązać międzynarodowe znajomości oraz poznać kulturę nie tylko Finlandii, ale też innych państw, których przedstawiciele brali udział w kursie.

Wstępem do właściwej części kursu, która odbyła się w Finlandii, były spotkania zdalne organizowane na platformie Teams (Microsoft). Podczas nich uczestnicy mogli zapoznać się z organizacją, przebiegiem, tematyką kursu oraz zdobyć wiedzę potrzebną do wykonania pierwszego projektu. Był nim plakat przedstawiający panującą w danym państwie sytuację w odbudowie siedlisk wraz z przeglądem opinii społeczeństwa w tym temacie. Nasi studenci zawarli w nim informację dotyczącą projektu „Bagna i Szuwary”, prowadzonego przez naszą Uczelnię (wraz z Generalną Dyrekcją

Torfowisko

Ochrony Środowiska oraz Biurem Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej) w ramach współpracy „Wetlands Green Life”. Celem wybranego projektu jest ochrona i przywrócenie kluczowych dla klimatu i

bioróżnorodności funkcji torfowisk, bagien oraz terenów podmokłych.

Pierwszego dnia kursu otwierający wykład dotyczył udziału społeczeństwa w zarządzaniu zasobami naturalnymi wraz z omówieniem jego prawnych aspektów. Zaraz po nim odbyła się prezentacja przygotowanych przed przybyciem do Finlandii plakatów oraz poznanie składu osobowego grup międzynarodowych wraz z tematami projektów przypisanymi do poszczególnych zespołów. Dzień zakończył się wieczorkiem kulturowym, podczas którego uczestnicy mogli skosztować tradycyjnych potraw z Finlandii, Grecji, Niemiec, Serbii, Hiszpanii, Holandii. Studenci z Krakowa i Warszawy uraczyli przedstawicieli wspomnianych państw ręcznie lepionymi polskimi pierogami oraz innymi z kraju przysmakami.

Kolejnego dnia uczestnicy kursu wysłuchali dwóch wykładów, z czego jeden dotyczył wykorzystywania systemu informacji geograficznej (GIS) w procesach

Zajęcia terenowe

Wieczorek kulturowy

odbudowy zdegradowanych siedlisk oraz stosowania innowacyjnych metod wizualizacji. Studenci zdobyli praktyczną wiedzę, z jakich źródeł mogą pozyskiwać dane potrzebne do wykonania wizualizacji. Resztę dnia spędzili na wykonywaniu grupowych projektów nie brakło też aktywnego wypoczynku.

Środa była dniem terenowym, a obejmowała zwiedzanie dwóch miejsc, które ukazywały różne sposoby prowadzenia gospodarki leśnej w warunkach fińskich –

wielkopowierzchniowy zrąb zupełny oraz torfowisko Raesärckät. Uczestnicy mogli wysłuchać, w jaki sposób prowadzone jest użytkowanie lasu i jak odbywa się jego odnawianie, a na obszarze chronionym, należącym do sieci Natura 2000, poznali gatunki, jakie bytują w jego obrębie (gęś tundrowa, kulik wielki oraz łabędź krzykliwy). Wycieczka zakończyła się ogniskiem i ciepłym posiłkiem, a wieczorem była okazja do wzięcia udziału we wspólnej „sesji saunowej”.

Uczestnicy kursu

Czwarty dzień uczestnicy spędzili w głównej mierze na pracy grupowej, poświęcając swój czas na rzetelne wykonywanie prezentacji pod opieką prowadzących. W tym czasie odbyła się również dyskusja dotycząca wprowadzania w życie prawa unijnego o odbudowie zasobów przyrodniczych. Wieczorem urządzono wspólną kolację, podczas której uczestnicy poznali fińskie potrawy oraz mogli się lepiej poznać.

W przedostatni dzień trwania kursu poranek poświęcony był na finalizację projektów, by po południu poszczególne grupy mogły je zaprezentować przed wszystkimi uczestnikami programu. Praca została oceniona przez prowadzących, którzy następnie przedstawili propozycje wzięcia udziału w wymianie międzynarodowej oraz kolejnych kursach dostępnych na uczelniach biorących udział w projekcie. Na zakończenie dnia wszyscy otrzymali certyfikaty potwierdzające odbycie kursu.

Kurs dostarczył studentom wielu wrażeń. Zobaczyli, w jaki sposób prowadzona jest gospodarka leśna w Finlandii oraz jak wygląda obszar bagien chronionych w ramach programu Natura 2000. Na przykładach krajów z całej Europy zdobyli niezbędną wiedzę z wielu dziedzin dotyczącej renaturyzacji siedlisk zdegradowanych, a – co również ważne w programach mobilnościowych ERASMUS+ – w przyjaznej atmosferze zaznajomili się z kulturą innych narodów oraz zawarli wiele międzynarodowych znajomości, które mogą przetrwać całe lata.

*Tekst:
Zofia Antonowicz i Filip Kawa
studenci Wydziału Leśnego
Zdjęcia: Filip Kawa*

Studenci WBiO w morawskiej Lednicy

Lednice, 24 czerwca – 28 czerwca 2024 r.

W czerwcu dziewięcioro studentów kierunku ogrodnictwo oraz jedna studentka kierunku technologia roślin leczniczych i prozdrowotnych uczestniczyło w szkole letniej Blended Intensive Programme (BIP) pod hasłem „Sustainable horticulture of the 21st century (from theory to practice)”. Zajęcia odbywały się w Lednicy na Morawach, na Wydziale Ogrodnictwem Uniwersytetu Mendla w Brnie.

Nasi studenci wraz z kolegami z Czech, Słowacji, Węgier, Włoch oraz z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie wysłuchali ciekawych wykładów na temat hydroponicznej uprawy warzyw, z zakresu aquaponiki, somelierstwa i możliwości wzbogacania napojów substancjami biologicznie czynnymi pozyskanymi z odpadów roślinnych oraz na temat metod analizy sensorycznej żywności. Zwiedzili szklarnię z uprawą hydroponiczną, a w trakcie ćwiczeń z somelierstwa testowali walory smakowe i zapachowe różnych rodzajów win oraz innych napojów, co według nich było bardzo ciekawym doświadczeniem. Studenci uczestniczyli również w warsztatach z molekularnych metod oznaczania patogenów roślin.

W programie szkoła znalazły się również wycieczki, m.in. do gospodarstwa zielarskiego Sonnentor s.r.o. Čejkovice oraz firmy Vitrotree by Battistini s.r.o. w Šakvicach, która specjalizuje się w produkcji roślin *in vitro*. W ostatnim dniu studenci zwiedzali lednicki zamek oraz otaczające go piękne ogrody.

W opinii naszych studentów wyjazd był bardzo udany, kształcący i inspirujący.

Tekst: dr hab. inż. Maria Pobożniak

*Katedra Botaniki, Fizjologii
i Ochrony Roślin*

Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa

Studenci podczas zajęć

Uczestnicy kursu w ogrodach Zamku Lednickiego

Warsztaty w ramach Erasmus+: „Blue Europe. Sustainable water management in schools”

Kraków, 4–8 września 2024 r.

W dniach 4–8 września 2024 r. na Wydziale Inżynierii Produkcji i Energetyki odbyły się kilkudniowe warsztaty w ramach międzynarodowego projektu Erasmus+ „Blue Europe. Sustainable water management in schools. BLUE”.

W spotkaniu, oprócz pracowników WIPiE, profesorów URK: **dr. hab. inż. Zbigniewa Kowalczyka**, **dr. hab. Anny Krakowiak-Bał**, **dr. hab. inż. Michała Cupiała** oraz **prof. dr. hab. Macieja Kubonia**, udział wzięli partnerzy z Rumunii, Portugalii, Turcji i Macedonii Północnej.

W ramach spotkania *practical teacher training* pracownicy Uczelni zaprezentowali zamontowaną na Wydziale Inżynierii Produkcji i Energetyki instalację do nawadniania urządzonych terenów zielonych oraz przedstawili możliwości pozyskiwania, przygotowania oraz wykorzystywania wody deszczowej do celów nawodnieniowych. Odbyła się również wizyta studyjna w Zakładzie Uzdatniania Wody „Rudawa”.

W ostatnim dniu warsztatów **dr. hab. inż. Marek Gancarz**, **prof. URK**, zaprezentował laboratoria Centrum Innowacji i Badań Prozdrowotnej i Bezpiecznej Żywności URK.

Tekst:

dr. hab. inż. Michał Cupiał, prof. URK

Uczestnicy warsztatów w ramach projektu Erasmus+ „Blue Europe. Sustainable water management in schools. BLUE”

Prezentacja instalacji do nawadniania urządzonych terenów zielonych

Na Forum Ekonomicznym w Karpaczu o AI, bezpieczeństwie i rolnictwie

Karpacz, 5–7 września 2024 r.

Tegoroczne XXXIII Forum Ekonomiczne w Karpaczu zostało zdominowane dyskusją o wykorzystaniu sztucznej inteligencji (AI), jej potencjale oraz możliwościach jej rozwoju. Najmocniejszym akcentem stała się debata rektorów pt. „Kształcenie specjalistów w obszarze AI – razem i osobno”, w której uczestniczyli: **prof. Andrzej Szarata** – rektor Politechniki Krakowskiej, **prof. Alojzy Z. Nowak** – rektor Uniwersytetu Warszawskiego, **prof. Jerzy Lis** – rektor Akademii Górniczo-Hutniczej, **prof. Arkadiusz Wójs** – rektor Politechniki Wrocławskiej i **dr inż. Jarosław Homa** – zastępca dyrektora Centrum Cyberbezpieczeństwa Politechniki Śląskiej. Dyskusję, która koncentrowała się zarówno na osiągnięciach poszczególnych uczelni w zastosowaniu AI i na płynących z tego korzyściach, jak i na zagrożeniach wynikających z jej wykorzystania w nauce i naszym życiu, moderowała **Grażyna Żebrowska** – członek Zarządu IDSAS NCBR sp. z o.o. Warto zaznaczyć, że debata poprzedzona została wystąpieniem **Dariusza Standerskiego** – wiceministra cyfryzacji, który przysłuchował się debacie odbywającej się w strefie Uniwersytetu Warszawskiego.

Małopolskę reprezentował **dr Krzysztof Klęczar** – wojewoda małopolski, który uczestniczył m.in. w panelu pt. „Perspektywy współpracy samorządów na rzecz regionalnej promocji”, w którym przybliżył uczestnikom piękno i wyjątkowość Małopolski jako regionu atrakcyjnego przyrodniczo i kulturowo. Wskazując na potencjał ekonomiczny i naukowy, podkreślił współpracę z Uniwersytetem Rolniczym.

Uczestnicy panelu rektorów pt. „Kształcenie specjalistów w obszarze AI – razem i osobno” od lewej: Grażyna Żebrowska – członek Zarządu IDSAS NCBR Sp. z o.o., prof. Andrzej Szarata – rektor Politechniki Krakowskiej, prof. Alojzy Z. Nowak – rektor Uniwersytetu Warszawskiego, prof. Jerzy Lis – rektor Akademii Górniczo-Hutniczej, prof. Arkadiusz Wójs – rektor Politechniki Wrocławskiej, dr inż. Jarosław Homa – zastępca dyrektora Centrum Cyberbezpieczeństwa Politechniki Śląskiej

Należy też dodać, że krakowski ośrodek naukowy mógł również poszczycić się dwiema strefami: Politechniki Krakowskiej i Akademii Górniczo-Hutniczej. W obu miejscach na spotkaniach z pracownikami tych uczelni prezentowane były najnowocześniejsze osiągnięcia nauki i techniki. Była to zatem pierwsza tak szeroka prezentacja naukowych osiągnięć wawelskiego grodu – co spotkało się z dużym zainteresowaniem uczestników Forum.

Jak co roku Rada Programowa Forum przyznała tytuł Człowieka Roku, którym

wybrany został **Władysław Kosiniak-Kamysz**. W wystąpieniu zwrócił on uwagę na fenomen, jakim jest inicjatywa Forum Ekonomicznego, które od 33 lat łączy ludzi ponad podziałami politycznymi.

Uniwersytet Rolniczy w Krakowie reprezentował **dr Szymon Sikorski** – pełnomocnik, asystent rektora, który uczestniczył w trzech panelach. W pierwszym, jako panelista, był gościem **prof. Piotra Kosiaka** z Katedry Zarządzania Kolegium Civitas. W dyskusji zastanawiano się nad skutecznymi sposobami promocji

polskiej żywności. Moderator poprosił dr. Sikorskiego o przybliżenie metod wpływu tych technik na budowę wizerunku polskiej żywności i rolnictwa. Wystąpienie spotkało się z entuzjastycznym odbiorem publiczności.

W drugim panelu, zatytułowanym „Produkcja żywności efektywna ekonomicznie, środowiskowo i społecznie – cz. I”, asystent rektora URK był gościem **dr. hab. Andrzeja Okruszka, prof. UEW** z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Dyskusja ogniskowała się na przykładach optymalizacji produkcji żywności uwzględniającej ochronę zasobów i środowiska naturalnego. Tym razem dr Sikorski zaprezentował i omówił dane dotyczące powiększającej się dysproporcji postępu gospodarczego pomiędzy UE a USA, Indiami i Chinami.

W trzecim panelu, którego tytuł brzmiał: „Rewolucja cyfrowa (4.0) rolnictwa. Czy jesteśmy świadkami redefinicji procesów produkcji żywności?”, dr Szymon Sikorski wziął udział jako jego moderator. Zaproponował on dyskusję nad kierunkami rozwoju nauki, edukacji akademickiej i wdrożeń, które w najbliższej przyszłości zdeterminują rolnictwo przyszłości. Wiele uwagi poświęcono prezentacji dobrych praktyk stosowanych w gospodarce, w tym w realizacji programu „Od pola do stołu”. Dyskusji przysłuchiwał się wojewoda małopolski Krzysztof Klęczar.

W każdym z paneli dr Sikorski podkreślał duży potencjał Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i zachęcał do szerszej współpracy z nauką. Wziął też udział w czterech zamkniętych spotkaniach: z **Władysławem Kosiniakiem-Kamyszem** – wicepremierem, ministrem obrony narodowej, **Dariuszem Wieczorkiem** – ministrem nauki i szkolnictwa wyższego, z przedstawicielami globalnych firm i agend (spotkanie poświęcone było wzmocnieniu współpracy międzynarodowej) oraz z **Michałem Kanownikiem** – prezesem Zarządu

Uczestnicy panelu „Rewolucja cyfrowa (4.0) rolnictwa. Czy jesteśmy świadkami redefinicji procesów produkcji żywności?” Na zdjęciu od lewej: dr Szymon Sikorski, Justyna Jakubowicz-Dziduch – dyrektor KOWS OT w Szczecinie, Anita Bednarek – dyrektor ds. zrównoważonego rozwoju firmy Goodvalley, dr Krzysztof Malczewski – adiunkt ze SGGW, dr hab. Roman Sobiecki, prof. SGH – kierownik Katedry Rynków i Konkurencji SGH, Maciej Ostrębski – Head of Development organizacji RoślinnieJemy

Związku Cyfrowa Polska. Spotkania te stały się okazją do prezentacji dorobku i potencjału URK.

Podsumowując XXXIII Forum Ekonomiczne w Karpaczu należy wskazać, że w ciągu trzech dni obrad w Hotelu „Gołębiowski” odbyło się ponad 5000 paneli i spotkań, w których uczestniczyło ponad

6500 osób, co umożliwiło szeroką wymianę poglądów.

Każdy dzień kończył się uroczystą galą, w czasie której uczestnicy Forum mieli okazję porozmawiać i posłuchać aranżacji szlagierów muzycznych w wykonaniu orkiestry symfonicznej.

Redakcja

Pamiątkowe zdjęcie rektorów i przedstawicieli polskich uczelni z Dariuszem Wieczorkiem – ministrem nauki i szkolnictwa wyższego; fot. Przemysław Krysiak (MNiSW)

II Gminno-Uniwersyteckie Dożynki w Prusach

Prusy, 1 września 2024 r.

1 września w Rolniczym Gospodarstwie Doświadczalnym Uniwersytetu Rolniczego w Prusach odbyły się II Gminno-Uniwersyteckie Dożynki.

Wydarzenie rozpoczęło się uroczystym przemarszem korowodu dożynkowego pod scenę główną. Następnie odbyła się polowa msza święta, podczas której licznie zgromadzeni wierni dziękowali Bogu za tegoroczne zbiory oraz prosili o urodzaj w nadchodzącym roku. Po nabożeństwie miało miejsce oficjalne otwarcie dożynek. **Rektor Uniwersytetu Rolniczego, dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK**, oraz wójt gminy Kocmyrzów-Luborzyca, **Marek Jamborski** w swoich przemówieniach podkreślali znaczenie tej uroczystości jako okazji do świętowania dla mieszkańców gminy, środowiska uniwersyteckiego oraz wszystkich przybyłych gości. Po powitaniu nastąpiło oficjalne otwarcie II wspólnych dożynek. Nie zabrakło także wystąpień zaproszonych gości, m.in. przemówienia wojewody małopolskiego, **dr. inż. Krzysztofa Klęczara**, który podkreślił znaczenie tradycji rolniczych w regionie oraz wyraził wdzięczność rolnikom za ich trud i zaangażowanie w rozwój małopolskiej wsi.

Po otwarciu rozpoczęła się prezentacja wieńców, koszy i chlebów dożynkowych, przygotowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich z licznych miejscowości gminy. Tradycyjne wyroby przyciągały uwagę zarówno swoją estetyką, jak i głębokim znaczeniem symbolicznym, podkreślającym bogactwo lokalnych tradycji.

Później na scenie odbywały się występy artystyczne, które dodatkowo uświetniły to radosne wydarzenie. Zespoły ludowe i orkiestry zapewniły doskonałą oprawę muzyczną, wprowadzając zgromadzonych w doskonały nastrój. Na scenie wystąpili

II Gminno-Uniwersyteckie Dożynki w Prusach

m.in. Zespół Pieśni i Tańca „Złoty Kłos”, Studencki Zespół Góralski „Skalni”, Orkiestra Dęta „Kosynierzy z Luborzycy” oraz Kapela Ludowa „Gokowiacy”.

Podziękowania dla Kół Gospodyń Wiejskich oraz pracowników Uniwersyteckiego Gospodarstwa Doświadczalnego były symbolicznym momentem, w którym doceniono ogromny wkład w organizację dożynek oraz pielęgnowanie lokalnych tradycji. Wieczór zakończył się wspólną zabawą taneczną przy muzyce DJ-a.

Na terenie dożynek dostępne były liczne atrakcje, w tym warsztaty, wystawy oraz stoiska lokalnych rzemieślników i producentów. Szczególną popularnością cieszyły się warsztaty dietetyczne „Wiem co jem” zorganizowane przez Stowarzyszenie Sercem dla Kultury.

Całe wydarzenie odbyło się pod patronatem medialnym TVP3 Kraków, a organizatorami byli Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Gmina Kocmyrzów-Lu-

borzyca oraz Centrum Kultury i Promocji w Kocmyrzowie-Luborzyca. Szczególne podziękowania skierowano do Kół Gospodyń Wiejskich z Prus, Sulechowa i Maciejowic za ich nieoceniony wkład w przygotowanie tej wyjątkowej uroczystości.

II Gminno-Uniwersyteckie Dożynki w Prusach okazały się wielkim sukcesem, podkreślając znaczenie tradycji, wspólnoty i współpracy w lokalnym środowisku.

Tekst: dr inż. Izabella Majewska

Zdjęcia: mgr inż. Piotr Dul

Prof. Sylwester Tabor odbiera z rąk Elżbiety Koniecznej dożynkowy bochen chleba

Na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie odbyło się Święto Winobrania

Garlica Murowana, 21 września 2024 r.

21 września 2024 r. w ramach Dnia Otwartego Winnicy „Garlicki Lamus” na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie odbyło się Święto Winobrania. Wydarzenie, zorganizowane przez Katedrę Ogrodnictwa (Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa) w malowniczej Garlicy Murowanej przyciągnęło liczne grono odwiedzających, oferując im wyjątkową okazję do zwiedzenia winnicy oraz poznania działalności związanej z uprawą winorośli i produkcją wina.

Święto Winobrania otworzył **rektor Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK**. W wydarzeniu m.in. udział wzięli również: prorektor ds. nauki **prof. dr hab. inż. Marcin Rapacz** oraz dziekan Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa **prof. dr hab. inż. Edward Kunicki**.

Uczestnicy zwiedzali winnicę podczas dwóch tur, które poprowadzili pracownicy Katedry Ogrodnictwa: **dr hab. inż. Maciej Gąstoł, prof. URK** (kierownik) i **dr inż. Przemysław Banach**. W programie znalazła się także degustacja win, soków, jesiennych owoców oraz miodów, a dodatkową atrakcją były wypieki z jabłek z uczelnianego sadu. Goście mieli również możliwość zwiedzenia stacji doświadczalnej, skorzystania z porad ogrodniczych oraz cieszenia się czasem spędzonym na łonie natury w Parku Krajobrazowym „Dolinki Krakowskie”.

Winnica „Garlicki Lamus”, której nazwa nawiązuje do zabytkowej budowli z XVII w., jest miejscem wyjątkowym – nie tylko produkuje się tam wina pod marką Uniwersyteckie Grono, ale także

prowadzi działalność edukacyjną i badawczą z zakresu enologii. Zasadzona w 2007 r., obecnie obejmuje 1,5 ha i ponad 4000 krzewów winorośli w 15 odmianach. Od 2013 r. winnica jest zarejestrowana jako producent wina, a już wkrótce, od sezonu 2024/2025, będzie można spróbować pierwszych win musujących, produkowanych metodą szampańską.

Tekst: dr Izabella Majewska

Zdjęcia: mgr inż. Piotr Dul

Dr hab. inż. Maciej Gąstoł i dr inż. Przemysław Banach z Katedry Ogrodnictwa oprowadzają gości po winnicy

Małopolska Noc Naukowców na URK

Kraków, 27 września 2024 r.

Mimo deszczowej pogody wydarzenie przyciągnęło licznych odwiedzających, którzy mieli okazję uczestniczyć w ok. 200 aktywnościach na ośmiu wydziałach Uczelni. Tegoroczna edycja przyniosła fascynujące pokazy, warsztaty i wykłady, które angażowały zarówno dorosłych, jak i dzieci, odkrywając przed nimi niezwykły świat nauki.

Na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym odwiedzający mogli zgłębić wiedzę na temat inwazyjnych roślin, ich wpływu na środowisko oraz bioróżnorodność. Interaktywny wykład pozwalał uczestnikom zrozumieć, jak inwazyjne gatunki roślin zmieniają ekosystemy i dlaczego tak ważne jest ich kontrolowanie. W jednym z popularnych pokazów wyjaśniono, jak mikroglony mogą zostać wykorzystane jako ekologiczne nawozy, przyczyniając się do zrównoważonego rolnictwa. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty chemiczne, podczas których uczestnicy mieli okazję przeprowadzić eksperymenty związane z gazami atmosferycznymi. Zobaczenie tlenu oraz „łapanie” dwutlenku węgla w rzeczywistych warunkach pozwoliło na lepsze zrozumienie, jak te gazy wpływają na środowisko.

Wydział Leśny zamienił się w prawdziwe laboratorium przyrody. Uczestnicy mogli się dowiedzieć, dlaczego liście zmieniają kolory na jesień, dzięki warsztatom o procesie przebarwiania się roślin. Dla młodszych odwiedzających przygotowano zajęcia z rękodziela inspirowane naturą – tworzenie modeli owadów z naturalnych materiałów takich jak liście, kora czy szyszki, rozbudzało wyobraźnię i jednocześnie uczyło o różnorodności gatunkowej. Wzrok wielu przyciągnął pokaz mody „Leave No Trace”, podczas które-

Warsztaty na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym

go studenci oraz pracownicy, w tym sam dziekan Wydziału **prof. dr hab. inż. Jarosław Socha** – zaprezentowali stroje zainspirowane naturą, wykonane z materiałów ekologicznych i poddanych recyklingowi, promując w ten sposób ideę zrównoważonego rozwoju. To artystyczne wydarzenie było doskonałą okazją do połączenia nauki z kreatywnym wyrazem artystycznym.

Na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt miłośnicy przyrody mogli odkryć fascynujący świat zwierząt. Warsztaty poświęcone hodowli królików oraz roli zapylaczy w ekosystemie pozwalały na bezpośredni kontakt z naturą. Szczególnie zainteresowanie wzbudziły wykłady na temat inteligencji zwierząt, które przedstawiały najnowsze badania dotyczące zdolności poznawczych różnych gatunków. Czy zwierzęta potrafią rozwiązywać problemy? Czy posiadają świadomość? To pytania, na które uczestnicy otrzymali

odpowiedzi. Ponadto wykłady na temat genetyki kolorów i pasożytów zwierząt okazały się wyjątkową okazją do zgłębienia wiedzy z zakresu biologii molekularnej. Dla miłośników nauk laboratoryjnych przygotowano warsztaty w laboratoriach, gdzie można było bliżej poznać procesy molekularne, takie jak analiza DNA czy badania nad zachowaniami mrówek.

Na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji uczestnicy mieli niepowtarzalną okazję zagłębić się w świat organizmów wodnych, takich jak plankton i bentos. Dzięki mikroskopom mogli na własne oczy zobaczyć drobne organizmy, które odgrywają kluczową rolę w ekosystemach wodnych. Fascynujące były także pokazy najnowszych technologii geodezyjnych – goście mogli zobaczyć, jak skanery laserowe i drony są wykorzystywane do precyzyjnego badania przestrzeni. Warsztaty komputerowe poświęcone historycznym

Na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej można było m.in. obejrzyć pasożyty pod mikroskopem

mapom Krakowa okazały się prawdziwą podróżą w czasie, ukazując zmiany w krajobrazie miasta na przestrzeni wieków. Gra terenowa, w której można było ćwiczyć widzenie przestrzenne, angażowała zarówno dzieci, jak i dorosłych, dostarczając mnóstwa radości i wiedzy.

Na Wydziale Biotechnologii i Ogrodnictwa odwiedzający mogli odkryć tajemnice barw jesiennych liści, uczestnicząc w warsztatach poświęconych rozdzielaniu barwników roślinnych. Eksperymenty z ciekłym azotem cieszyły się ogromnym powodzeniem – widowiskowe pokazy pozwoliły na zrozumienie, jak niskie temperatury wpływają na materię, zachwycając przy tym swoją efektywnością. Uczestnicy mieli również okazję poznać zastosowanie bakterii w codziennym życiu podczas warsztatów mikrobiologicznych, gdzie dowiedzieli się, jak pożyteczne mikroorganizmy mogą wspierać ekologię i zdrowie. Wielkim zainteresowaniem cieszyły się także zajęcia z pozyskiwania olejków eterycznych – uczestnicy mogli zobaczyć, jak z roślin olejkodajnych uzyskuje się te cenne substancje, które znajdują zastosowanie w kosmetyce, medycynie i aromaterapii.

Nowoczesne technologie na Wydziale Inżynierii Produkcji i Energetyki przyciągnęły tłumy miłośników ekologii i innowacji. Na szczególną uwagę zasługiwała prezentacja nowoczesnego ciągnika rolniczego, który dzięki nowoczesnym technologiom pozwala na zrównoważone i efektywne rolnictwo. Uczestnicy mieli okazję zobaczyć, jak produkowane są biopaliwa, takie jak brykiety i biodiesel, z odpadów roślinnych – warsztaty te ukazywały, jak rolnictwo może przyczynić się do produkcji czystej energii. Pokazy z zakresu robotyzacji procesów produkcyjnych oraz prezentacje technologii biogazu pozwoliły odkryć nowoczesne, zrównoważone podejścia do zarządzania produkcją rolną, które stają się niezbędne w obliczu wyzwań związanych z globalnym ociepleniem.

Dla miłośników kulinariów Wydział Technologii Żywności przygotował szereg inspirujących warsztatów. Odwiedzający mogli samodzielnie izolować DNA z owoców, dowiadując się przy tym, jak genetyka wpływa na jakość i właściwości żywności. Fascynujący wykład o chemii kawy nie tylko wyjaśnił, dlaczego ten napój ma tak silny wpływ na nasze samopoczucie,

ale także przybliżył jego zdrowotne właściwości i procesy chemiczne zachodzące podczas parzenia. Warsztaty z carvingu, czyli sztuki rzeźbienia w owocach i warzywach, były wyjątkową okazją, aby nauczyć się technik, które mogą zamienić zwykły posiłek w prawdziwe dzieło sztuki.

Na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej można było zapoznać z praktycznymi aspektami opieki nad zwierzętami. Warsztaty z pierwszej pomocy dla małych zwierząt, w trakcie których uczestnicy uczyli się, jak zakładać szwy na fantomach, dostarczały cennych umiejętności nie tylko przyszłym weterynarzom, ale i właścicielom zwierząt domowych. Stoisko hipiatryczne przyciągało miłośników koni – tutaj można było dowiedzieć się więcej o diagnostyce i opiece nad tymi zwierzętami, a pokaz rentgenowski pozwalał zrozumieć, jak zaawansowane technologie pomagają w diagnostyce weterynaryjnej. Natomiast na warsztatach z histopatologii ich uczestnicy mieli możliwość obserwowania pasożytów pod mikroskopem.

XVIII Małopolska Noc Naukowców na Uniwersytecie Rolniczym jak co roku przyciągnęła rzeszę młodzieży i dorosłych; fascynatów nauki nie zniechęciła nawet deszczowa pogoda.

*Tekst: dr Izabella Majewska
Zdjęcia: Jacek Okarmus*

Święto Jeźdźców, Myśliwych i Leśników „HUBERTUS 2024” za nami

5 października 2024 r.

W sobotę 5 października na terenie Centrum Badawczego i Edukacyjnego Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie odbyło się doroczne Święto Jeźdźców, Myśliwych i Leśników HUBERTUS 2024.

Wydarzenie, które przyciągnęło miłośników koni, przyrody oraz tradycji, odbyło się pod patronatem honorowym **JM Rektora Uniwersytetu Rolniczego, dr. hab. inż. Sylwestra Tabora, prof. URK.**

Uroczyste otwarcie odbyło się w południe, jednak impreza rozpoczęła się już rano, kiedy to najmłodszy jeźdźcy zmierzali się w konkursie zręcznościowym o Puchar Ośrodka Jazdy Konnej w Rzęsce. W dalszej części dnia odbywały się kolejne konkursy dla jeźdźców na różnych poziomach zaawansowania, w tym dla kłusujących o puchar sklepu Zoolandia oraz dla galopujących o puchar sklepu Karino.

Hubertus był nie tylko okazją do rywalizacji, ale także do wspólnej zabawy i integracji środowiska miłośników koni. Tradycyjnym punktem programu była Gonitwa Hubertusowa, która odbyła się w dwóch odsłonach: w kłusie, o Puchar Dyrektora Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach, oraz w galopie, gdzie uczestnicy walczyli o Puchar Rektora Uniwersytetu Rolniczego. Gonitwa dostarczyła wielu emocji zarówno uczestnikom, jak i widzom, którzy z entuzjazmem kibicowali zawodnikom.

Dodatkową atrakcją było rozstrzygnięcie konkursu na najlepsze ciasto, które cieszyło się dużym zainteresowaniem.

Konkurs zręcznościowy dla najmłodszych o Puchar OJK w Rzęsce

Zwycięzca otrzymał Puchar Dziekana Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt. Na zakończenie dnia uczestnicy mieli okazję wziąć udział we wspólnym ognisku, co sprzyjało integracji i rozmowom na temat wspólnej pasji.

Wydarzenie zakończyły zawody Hobby Horse, które były atrakcją zarówno dla młodszych, jak i starszych uczestników. Rywalizacja w skokach przez przeszkody w tej formie była bardzo emocjonująca i dała wiele radości wszystkim uczestnikom.

Organizatorzy już teraz zapraszają na kolejną edycję w przyszłym roku!

Tekst: dr inż. Izabella Majewska

Zdjęcia: mgr inż. Piotr Dul

■ *Jedna z uczestniczek Hubertusa 2024*

II Festiwal Dyni

Kraków, 10 października 2024 r.

10 października na terenie Stacji Doświadczalnej Katedry Ogrodnictwa Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie odbył się drugi w historii Festiwal Dyni, który przyciągnął liczne grono miłośników dyni i natury.

Wydarzenie, zorganizowane pod honorowym patronatem JM Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, **dr. hab. inż. Sylwestra Tabora, prof. URK**, stanowiło doskonałą okazję do wspólnej zabawy, integracji i edukacji.

Już przed południem goście mogli podziwiać prezentację dyń konkursowych, które zaskakiwały swoją wielkością, kształtami i kolorami. Następnie odbyło się wyczekiwane rozstrzygnięcie Międzyszkolnego Konkursu na Największą Dynię. Zwycięzcy otrzymali nagrody, a ich imponujące okazy wywołały zachwyt wśród zebranych.

Podczas Dnia Dyni odbyły się dwie tury zwiedzania kolekcji warzyw pod

W międzyszkolnym konkursie na największą dynię dwa pierwsze miejsca zdobył Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Stanisława Szumca w Bielsku-Białej

hasłem „Opowieści wśród warzyw”, podczas których uczestnicy poznawali tajemnice różnych gatunków roślin i ich upraw. Przewodnicy dzielili się ciekawostkami, które przyciągnęły uwagę zarówno młodszych, jak i starszych uczestników.

Tymczasem na najmłodszych czekało wiele atrakcji – dzieci mogły spróbować swoich sił w malowaniu dyni, a także bawić się przy kolorowankach o tematy-

ce dyniowej. Nie zabrakło również dyniowych smakołyków, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Uczestnicy mieli okazję spróbować potraw inspirowanych dynią, co z pewnością było kulinarną ucztą dla każdego.

Dziękujemy wszystkim za udział i do zobaczenia za rok!

*Tekst: dr inż. Izabella Majewska
Zdjęcia: mgr inż. Piotr Dul*

nie tylko nauka

Ważenie dyni

Do wyboru do koloru...

Agro-Krak URK 2024 znów przyciągnął tłumy

Prusy, 20 października 2024 r.

W niedzielę 20 października w Rolniczym Gospodarstwie Doświadczalnym Uniwersytetu Rolniczego w Prusach (gmina Kocmyrzów-Luborzyca) po raz kolejny odbył się pokaz zbioru kukurydzy i uprawy roli po zbiorze AGRO-KRAK URK 2024.

Odwiedzający mieli okazję zapoznać się z najnowszymi technologiami rolniczymi oraz zobaczyć przy pracy najnowocześniejsze maszyny w branży rolniczej. W programie znalazły się prezentacje zbioru kukurydzy oraz pokazy uprawy roli z wykorzystaniem agregatów uprawowych.

Kombajn klaas w akcji

DUŻA FREKWENCJA I INNOWACYJNE TECHNOLOGIE

Wydarzenie przyciągnęło tłumy entuzjastów nowoczesnego rolnictwa. Na miejscu można było obejrzeć najnowsze modele ciągników, maszyn rolniczych oraz innowacyjne środki wspomagające produkcję rolną, prezentowane przez renomowane firmy. Wystawcy zaprezentowali szeroką gamę produktów – od nasion siewnych, nawozów, stymulatorów wzrostu aż po zaawansowane rozwiązania techniczne, takie jak nawożenie przy pomocy dronów, przeprowadzone przez Centrum Innowacji URK we współpracy z firmą NaviGate.

Dla najmłodszych uczestników przygotowano specjalne atrakcje, w tym przejażdżki ciągnikiem oraz możliwość zapoznania się z jego budową, co cieszyło się dużą popularnością.

KONKURS I WYRÓŻNIENIA

Podczas wydarzenia odbył się również konkurs na najlepszych wystawców, a nagrody zostały ufundowane przez rek-

Odmiana	Plon [t/ha]	Wilgotność [%]
GKT 384	15,42	24
Hungaroseed Zille	14,11	26
Hungaroseed 65240	14,57	25,5
KXC 3364	18,45	26,9
KWS Hypolito	20,15	24,9
KWS Leandro	17,91	23,2
KWS Calixito	17,00	24,5
KWS Determino	17,37	25,5
DKC 3719	16,44	24,3
DKC 3888	15,89	24,1
P 9944	19,92	27,1
P 9398	17,44	26,6
P 92440	16,36	24,8
MHR Zadra	13,29	27,6
MHR Kadryl	12,80	26,2
MHR Paribus	12,15	24,7

Tabela 1. Wyniki zbioru kukurydzy w dniu 20 października 2024 r.

tora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, dr. hab. inż. Sylwestra Tabora, prof. URK, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Pierwszą nagrodę za najlepszy pokaz zbioru kukurydzy i uprawy roli po zbiorze zdobyła firma Świerkot Tech Agro. To właśnie oni zachwycili jury swoją innowacyjnością i profesjonalizmem. Natomiast najlepszy wynik uzyskała kukurydza KWS Hypolito, osiągając imponujący plon 20,15 t/ha (wyniki prezentuje tabela 1).

Organizatorem wydarzenia był Uniwersytet Rolniczy – Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne URK, a wśród współorganizatorów znalazły się znane firmy z branży rolniczej, takie jak Chempest, Kisiel Agrotech, Pilar-Tech, Stanek Machinery, Lukpol Agro, Agromarek, Małopolska Hodowla Roślin, Timac Agro, Bayer, Agro Seed sp. z o.o., Chemirol, Corteva Agriscience, AgriTrans, Inagrol, Korbanek, KWS i wiele innych.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom, wystawcom i współorganizatorom za zaangażowanie i wsparcie, które przyczyni-

Wywiadu udziela dr inż. Tomasz Czech, prof URK – dyrektor Centrum Transferu Technologii URK

niło się do sukcesu AGRO-KRAK URK 2024. Nie zabrakło także muzyki na żywo w wykonaniu kapeli Maszkowiaci, która umilała czas gromadzonemu.

Już teraz zapraszamy na kolejną edycję AGRO-KRAK za rok. Będzie jeszcze

więcej nowości, innowacji i atrakcji. Do zobaczenia!

*Tekst: dr inż. Izabella Majewska
Zdjęcia: Jacek Okarmus*

„Jakość Wiedzy, Siła z NatURY”. Dzień Jakości Kształcenia na URK

Kraków, 23 października 2024 r.

23 października 2024 r. na kampusie Uniwersytetu Rolniczego odbył się pod hasłem „Jakość Wiedzy, Siła z NatURY” Dzień Jakości Kształcenia.

Wydarzenie to, dedykowane studentom i pracownikom URK, miało na celu promocję jakości kształcenia, wymianę doświadczeń oraz wspieranie rozwoju akademickiej wspólnoty. Dzięki dniowi wolnemu od zajęć dydaktycznych uczest-

nicy mogli w pełni skorzystać z bogatego programu przygotowanego na tę okazję.

Dzień rozpoczął się w Centrum Kongresowym URK, gdzie po oficjalnym otwarciu przez **JM Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, dr. hab. inż. Sylwestra Tabora, prof. URK**, oraz prorektora ds. kształcenia, **dr. hab. inż. Andrzeja Bogdała, prof. URK**, odbyły się wykłady. Prelegenci poruszyli tematy

związane m.in. z edukacją, ekosystemami leśnymi, wsparciem osób z niepełnościami, zasadami etykiety w korespondencji, programem Erasmus+, a także technikami skutecznej komunikacji.

Odbyły się następujące wykłady: **dr inż. Magdalena Frączek, prof. URK**, *Las jako przestrzeń wspólnego dobra (o świadczeniu przez las wielorakich usług ekosystemowych poprawiających jakość życia)*; **dr Paweł Jaku-**

biec, *Biblioteka bez tajemnic – zbiory, bazy, miejsca*; **mgr Agnieszka Kapczyńska-Pacześ**, *Równe szanse w edukacji. Kształcenie bez barier – wsparcie dla osób z niepełnościami i szczególnymi potrzebami*; **dr Szymon Sikorski**, *Ja pisze jak słysze – to nie jest dobry kierunek*; **mgr Dominika Dankiewicz**, *Twoja szansa na międzynarodowe doświadczenie i rozwój osobisty*; **dr hab. Joanna M. Łukasik, prof. URK**, *Czy każdy, kto słucha, słyszy? Skąd się biorą między ludźmi nieporozumienia*; **mgr Anna Augustyn-Mitkowska**, *Zmień przekonania, zmień życie: klucz do realizacji marzeń*; **dr inż. Tomasz Stachura**, *Jak usprawnić myślenie, aby uczyć się efektywnie*.

Po przedpołudniowych prelekcjach uczestnicy Dnia Jakości Kształcenia spotkali się w Klubie Akademickim ARKA, gdzie mogli zapoznać się z działalnością uczelnianych zespołów artystycznych. Na scenie zaprezentowały się: Chór Uniwersytetu Rolniczego, Studencki Zespół Góralski „Skalni”, Kabaret NatURalni, Zespół Sygnalistów Myśliwskich „Hagard”, Pracownia Artystyczna „Ogród Sztuki Uniwersytetu Rolniczego”, Międzywydziałowy Teatr Studencki „kURtyna”. Występy i prezentacje studentów stworzyły okazję do integracji w przyjaznej atmosferze.

Po południu studenci mieli okazję uczestniczyć w warsztatach i szkoleniach: *Filmowe Portfolio* (z szybkiego nagrywania i montażu (prowadzący: **mgr Witold Nogieć**); *Radzenie sobie ze stresem* (prowadząca: **mgr Kinga Zych, mgr Wiktor Potoczny**); *Jak najłatwiej trafić do biblioteki, czyli pokaz strzelecki* (prowadząca: **mgr Grażyna Jabłońska, mgr Bartosz Jasiecki**); trening samoobrony (prowadząca: **mgr Anna Augustyn-Mitkowska**); szkolenie biblioteczne (prowadzący: **mgr inż. Michał Rapacz, mgr Małgorzata Fyda**); *Porozumienie bez przemocy, czyli o budowaniu pozytywnych relacji* (prowadząca: **dr hab. Joanna M. Łukasik, prof. URK**). W programie znalazły się również interaktywne konkursy związane z kulturą krajów angielsko-

niemieckojęzycznych pt. *Wyższa kultURA językowa*. Można też było zwiedzać Muzeum Gleb URK i wziąć udział w grze terenowej *Licencja na startup* (prowadząca: **mgr Katarzyna Trochanowska, mgr Angelika Kołodziej**).

Wydarzenie podsumował **dr hab. inż. Jacek Banach, prof. URK** – pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za aktywny udział oraz zaangażowanie, a organizatorom za stworzenie wyjątkowego wydarzenia promującego wysoką jakość kształcenia na Uniwersytecie Rolniczym. Mamy nadzieję, że przyszłoroczna edycja również przyniesie równie wiele inspirujących spotkań i niezapomnianych wrażeń!

Redakcja

Zdjęcia: mgr inż. Piotr Dul

Dr Szymon Sikorski prowadzi wykład „Ja pisze jak słysze – to nie jest dobry kierunek”

Biblioteka bez tajemnic – zbiory, bazy, miejsca to temat wykładu dr. Pawła Jakubca

Mgr Witold Nogieć wyjaśnia podczas swych warsztatów, jak szybko montować filmy

Trening samoobrony prowadzi mgr Anna Augustyn-Mitkowska

Kolejne szkoły partnerami URK

Kraków, 2–3 lipca i 17–23 października 2024 r.

W dniach 2–3 lipca Uniwersytet Rolniczy w Krakowie podpisał umowy o współpracy z kolejnymi szkołami: Zespołem Szkół Przemysłu Spożywczego im. Józefa Rymera – Pierwszego Wojewody Śląskiego w Katowicach, IV Liceum Ogólnokształcącym im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Olkuszu, I LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Olkuszu, Szkołą Podstawową nr 12 w Krakowie oraz z Centrum Kultury i Sztuki im. Ady Sari w Starym Sączu.

Celem umów jest wspólne promowanie nauki w dziedzinie nauk rolniczych i przyrodniczych oraz współpraca przy tworzeniu inicjatyw związanych z szeroko rozumianą edukacją młodzieży. Uniwersytet obejmuje patronatem klasy, które w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych kładą nacisk na nauczanie przedmiotów rolniczych, przyrodniczych, biologicznych i chemicznych związanych z kierunkami kształcenia prowadzonymi przez Uczelnię. URK zobowiązuje się do uzupełniania i wzbogacania zajęć dydaktycznych prowadzonych przez szkołę o elementy właściwe dla kierunków kształcenia i profilu badawczego Uczelni. Pracownicy Uni-

wersytetu, w zależności od zgłaszanych na bieżąco potrzeb, będą też prowadzić zajęcia w szkołach i na URK. Uczniowie szkół, zwłaszcza wybitni, będą też mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach laboratoryjnych i pokazach eksperymentalnych w laboratoriach URK. Korzyścią dla URK ma być też jego promowanie przez ww. szkoły, przedstawianie uczniom oferty naukowo-dydaktycznej Uniwersytetu, a także umożliwienie studentom odbywanie w szkołach praktyk pedagogicznych.

W październiku Uniwersytet Rolniczy rozpoczął współpracę z kolejnymi trzema szkołami: XII Liceum Ogólnokształcącym im. C.K. Norwida w Krakowie, Zespołem Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera w Zabrze, I Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Jana Długosza w Nowym Sączu oraz z I Liceum Ogólnokształcącym im. Bartłomieja Nowodworskiego w Krakowie.

W imieniu URK umowy podpisał **dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK** – prorektor ds. kształcenia. Szkoły reprezentowali: **Bożena Zajac** – dyrektorka Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego im. Józefa

Rymera – Pierwszego Wojewody Śląskiego w Katowicach (pani dyrektor towarzyszyły wicedyrektorka **Jolanta Rogulska-Panczykowska** i kierowniczką szkolenia praktycznego **Martyna Michałczak-Bojkowska**), **Iwona Lis** – wicedyrektorka IV LO im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Olkuszu, **mgr Irena Majda** – dyrektorka I LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Olkuszu (której towarzyszyła wicedyrektorka **Iwona Sroka**), **Wojciech Knapik** – dyrektor Centrum Kultury i Sztuki im. Ady Sari w Starym Sączu (któremu towarzyszyła pani **Aleksandra Sebald**), **Anna Konarska-Miazowska** – dyrektorka XII LO im. C.K. Norwida w Krakowie (towarzyszyła jej **Katarzyna Janczarska** – koordynatorka współpracy), **Urszula Surel-Hildebrand** – dyrektorka Zespołu Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera w Zabrze, **Jacek Tomasik** – dyrektor I Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Jana Długosza w Nowym Sączu oraz **Jacek P. Kaczor** – dyrektor I LO im. Bartłomieja Nowodworskiego w Krakowie.

Opracowanie i zdjęcia: Jacek Okarmus

edukacja

Dr hab. inż. Andrzej Bogdał, prof. URK – prorektor ds. kształcenia i Iwona Lis – wicedyrektorka IV LO im. K.K. Baczyńskiego w Olkuszu

Prorektor Andrzej Bogdał i Jacek P. Kaczor – dyrektor I LO im. Bartłomieja Nowodworskiego w Krakowie

70 lat Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt URK – w odpowiedzi na „Reminiscencje”

Wiesława Młodawska

Już niedługo minie rok od ukazania się *Reminiscencji po Jubileuszu 70 lat Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt URK* autorstwa pana **prof. Jana Szarka** w „Biuletynie Informacyjnym” naszej Uczelni (12.2023 nr 5; 140).

Przyznam, iż stosunkowo niedawno dotarła do mnie informacja o niniejszym artykule i po rozmowach z kilkoma osobami zdecydowałam się jednak odpowiedzieć na zarzuty stawiane mi przez pana profesora Jana Szarka. Brak mojej odpowiedzi oznaczałby akceptację i zgodę na zarzucane mi błędy, które jakoby popełniłam w prezentowanym wykładzie. Tematyka mojego wykładu (*Biotechnologia w rozrodzie zwierząt na przestrzeni ostatnich 70 lat*) obejmowała najważniejsze kierunki badań nad rozrodem zwierząt, w którym na tle osiągnięć światowych przedstawiłam udział pracowników Katedry Rozrodu Zwierząt naszej Uczelni w tym zakresie.

Jednym z omawianych przeze mnie zagadnień były **pionierskie badania** z lat 1975 i 1976 nad transplantacją zarodków koni (międzyrasową), prowadzone we współpracy pomiędzy **prof. W.R. „Twinkiem” Allenem z Cambridge (Anglia)** a **prof. Marianem Tischnerem** (w tych czasach obaj panowie nie byli jeszcze profesorami). W badaniach tych pozyskane w Cambridge zarodki koni rasy kuc walijski przewieziono samochodem do Polski (Przegorzały) w **podwiązanych jajowodach żywych królic**, następnie transplantowano do klaczy-biorczyń (surogatek) rasy konik polski. Kolejne badania nad **międzyrasową transplantacją zarodków u koni** podjęte w latach 80. XX w. przez

prof. Tischnera, polegały na przeniesieniu zarodków pozyskanych od dawczyń – małych **klaczy rasy konik polski**, do klaczy-biorczyń, którymi były duże **klacze typu zimnokrwistego** (Tischner, 1985).

Z przykrością muszę stwierdzić, iż pan prof. J. Szarek **nie zrozumiał, bądź pomylił termin „transplantacja międzyrasowa” z „krzyżowaniem międzyrasowym”**, zarzucając mi, że krzyżowanie koni rasy kuc szetlandzki z końmi rasy perszeron przypisałam rodzimej Katedrze. Pragnę stanowczo podkreślić, iż **zagadnienia krzyżowania międzyrasowego koni nie były przedmiotem mojego wykładu.**

Kolejnym zarzutem pana prof. J. Szarka było, że nie przedstawiłam osiągnięć naukowych profesorów: **W. Bielańskiego, T. Janowskiego i J. Biborskiego**, a także **współpracy prof. W. Bielańskiego z prof. T. Mannem, czy też prof. M. Tischnera z prof. W.R. Allenem.** Pragnę zauważyć, iż omawiając zagadnienia inseminacji, w tym usprawnianie metod pobierania, oceny i konserwacji nasienia

ogiera, szeroko przedstawiłam osiągnięcia **prof. W. Bielańskiego i współpracowników**, omówiłam również współpracę **pracowników Katedry Rozrodu Zwierząt z prof. T. Mannem** oraz z **prof. W.R. Allenem**, która była prowadzona nie tylko w zakresie transplantacji zarodków koni. Co do prof. Tomasza Janowskiego: pan **profesor Janowski** był kierownikiem Zespołu/Katedry Zoohigieny i nie zajmował się biotechnikami rozrodu zwierząt, z kolei **dr Józef Biborski** był pracownikiem Instytutu Zootechniki w Krakowie, stąd nie uwzględniłam osiągnięć obu panów w moim wykładzie.

Jestem pewna, iż pan profesor J. Szarek przedstawił w dobrej intencji swoje *Reminiscencje* i przemyślenia, niemniej jednak poczułam się w obowiązku sprostować podane przez pana profesora błędne informacje, które również mnie osobiście dotyczą.

*Dr hab. Wiesława Młodawska, prof. URK
Katedra Rozrodu, Anatomii
i Genomiki Zwierząt
Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt*

Konferencja w ramach Jubileuszu 70-lecia Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt; 7 lipca 2023 r.

60-lecie ukończenia studiów na Wydziałach: Rolniczym, Zootechnicznym i Melioracji Wodnych WSR w Krakowie

Kraków, 7 września 2024 r.

7 września w sali Senackiej Collegium Godlewskiego URK odbyło się uroczyste spotkanie absolwentów Wydziałów: Rolniczego, Zootechnicznego i Melioracji Wodnych Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie z okazji 60. rocznicy ukończenia studiów.

Za stołem prezydyjnym zasiedli: **prof. dr hab. Rudolf Michałek**, **dr h.c. multi, czł. rzeczn. PAN** – przewodniczący komitetu organizacyjnego zjazdu absolwentów, **prof. dr hab. inż. Andrzej Sechman** – prorektor ds. współpracy, **prof. dr hab. inż. Bogdan Kulig** – dziekan Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego i **dr hab. inż. Leszek Książek**, **prof. URK** – dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji.

Spotkanie poprowadził prof. Rudolf Michałek, który na wstępie powitał wszystkich zebranych. Następnie prof. Andrzej Sechman wystąpił z prezentacją o Uczelni – jej historii, strukturze, obecnej działalności i wyzwaniach stojących przed nią w przyszłości, a o swoich wydziałach opowiedzieli dziekani: prof. Bogdan Kulig i prof. Książek.

Po wręczeniu przez prorektora okolicznościowych dyplomów (wznawiających przez Uniwersytet Rolniczy dyplom ukończenia studiów w roku 1964) wspomniano nieobecnych i zmarłych kolegów. Ostatnim punktem programu był wykład **prof. Rudolfa Michałka** pt. *Od Studium Rolniczego UJ do Uniwersytetu Rolniczego*.

Od lewej: dr hab. inż. Leszek Książek, prof. URK – dziekan WIŚiG, prof. dr hab. inż. Andrzej Sechman – prorektor ds. współpracy, prof. dr hab. Rudolf Michałek i prof. dr hab. inż. Bogdan Kulig – dziekan WRE

Absolwenci Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie z roku 1964

Na koniec wykonano pamiątkowe zdjęcie wszystkich obecnych absolwentów w towarzystwie prorektora i dziekanów (zob. s. 71). Nie zabrakło też kwiatów i życzeń długich lat w zdrowiu.

*Tekst i zdjęcia:
Jacek Okarmus*

Absolwenci Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie z roku 1964

Na rowerach wokół Wielkich Jezior Mazurskich

Ełk – Gizycko, 28 czerwca – 5 lipca 2024 r.

Po raz trzeci z rzędu pracujący w Studium Wychowania Fizycznego **mgr Janusz Waligóra** i **mgr Marek Paulisch** zorganizowali obóz rowerowy. Tym razem trasa przebiegała wokół jednej z najpiękniejszych części Polski, czyli krainy Wielkich Jezior Mazurskich, a wszystko w ramach poszerzenia i uatrakcyjnienia oferty zajęć z WF. Zdecydowaną większość zaplanowanej trasy udało się nam pokonać sprawnie, terminowo i bez większych problemów. Dopiero załamanie pogody w przedostatnim dniu zmusiło nas do zmiany planów i korekty trasy.

Nasza przygoda rozpoczęła się zbiórką przy dworcu PKP w Ełku, skąd pojechaliśmy na pierwszy nocleg na polu namiotowym w Okartowie nad jeziorem Śniardwy. Kolejnego dnia wyruszyliśmy Mazurską Pętlą Rowerową (MPR) w kierunku miejscowości Ruciane-Nida na nasz drugi nocleg i zasłużony odpoczynek po przejechaniu ok. 120 km w dwa dni. Następnie, po przedłużonym pobycie, dzięki któremu chcieliśmy

wykorzystać piękną pogodę, kontynuujemy naszą podróż w kierunku Mikołajek, Mrągowa, dalej Rynu, Giżycka i Wilkas. Podróżując Mazurską Pętlą Rowerową odwiedziliśmy najbardziej znane i popularne miejscowości na Mazurach, podziwialiśmy przepiękną, jeszcze dziką przyrodę, jeziora, kanały, porty oraz jachty w nich zacumowane. Wieczorami mieliśmy przyjemność słuchania koncertów szant, a na trasie dodatkową bez wątpienia atrakcją były liczne wieże widokowe rozmieszczone wzdłuż całej MPR. Wyjątkowym przeżyciem i przygodą był nasz jedyny nocleg z dala od cywilizacji, całkowicie na łonie natury, nad brzegiem cudnego jeziora Dejguny: klimat wieczoru spędzonego przy ognisku zapewne wielu uczestników zapamięta na długo.

Końcowym punktem naszej wycieczki, jednocześnie miejscem, które należało osiągnąć, aby uzyskać zaliczenie przedmiotu, było Giżycko, skąd każdy indywidualnie planował powrót do domu. Tym samym studenci Uniwersytetu Rolniczego, w ramach zajęć z wychowania fizycznego, po raz trzeci mieli możliwość zaliczenia przedmiotu w inny sposób – bardzo wymagający, ale za to pełen pięknych widoków oraz niezapomnianych przeżyć.

Wszyscy uczestnicy mogą mieć zasłużoną satysfakcję z pokonania wszystkich trudów 300-kilometrowej podróży (zwłaszcza że na rowerach przewozili cały niezbędny sprzęt w sakwach i na bagażnikach), a przede wszystkim – z przezwyciężenia własnych słabości.

Kolejny raz dobry humor i uśmiech na twarzach uczestników, a przede wszystkim zadowolenie na koniec utwierdzają nas w przekonaniu, że organizowanie obozu rowerowego jako oferty zajęć do wyboru było trafionym pomysłem. Dlatego zamierzamy go kontynuować i już dzisiaj zapraszamy za rok!

Tekst i zdjęcia:

mgr Janusz Waligóra

mgr Marek Paulis

Studium Wychowania Fizycznego

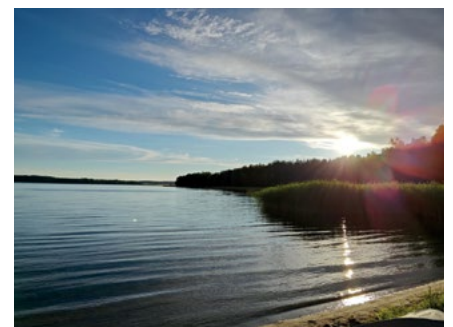
W Mikołajkach

Ognisko nad jeziorem Dejguny

Widok z mostu Wrota Mazur na Kanale Jeglińskim ku jezioru Roś

Kolejny dzień mazurskiej wyprawy dobiega końca

Wydział Medycyny Weterinaryjnej uroczystie zainaugurował rok akademicki 2024/2025; fot. Piotr Dul

Uczestnicy Jubileuszu 60-lecia ukończenia studiów na Wydziałach: Rolniczym, Zootechnicznym i Melioracji Wodnych Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie; fot. Jacek Okarmus

